

1 2026

Ročník XXXII

Recenzovaný vedecký časopis

Vydáva

Slovenská advokátska komora

Kolárska 6, 813 42 Bratislava

**Rozhodovanie
kompetenčného senátu**
Najvyššieho súdu SR
a Najvyššieho správneho súdu SR
v konaní o ústavnej sťažnosti

**Elektronické podpisy,
formuláre a právo
na súdnu ochranu:**
prehľad judikatúry

**Nepoverený príslušník –
nový problém
v trestnom konaní**

**Rozhodnutie ESĽP
Kulák proti Slovensku**
a pretrvávajúce nedostatky
nášho Trestného poriadku
pri ochrane advokátskeho tajomstva

ADVOKÁTSKA
KOMORA
SLOVENSKÁ

bulletin slovenskej advokácie

bulletin slovenskej advokácie

Recenzovaný vedecký časopis

Vychádza šesťkrát do roka (dvojmesačník)

Peer-reviewed law journal

Published six times a year (bimonthly)

reg. č. MK SR: 4161/10

ISSN 1335-1079

Názory autorov publikovaných článkov sa nemusia zhodovať s názormi Slovenskej advokátskej komory a členov Redakčnej rady Bulletinu slovenskej advokácie.

Opinions of the authors of published articles do not necessarily reflect the views of the Slovak Bar Association and members of the Reviewing Committee of the Bulletin of Slovak Advocacy.

Vydáva/Published by

Slovenská advokátska komora

Kolárska 6, 813 42 Bratislava

IČO: 30 795 141

www.sak.sk

Redakcia/Editorial Board

PhDr. Naďa Ondrišová

(Výkonná redaktorka/Executive Editor)

02 204 227 28

ondrisova@sak.sk

Darina Stračinová

(Administrácia/Administration)

02 204 227 26

darina.stracinova@sak.sk

Objednávky bulletinu a inzercie:

(Administrácia/Administration)

Darina Stračinová

02/204 227 26

darina.stracinova@sak.sk

Vizuálna koncepcia: Ing. Ladislav Blecha

Predtlačová príprava: Helondia, s. r. o.

Tlač: Printhall, s. r. o.

Cena vrátane DPH: 8,80 eur

Ročné predplatné vrátane DPH: 52,50 eur

Uzávierka odbornej časti: 22. 1. 2026

Uzávierka redakčnej časti: 2. 2. 2026

Číslo bolo zverejnené 4. 2. 2026

Redakčná rada / Reviewing Committee

JUDr. Jozef Brázdil

(predseda/Chairman)

JUDr. Peter Kerecman, PhD.

(podpredseda/Vice-Chairman)

JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

Mag. Petra Černochová

prof. JUDr. Milan Ďurica, PhD.

prof. JUDr. Svetlana Ficová, CSc.

doc. Dr. Iur. Mgr. Martin Husovec

prof. JUDr. Martina Jánošíková, PhD.

doc. JUDr. Marek Kordík, LL.M., PhD.

doc. JUDr. MUDr. Peter Kováč, PhD. et PhD.

doc. JUDr. Ondrej Laciak, PhD.

Mgr. Richard Macko

JUDr. Soňa Mesiarkinová

JUDr. Jana Mitterpachová, PhD.

JUDr. Ondrej Mularčík

prof. JUDr. Oľga Ovečková, DrSc.

JUDr. František Sedlačko, PhD., LL.M.

JUDr. Eva Sihelniková, PhD.

JUDr. Alexander Škrinár, CSc.

prof. JUDr. Marek Števeček, DrSc.

JUDr. Andrea Tomlainová, PhD., LL.M.

K obálke:

Z odovzdávania cien

Publikačnej súťaže

Bulletinu slovenskej

advokácie na tradičnom

Novoročnom stretnutí

právnikov 15. 1. 2026

Zľava: Jozef Brázdil

(predseda RR BSA),

Klára Rábel Glosíková

(riaditeľka Wolters Kluwer),

Tomáš Kamenec

(predseda SAK)

a ocenení –

Mária Havelková

(3. miesto),

Jakub Mòcik

(1. miesto),

Filip Šmeringai

(2. miesto).

Viac na s. 52.

Foto V. Zigo

bulletin slovenskej advokácie 1/2026

Obsah

Content

AKTUÁLNE

ROZHOVOR

- 2 Advokáti musia zostať strážcami spravodlivosti v meniacom sa svete
Roman Završek
- 7 Povinné platby advokátov
- 7 Výpočtový základ

PRÁVNA TEÓRIA A PRAX

ČLÁNKY

- 8 **Rozhodovanie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR v konaní o ústavnej sťažnosti**
JUDr. Zuzana Bublavá, prof. JUDr. Ján Mazák, PhD. *Decision-making Procedure of the Chamber of the Supreme Court of the SR and the Supreme Administrative Court of the SR for Disputes on Competence in Proceedings on Constitutional Complaint*
- 16 **Elektronické podpisy, formuláre a právo na súdnu ochranu: prehľad judikatúry**
JUDr. Martin Friedrich *Electronic Signatures, Forms and the Right to Judicial Protection: Case Law Overview*
- 25 **Nepoverený príslušník – nový problém v trestnom konaní**
JUDr. Samuel Marr, PhD., LL.M. *Unauthorized Officer – a New Issue in Criminal Proceedings*
- 30 **Rozhodnutie ESĽP Kulák proti Slovensku a pretrvávajúce nedostatky nášho Trestného poriadku pri ochrane advokátskeho tajomstva**
doc. JUDr. Zuzana Mlkvová Illýová, PhD., Mgr. Igor Hron, PhD. *The ECtHR Judgment in Kulák v. Slovakia and the Persistent Shortcomings of our Code of Criminal Procedure in Protecting Legal Professional Privilege*

JUDIKATÚRA

- 40 Posudzovanie nároku na rekondičný pobyt v prípadoch čerpania materskej dovolenky
- 42 Príslušné orgány by mali k zabezpečeniu právneho zástupcu pristupovať aktívne
- 44 Povinnosť advokáta riadne a svedomito postupovať vo veciach, v ktorých bol ustanovený Centrom právnej pomoci
- 46 Povinnosť rokovať s advokátom protistrany

ADVOKÁCIA

- 48 Správy a udalosti
- 52 Novoročné stretnutie právnikov 2026
- 56 Štefan Detvai oslávil životné jubileum
- 57 Z decembrového zasadnutia Predsedníctva SAK
- 59 Z januárového zasadnutia Predsedníctva SAK
- 61 Pýta(j)te sa predsedníctva
- 62 Odporúčacie stanovisko Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory k ochrane dôvernosti vzťahu advokáta a klienta pri požiadavkách orgánov verejnej moci adresovaných klientovi

ZAUJÍMAVOSTI

- 65 Niektoré problémy v súvislosti s novým stavebným zákonom (1. časť)
JUDr. Alexander Škrinár CSc.

DO VAŠEJ KNIŽNICE

- 68 Ivan Dérer – poslední obhájce československé národní jednoty
JUDr. PhDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA

Vážení čitatelia Bulletinu slovenskej advokácie, milé kolegyně a kolegovia,

Bulletin slovenskej advokácie vychádza nepretržite od roku 1994 a práve ste otvorili jeho prvé číslo v roku 2026. Zrejme vám neunikla zmena vzhľadu odborných príspevkov v tomto čísle Bulletinu. Na podnet redakčnej rady schválilo Predsedníctvo SAK zámer zaradiť Bulletin slovenskej advokácie do prestížnej citačnej databázy SCOPUS. Tento proces, ktorý zahŕňa prísne hodnotenie kvality, originality a medzinárodného dosahu, je pre nás výzvou aj príležitosťou posunúť náš Bulletin ďalej.

V databáze sú zaradené tituly od vyše 7 000 vydavateľov, z toho viac ako 1100 časopisov z oblasti právnych vied. Na Slovensku sú v SCOPUS indexované len tri právnické časopisy, napriek tomu, že ich vychádza oveľa viac. Sú to Bratislava Law Review (vydávaný Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave), Studia Iuridica Cassoviensia (vydávaný Právnickou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach) a Právny obzor (vydávaný Ústavom štátu a práva Slovenskej akadémie vied). Tieto tituly reprezentujú vysoký štandard slovenskej právnej vedy na medzinárodnej úrovni a slúžia ako inšpirácia pre náš časopis.

Zaradenie do citačného indexu ako SCOPUS má obrovský význam: zvyšuje viditeľnosť publikácií, umožňuje sledovanie citácií, priťahuje nových autorov a zlepšuje reputáciu časopisu. Pre autorov znamená vyššiu kredibilitu, pre čitateľov prístup k overeným poznatkom. SCOPUS tiež pomáha pri hodnotení výskumných projektov a grantov, čo je pre akademikov neoceniteľné.

Veríme, že úspešné zaradenie posilní našu pozíciu ako platformy pre kvalitný právny výskum a diskusiu, a zároveň nám pomôže získať nových autorov. Sme odhodlaní splniť všetky kritériá – od kvality článkov po etické štandardy – a tešíme sa na vašu podporu.

Zmena „layoutu“ počínajúc týmto číslom je prvým krokom na tejto dlhej ceste. Okrem viditeľnej zmeny prebiehajú na pozadí aj ďalšie, menej viditeľné. Redakčná rada sa rozšíri o nových členov – Martina Husovca z Právnickej fakulty London School of Economics and Political Science, Petru Černochovej, viceprezidentku Rakúskej advokátskej komory a Stanislava Balíka, emeritného sudcu Ústavného soudu České republiky a dekana právnickej fakulty Západočeskej Univerzity v Plzni. Zmeny nastali aj v pokynoch pre autorov, procese recenzného konania a pravidlách publikačnej etiky. Samozrejme, stále platí: ak máte námety na články alebo sa chcete zapojiť ako autori, ste vítaní.

Ďalšie zmeny nastávajú v publikačnej súťaži, ktorú každoročne vyhlasuje redakčná rada. K tradičným kategóriám pre študentov právnických fakúlt, advokátskych koncipientov a mladých advokátov do 35 rokov pribudne ďalšia. Od tohto roku sa do súťaže môžu zapojiť aj kolegyně a kolegovia nad 35 rokov. Úspešných autorov redakcia ocení plaketou, ktorá sa už tradične odovzdáva na tradičnom novoročnom stretnutí právnikov organizovanom Slovenskou advokátskou komorou.

Ďakujeme vám, že ste verní Bulletinu a tešíme sa na ďalšiu spoločnú cestu. V mene redakcie vám srdečne prajem šťastný, zdravý a úspešný rok 2026 – v profesii i v osobnom živote.

Peter Kováč
Člen Predsedníctva SAK
a redakčnej rady Bulletinu slovenskej advokácie

ROZHOVOR

Advokáti musia zostať strážcami spravodlivosti v meniacom sa svete

Rozprávame sa s predsedom CCBE **Romanom Završekom** o prioritách jeho predsedníctva a čo sa aktuálne rieši na úrovni delegácií európskych advokátskych komôr v Bruseli.

■ Aká pracovná kariéra predchádzala Vašej kandidatúre na post predsedu CCBE?

Od roku 2005 vediem vlastnú advokátsku prax a od roku 2018 som konateľom v advokátskej kancelárii Završek & Šnajder L.L.C. v Ľubľane. Zameriavam sa na občianske a obchodné právo a ľudské práva a zastupujem klientov pred vnútroštátnymi, ako aj medzinárodnými súdmi (Európsky súd pre ľudské práva a Súdny dvor EÚ). Štúdium práva som absolvoval na Univerzite v Ľubľane, kde som skončil s vyznamenaním a magisterský titul som obhájil s diplomovou prácou na tému „Právo byť súdený v primeranej lehote“ podľa článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Na začiatku mojej kariéry som pracoval ako právny konzultant v telekomunikačnom sektore, absolvoval som školenie na

Odvolačom súde v Ľubľane a neskôr som pracoval v kancelárii Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu ako právny poradca pre Slovinsko. Tieto skúsenosti formovali môj prístup k advokácii a právnej politike.

Popri advokátskej praxi som zastával viaceré vedúce pozície v oblasti advokácie. V rámci CCBE som pôsobil ako predseda výboru pre PECO (pozn. Platform for Exchange, Cooperation and Outreach, výbor pre výmenu poznatkov a podporu právneho štátu v pozorovateľských krajinách) a počas troch volebných období, od roku 2012 do roku 2021, som bol predsedom Slovinskej advokátskej komory. Som tiež členom Správnej rady Akadémie európskeho práva (ERA) a poradcom v Asociácii pre etiku a integritu umelej inteligencie (AI Ethics and Integrity International Association), čo je odrazom môjho sústavného záujmu o vývoj advokácie a zodpovednej inovácie.

V priebehu rokov som sa zasadzoval o viacero legislatívnych zmien, najmä zákon o advokácii v Slovinsku – a publikoval som v domácich aj zahraničných právnických časopisoch. Predstavitelia advokátskych komôr ma poctili ocenením za prínos pre advokáciu v strednej a juhovýchodnej Európe.

■ Čo Vás priviedlo ku kandidatúre na pozíciu v predsedníctve CCBE?

Moja túžba viesť CCBE vychádza z celoživotného záväzku k právnickej profesii a jej základným hodnotám – nezávislosti, integrite a ochrane ľudských práv. V priebehu rokov som videl, ako silné vedenie môže formovať nielen národné advokátske komunity, ale aj širšie európske územie. Ako predseda Slovinskej advokátskej komory som čelil významným výzvam: navigovanie advokátskej obce cez legislatívne reformy, obhajoba nezávislosti advokátov v obdobiach politického tlaku a úspešné riešenie závažného sporu s vládou týkajúceho sa nezákonných prehliadok advokátskych kancelárií. Tieto skúsenosti ma naučili, aká dôležitá je odolnosť, dosahovanie konsenzu a transparentnosť komunikácie.

Na európskej úrovni zastupuje CCBE viac ako milión advokátov zo 46 krajín. Byť v predsedníctve ponúka jedinečnú

príležitosť na podporu spolupráce a inovácií, najmä s ohľadom na to, že žijeme v čase digitálnej transformácie justície a požiadavky spojené s výkonom našej profesie sa stále vyvíjajú. Predsedanie výboru CCBE PECO si vyžadovalo vyváženie rôznych perspektív členských štátov a budovanie mostov medzi právnymi tradíciami – niekedy tvárou v tvár protichodným záujmom alebo rýchlym regulačným zmenám.

O predsedníctvo CCBE som usiloval aj preto, aby som pomohol zabezpečiť, aby advokáti v celej Európe zostali jednotní v obrane právneho štátu a prístupu k spravodlivosti. Mojim cieľom je posilniť náš kolektívny hlas, byť oporou profesii v čase zmien a presadzovať hodnoty, ktoré nás definujú.

■ Aké predsavzatie si CCBE stanovuje na rok 2026?

CCBE nazerá na rok 2026 s pevným záväzkom formovať budúcnosť advokácie v Európe. V meniacom sa svete bude CCBE naďalej slúžiť ako dôveryhodný a progresívny hlas európskych advokátskych komôr, aktívne spolupracovať s európskymi a medzinárodnými inštitúciami s cieľom predvídať výzvy a využívať príležitosti. Predpokladám, že rok 2026 bude dynamický a vplyvný a CCBE prispeje k posilneniu právneho štátu a podpore advokátov pri plnení ich kľúčovej úlohy v srdci demokratických spoločností.

CCBE vstupuje do tohto roka s dôverou, ambíciami a silným zmyslom pre cieľ. Vychádzajúc z hlbokých inštitucionálnych odborných znalostí bude CCBE naďalej pôsobiť ako proaktívna, konštruktívna a zjednocujúca sila pre advokáciu. Prostredníctvom predvídavej politickej práce, úzkej spolupráce s európskymi inštitúciami a globálnymi partnermi a neochvejného záväzku k právnemu štátu, základným právam a nezávislosti advokátov má CCBE dobré predpoklady na to, aby formovala pozitívne výsledky pre systém spravodlivosti a spoločnosť ako celok. Rok 2026 bude rokom dynamického vývoja, zmysluplného vplyvu a obnovených príležitostí na posilnenie úlohy advokátov ako základných strážcov spravodlivosti v Európe a mimo nej.

■ Ako prakticky CCBE realizuje tieto ciele?

V roku 2026 sa 26 výborov CCBE zameria na širokú škálu otázok. Každý výbor má komplexný orientačný zoznam tém, ktoré pripravuje s výhľadom na nasledujúci rok. Práca výborov pokrýva široké rozpätie otázok od spravodlivosti, technológií, deontológie až po otázky ľudských práv.

CCBE prostredníctvom výborov nepretržite komunikuje s Európskou komisiou a prispieva k legislatívnym a politickým procesom konzultáciami, odbornými vstupmi, pozičnými dokumentmi a účasťou na fórach zainteresovaných strán. Táto angažovanosť zahŕňa kľúčové oblasti, ako je právny štát, digitalizácia justície, procesné práva, boj proti praniu špinavých peňazí, prístup k advokátovi a ochrana dôvernosti komunikácie advokáta a klienta.

CCBE bude tiež udržiavať úzke vzťahy s Európskym parlamentom, najmä s príslušnými parlamentnými výbormi, aby zabezpečila, že počas legislatívneho procesu a diskusie sa zohľadní postoj advokátov. Pravidelná výmena s Európskym parlamentom podporuje informované rozhodovanie

Rada advokátskych komôr Európy (CCBE – Council of Bars and Law Societies in Europe – Conseil des barreaux européens) je organizácia združujúca advokátske komory z 31 krajín a ďalších 15 pridružených a pozorovateľských krajín. Zastupuje záujmy vyše 1 milióna európskych advokátov. Pravidelne vystupuje v mene svojich členov na úrovni Európskej únie, vypracováva stanoviská, štúdie, zapája sa do projektov a chráni základné piliere advokácie. Slovenská advokátska komora je riadnym členom CCBE od roku 1992. Od januára 2026 predsedníctvo CCBE vedie slovenský advokát Roman Završek spolu s podpredsedami – Alex Tallon (Belgicko), Imbi Jürgen (Estónsko) a Noemí Alarcón Velasco (Španielsko).

o záležitostiach spravodlivosti, základných práv a vnútorného trhu, ktoré ovplyvňujú právne služby.

CCBE rovnako víta interakciu so Súdnyim dvorom EÚ, Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu, Radou Európy, ako aj výmeny s ostatnými orgánmi vrátane Agentúry EÚ pre základné práva, Európskej prokuratúry či Osobitnou spravodajkyňou OSN pre nezávislosť sudcov a advokátov.

Okrem členských advokátskych komôr bude CCBE naďalej spolupracovať s globálnymi advokátskymi komorami a právnickými organizáciami, pričom si uvedomuje silnejúci medzinárodný charakter advokácie a spoločné výzvy, ktorým čelí profesia na celom svete. CCBE udržiava silné väzby s mnohými organizáciami a prostredníctvom týchto výmen sa CCBE zúčastňuje na globálnych výmenách informácií o právnom štáte, nezávislosti právnickej profesie, prístupe k spravodlivosti, právnej etike a vznikajúcich výzvach, ako je digitalizácia a umelá inteligencia. Táto medzinárodná spolupráca umožňuje výmenu osvedčených postupov, koordinované presadzovanie otázok spoločného záujmu a spoločné reakcie na hrozby voči advokátom a právnym inštitúciám na celom svete

■ Aké konkrétne témy predstavujú výzvu pre CCBE v roku 2026?

CCBE bude naďalej zohrávať aktívnu a konštruktívnu úlohu pri spracovaní horizontálnej správy k Výročnej správe Európskej komisie o stave právneho štátu v Európe tým, že bude poskytovať podrobné a praktické poznatky, ktoré čerpá a prijíma od svojich členských advokátskych komôr. CCBE bude v nadväznosti na svoju zavedenú metodiku predkladať ciele príspevky zamerané najmä na prístup k spravodlivosti, nezávislosť a bezpečnosť advokátov, dôvernnosť komunikácie a efektívne fungovanie systémov spravodlivosti. Konsolidáciou informácií získaných od národných komôr a identifikáciou prierezových trendov a obáv CCBE pomáha zabezpečiť, aby správa odrážala realitu, ktorej čelí advokátska obec a spotrebiteľia právnych služieb, a zároveň podporuje úsilie Komisie o posilnenie právneho štátu ako základnej hodnoty Európskej únie.

CCBE bude pokračovať v úsilí o presadenie ratifikácie a účinnej implementácie Dohovoru o ochrane povolania advokáta, pričom bude stavať na už vynaloženej významnej miere energie, ktorá bola tomuto nástroju venovaná v roku 2025. Túto snahu plánujeme ešte zintenzívniť. CCBE vníma prijatie Dohovoru ako prelomový úspech pre nezávislosť a bezpečnosť advokátov v celej Európe a bude naďalej spolupracovať s národnými advokátskymi komorami, vládami a príslušnými európskymi a medzinárodnými inštitúciami s cieľom zvýšiť povedomie o dôležitosti a praktických dôsledkoch tohto Dohovoru. Prostredníctvom tohto úsilia sa CCBE snaží zabezpečiť, aby sa Dohovor stal robustným a široko akcep-

tovaným štandardom, ktorý posilní ochranu advokátov, prístup k spravodlivosti a právny štát v celej Európe a mimo nej.

CCBE bude tiež sledovať rokovania o viacročnom finančnom rámci (VFR) na obdobie 2028 – 2034 a poskytovať k nim vstupy pokiaľ ide o oblasť spravodlivosti. V tejto súvislosti bude CCBE pracovať na tom, aby inštitúcie EÚ a členské štáty pochopili, že primerané a stabilné financovanie spravodlivosti zo strany EÚ je nevyhnutné na dodržiavanie právneho štátu, zabezpečenie účinného prístupu k spravodlivosti a podporu jednotného uplatňovania práva EÚ vo všetkých členských štátoch. Kľúčové je tiež, aby sa v rámci programu spravodlivosti podporovali potreby odbornej prípravy advokátov. ■

Publikačná súťaž Bulletinu slovenskej advokácie na rok 2026 pre mladých autorov do 35 rokov

Redakčná rada *Bulletinu slovenskej advokácie*
v spolupráci s Predsedníctvom Slovenskej advokátskej komory

**vyhlásila XXV. ročník
publikačnej súťaže Bulletinu slovenskej advokácie**

pre študentov právnických fakúlt, advokátskych koncipientov
a mladých advokátov **do 35 rokov.**

Konkrétnu **tému si účastníci súťaže zvolia** sami. Podmienkou je aktuálnosť témy z teórie alebo praxe slovenského, európskeho alebo medzinárodného práva. Súťažný príspevok nesmie mať popisný charakter.

Príspevky v rozsahu maximálne 34 000 znakov (vrátane medzier, literatúry, CV aj textu pod čiarou) treba poslať e-mailom na adresu **ondrisova@sak.sk** alebo **darina.stracinova@sak.sk**.

Článok bude zaradený do súťaže v tom roku, v ktorom bude publikovaný. **Ak bude odsúhlasený na prelome rokov, bude automaticky zaradený do súťaže v roku 2027.**

Porota zložená z členov redakčnej rady *Bulletinu slovenskej advokácie* publikované príspevky vyhodnotí do konca decembra 2026. Pre autorov sú pripravené finančné ceny, porota má právo cenu neudeliť, resp. zvýšiť odmenu. Ceny prvým trom autorom budú odovzdané na tradičnom Novoročnom stretnutí právnikov v januári 2027.

Publikačná súťaž Bulletinu slovenskej advokácie pre autorov nad 35 rokov

Redakčná rada Bulletinu slovenskej advokácie dáva do pozornosti **novú vekovú kategóriu v Publikačnej súťaži od roku 2026 – nad 35 rokov**, ktorá bude ocenená plakietou na Novoročnom stretnutí právnikov v januári 2027.

Už teraz nám môžete zasielať Vaše články na adresu **ondrisova@sak.sk**; **darina.stracinova@sak.sk**. Pokyny pre autorov príspevkov sú v každom čísle Bulletinu slovenskej advokácie.

Povinné platby advokátov

1. Príspevok na činnosť komory na rok 2026

- advokát aktívne vykonávajúci advokáciu: **528 eur**
- advokát s pozastaveným výkonom advokácie (počas celého roka): **264 eur**
- splatnosť: **do 30. apríla 2026**
- IBAN: **SK60 6500 0000 0000 2031 8155**
- BIC: **POBNSKBA**
- variabilný symbol: **registračné číslo advokáta**
- špecifický symbol: **2026**

Pri platbách zo zahraničia prosíme uviesť do poznámky **priezvisko, registračné číslo** a rok 2026.

Predsedníctvo môže príspevok na činnosť komory na písomne odôvodnenú žiadosť advokáta, ktorá bude komore doručená najneskôr mesiac pred jeho splatnosťou, znížiť, odpustiť alebo predĺžiť termín jeho splatnosti.

2. Príspevok do sociálneho fondu komory na rok 2026

- advokát aktívne vykonávajúci advokáciu: **17 eur**
- advokát s pozastaveným výkonom advokácie: **17 eur**
- splatnosť: **do 30. apríla 2026**
- IBAN: **SK63 6500 0000 0000 2031 8198**
- BIC: **POBNSKBA**
- variabilný symbol: **registračné číslo advokáta**
- špecifický symbol: **2026**

Pri platbách zo zahraničia prosíme uviesť do poznámky **priezvisko, registračné číslo** a rok 2026.

Výpočtový základ

Podľa vyjadrenia Štatistického úradu SR bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR v I. polroku 2025 vo výške **1 586 eur**.

V zmysle príslušných ustanovení vyhlášky a pre ľahšiu orientáciu uvádzame zlomky výpočtového základu (VZ):

1/4 VZ	396,50 eur	(§ 11 ods. 3 vyhlášky)
1/6 VZ	264,33 eur	(§ 11 ods. 4 prvá veta, § 12 ods. 3 písm. c) vyhlášky)
1/8 VZ	198,25 eur	(§ 12 ods. 3 písm. b) vyhlášky)
1/12 VZ	132,17 eur	(§ 12 ods. 3 písm. a) vyhlášky)
1/13 VZ	122,00 eur	(§ 11 ods. 1 vyhlášky, § 11 ods. 4 druhá veta)
1/14 VZ	113,29 eur	(§ 12 ods. 1 a 2 vyhlášky)
1/60 VZ	26,43 eur	(§ 17 ods. 1 vyhlášky)
1/100 VZ	15,86 eur	(§ 16 ods. 3 vyhlášky)

Výška výpočtového základu na účel výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a v konaní o priestupkoch je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok kalendárneho roka, ktorý o tri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3 (§ 1 ods. 4 vyhlášky).

Výška výpočtového základu **na rok 2023 je 1 252 eur**. Uvádzame zlomky výpočtového základu (VZ):

1/6 VZ	208,67 eur	(§ 12 ods. 3 písm. c) vyhlášky)
1/8 VZ	156,50 eur	(§ 12 ods. 3 písm. b) vyhlášky)
1/12 VZ	104,33 eur	(§ 12 ods. 3 písm. a) vyhlášky)
1/24 VZ	52,17 eur	(§ 12 ods. 1 a 2 vyhlášky)

Rozhodovanie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR v konaní o ústavnej sťažnosti

JUDr. Zuzana Bublavá¹
prof. JUDr. Ján Mazák, PhD.

ABSTRAKT

Autori sa venujú vzťahu medzi Ústavným súdom SR a kompetenčným senátom Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR pri rozhodovaní negatívnych kompetenčných sporov medzi civilným a správnym súdom. Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. júna 2025, I. ÚS 221/2025 v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky došlo k zmene judikatúry (IV. ÚS 184/2022). Ústavný súd konštatoval porušenie základného práva na súdnu ochranu, kým uznesením IV. ÚS 184/2022 došlo k odmietnutiu ústavnej sťažnosti pre nedostatok právomoci ústavného súdu. Preskúmanie tejto zmeny viedlo autorov k vymedzeniu určitých základných východísk pri skúmaní ústavnosti uznesenia kompetenčného senátu.

Kľúčové slová: Kompetenčný senát Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR; rozhodovanie kompetenčných sporov; konanie o ústavnej sťažnosti; Ústavný súd SR

ABSTRACT

Decision-making Procedure of the Chamber of the Supreme Court of the SR and the Supreme Administrative Court of the SR for Disputes on Competence in Proceedings on Constitutional Complaint

The authors discuss the relationship between the Constitutional Court of the Slovak Republic and the Chamber of the Supreme Court of the Slovak Republic and the Supreme Administrative Court of the Slovak Republic for disputes on competence in deciding negative conflicts of jurisdiction between the civil and administrative courts. By finding of the Constitutional Court of the Slovak Republic of 12 June 2025, I. US 221/2025 has been changed the case law (IV. US 184/2022). The Constitutional Court found a violation of the right to judicial protection while the decision IV. US 184 /2022 in the generically same case rejected the constitutional complaint on the grounds of lack of competence of the Constitutional Court. The examination of this amendment of the case law led the authors to identify certain basic grounds for examining the constitutionality of the decision of the Chamber for disputes on competence ruling on a negative jurisdictional dispute.

Keywords: Chamber of the Supreme Court of the SR and the Supreme Administrative Court of the SR for disputes on competence; decision-making procedure on disputes on competence; proceedings on constitutional complaint; Constitutional Court of the SR

Úvodné poznámky

Podľa § 11 ods. 1 Civilného sporového poriadku spory o právomoc medzi súdmi a inými orgánmi rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „kompetenčný senát“) podľa tohto zákona. Rozhodnutím kompetenčného senátu sú súdy a orgány verejnej moci viazané.

Podľa § 8 ods. 1 Správneho súdneho poriadku ak odsek 2 neustanovuje inak, kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje

¹ Názory autorky v tomto príspevku sú jej osobnými názormi a nijako nezaväzujú inštitúciu, v ktorej pôsobí ako hlavná štátna radkyňa.

2 Tejto problematike sa v článku nevenujeme.

kompetenčný senát podľa § 11 Civilného sporového poriadku. Podľa odseku 2 tohto paragrafu² kompetenčné spory medzi Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky a Najvyšším súdom Slovenskej republiky rozhoduje Ústavný súd Slovenskej republiky.

Spory o právomoc medzi súdmi začínajú aj na návrh súdu, ktorý nesúhlasí so svojou právomocou. Tieto tzv. negatívne spory o právomoc sú najčastejšie predmetom konania a rozhodovania kompetenčného senátu.

Príspevok sa zameriava iba na výsledok takého **negatívneho kompetenčného sporu** a na základnú otázku, či rozhodnutie (uznesenie) kompetenčného senátu môže porušiť základné právo na súdnu ochranu (ďalej len: „právo na súdnu ochranu“) podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len: „ústava“), prípadne iné základné práva a za akých predpokladov. Venuje sa aj niektorým súvisiacim problémom (zjednocovania právnych názorov senátov ústavného súdu, zásadám zásahov ústavného súdu do skutkového a právneho stavu veci ustáleného všeobecným súdom).

Priamym podnetom na napísanie tohto textu bol predovšetkým **nález** Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len: „ústavný súd“) z **12. júna 2025, sp. zn. I. ÚS 221/2025** (ďalej len: „nález ústavného súdu“), ktorým bolo zrušené uznesenie senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 18SKomp/9/2024 z 13. novembra 2024 (ďalej len: „zrušené uznesenie KS“).

Zrušeným uznesením KS bolo rozhodnuté, že na prejednanie a rozhodnutie o žalobe Mestskej časti Košice-sídlisko KVP (ďalej len: „mestská časť“), ktorou sa domáhala proti mestu Košice zaplata sumy 221 042 eur, predstavujúcej časť podielu z výnosov dane z príjmov fyzických osôb za účtovné obdobie roka 2023 je daná právomoc správneho súdu, nie civilného súdu.

Senát ústavného súdu rozhodol nálezom tak, že uznesením kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 18SKomp/9/2024 z 13. novembra 2024 bolo porušené právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podstata odôvodnenia nálezu spočívala v tom, že mestská časť žalovala o finančné plnenie na civilnom súde; žalovanej sumy sa nemohla podľa platnej právnej úpravy domôcť na správnom súde a preto nárok uplatnila na civilnom súde (Mestskom súde v Košiciach). Podľa právneho názoru senátu ústavného súdu zrušené uznesenie KS riadne neodôvodnilo danosť právomoci správneho súdu. Preto bolo predčasné. Súčasne nedalo sťažovateľke ani užitočnú odpoveď na to, ako sa môže domôcť svojich finančných nárokov voči mestu Košice a ponechalo ju v právnej neistote.

Obsah výroku a odôvodnenia citovaného nálezu sme tam, kde to bolo vhodné, konfrontovali so všeobecnými poznatkami, avšak v kontexte s judikatúrou ústavného súdu o ochrane základných práv s osobitným zreteľom na rozhodovanie kompetenčného senátu nielen vo veci zrušeného uznesenia, ale aj v širších súvislostiach.

Môže uznesenie kompetenčného senátu porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy?

Uznesenie kompetenčného senátu, ktorým sa rozhoduje kompetenčný spor je **procesným rozhodnutím, ktorým sa nekončí súdne konanie**. Ním sa iba určuje, ktorý súd má v konkrétnej veci danú právomoc na rozhodnutie. Kompetenčný senát zásadne môže rozhodnúť, že je daná právomoc civilného súdu alebo správneho súdu.³

Zrušeným uznesením KS bolo podľa právneho názoru senátu ústavného súdu porušené právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Kompetenčný senát, po nesprávnom vyhodnotení skutkových okolností a právneho základu veci odoprel mestskej časti (sťažovateľke) **prístup k civilnému súdu**, a preto porušil jej právo na súdnu ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

3 Na účely tohto príspevku uvažujeme len o tejto, najčastejšie sa vyskytujúcej procesnej situácii. O negatívnom kompetenčnom spore medzi civilným a správnym súdom.

Zo stabilizovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, že na naplnenie práva na súdnu ochranu sa každému musí umožniť **reálny prístup k súdu**. Nestačí, ak fyzická osoba alebo právnická osoba má len formálny prístup bez možnosti ovplyvniť začatie, priebeh a výsledok konania. Do obsahu práva na súdnu ochranu patrí aj **povinnosť nezávislého a nestanného súdu konať a rozhodnúť** v konaní, v ktorom účastník konania (sporová strana) má **všetky procesné oprávnenia a musí plniť aj procesné povinnosti**.

Ak kompetenčný senát rozhodne tak, že je daná právomoc správneho súdu alebo civilného súdu, tak nespornou skutočnosťou zostáva, že vo výroku jeho uznesenia sa nachádza nezávislý a nestranný súd, ktorý má konať a rozhodnúť v konaní, v ktorom účastník konania (sporová strana) má všetky procesné oprávnenia a musí plniť aj procesné povinnosti bez zreteľa na to, či ide o správny alebo civilný súd. Právo na súdnu ochranu je teda plne zaručené.

Z takej formulácie výroku uznesenia preto vyplýva, že je ústavne vylúčené uvažovať o porušení práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy; vo výroku je totiž právne záväzne určený súd, ktorý je plne spôsobilý garantovať celý obsah tohto práva. Čl. 46 ods. 1 ústavy nemá vo svojom obsahu právo na to, aby vec každého bola prejednaná a rozhodnutá civilným, trestným alebo správnym súdom. Má byť prejednaná a rozhodnutá súdom.

Môže uznesenie kompetenčného senátu porušiť základné práva účastníkov konania?

V konaní o kompetenčnom spore medzi súdmi rozhoduje kompetenčný senát iba **o jedinej procesnej podmienke**. O právomoci civilného alebo správneho súdu.

Kompetenčný senát nerozhoduje a ani to nie je pojmovo možné o veci samej. Pred vydaním kritizovaného nálezu I.ÚS 221/2025 sa ústavný súd vyjadril k tejto problematike pomerne jednoznačne:⁴ „... upriamuje pozornosť na aktuálny stav konania vo veci, keď napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnuté „len“ o tom, do ktorej oblasti výkonu všeobecného súdnictva patrí vec uplatnená na súde sťažovateľmi. Kompetenčný senát dal vo veci sťažovateľov s konečnou platnosťou jedinú parciálnu odpoveď, a to že sťažovatelia na základe nimi skutkovo vymedzených tvrdení sa vo svojom hmotnoprávnom postavení môžu domáhať súdnej ochrany iba v podobe prieskumu zákonnosti rozhodnutia, resp. opatrenia orgánu verejnej správy podľa Správneho súdneho poriadku. Ide teda o rozhodnutie o vecnej príslušnosti súdu ako o jednej z procesných podmienok konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offio v každom štádiu konania (§ 40 CSP). Napadnuté rozhodnutie je preto záväzné (pre správny súd a civilný súd) len v otázke vecnej príslušnosti.

Na rozdiel od konania vo veci I. ÚS 221/2025, v ktorom nezistil porušenie princípu subsidiarity, ústavný súd ho v tomto konaní výslovne konštatoval:

Meritórne preskúmanie ústavnej sťažnosti ústavným súdom v situácii, keď všeobecné súdy zatiaľ neuplatnili svoju právomoc na ochranu základných práv sťažovateľov, t. j. nerozhodli vo veci samej ani o prípadnom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho súdu (kasačnej 5 sťažnosti), by bolo porušením princípu subsidiarity ako kompetenčného princípu vymedzujúceho vzťah medzi ústavným súdom a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. I. ÚS 728/2016).“⁵

Z tejto časti odôvodnenia citovaného uznesenia ústavného súdu, ktorým bola ústavná sťažnosť odmietnutá, vyplýva nemožnosť preskúmania uznesenia kompetenčného senátu; procesná podmienka právomoci ústavného súdu je totiž vybudovaná na princípe jej subsidiarity (čl. 127 ods. 1 i. f. ústavy).

Napriek tomu sa dá súhlasiť s takým prístupom ústavného súdu len v obmedzenom rozsahu.

Nazdávame sa totiž, že aj kompetenčný senát môže porušiť základné právo. Pôjde o právo na zákonného sudcu, zaručené v čl. 48 ods. 1 ústavy, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

4 Uznesenie sp. zn. IV. ÚS 184/2022 z 12. apríla 2022, body 17 a 18.

5 Uznesenie sp. zn. IV. ÚS 184/2022 z 13. februára 2022, ktorým bola odmietnutá ústavná sťažnosť podaná proti uzneseniu kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1KO /26/2020 z 25. novembra 2020 pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

6 Na účely ďalších úvah nie je podstatné sledovať plnenie povinnosti rešpektovať pridelovanie vecí zákonným sudcom na príslušnom súde. Pri skúmaní práva na zákonného sudcu sa venujeme len určeniu príslušného súdu, čo priamo súvisí s rozhodovaním kompetenčného senátu.

7 Pozri k tomu najmä § 2 ods. 3, 3 ods. 3 a 4, 6 až 9, 50 až 52a zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov.

8 Správne súdnictvo a občiansko-právne súdnictvo vykonávajú súdnu moc a v skutočnosti medzi nimi nejde o vzťahy právomoci, ale vecnej príslušnosti (čl. 142 ods. 1 ústavy, podľa ktorého súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon). K tomu aj § 2 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov (Súd rozhoduje o tom, či vec predložená súdu patrí do právomoci súdu. Súd nemôže vysloviť, že vec nepatrí do právomoci súdu, ak ju nemôže postúpiť na konanie a rozhodnutie inému orgánu verejnej moci).

9 Ústavný súd sám trvá na takej kvalite súdnych rozhodnutí. Ak sa spor na základe prihladnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu (m. m. I. ÚS 73/2020). Obdobnú vec je možné rozhodnúť aj inak než v predošlých veciach. V takom prípade je však súd povinný svoje závery riadne, racionálne a ústavne konformne odôvodniť (čl. 2 ods. Civilného sporového poriadku), a to takým spôsobom, aby predošlé rozhodnutia neboli ignorované, ale, práve naopak, aby sa s nimi súd argumentačne vysporiadal (III. ÚS 275/2018).

Porušenie práva na zákonného sudcu rozhodnutím kompetenčného senátu

Parametre spravodlivého výkonu súdnej moci nie sú určené len v čl. 46 ods. 1 ústavy. Jedným zo základných stavebných kameňov spravodlivého procesu je právo na zákonného sudcu.

Podstatou práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy je určenie príslušnosti súdu na prejednanie a rozhodnutie konkrétnej veci podľa **vopred ustanovených procesných pravidiel**. Na to nadväzujú rovnako vopred určené pravidlá pridelovania tejto veci konkrétnemu sudcovi (senátu).⁶

Právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy je **autonómnym ústavným pojmom**. Jeho obsah preto nie je vymedzený zákonom a rozvrhom práce, ale naopak, zákony upravujúce organizáciu a výkon súdnej moci musia byť vykladané a aplikované v súlade s jeho ústavnými požiadavkami.⁷

Keďže ide nielen o jednu zo základných záruk ústavne konformného výkonu súdnej moci, ale aj jej predpoklad, ústavný súd, ak zistí, že došlo k jeho porušeniu, sa musí zaoberať takýmto porušením práva na zákonného sudcu bez ohľadu na to, akým rozhodnutím všeobecných súdov došlo k takému zásahu do čl. 48 ods. 1 prvá veta ústavy.

Z toho plynie záver, že z právomoci ústavného súdu v konaní o ústavných sťažnostiach sa nedá vylúčiť **uznesenie kompetenčného senátu o rozhodnutí kompetenčného sporu**.

V tejto spojitosti je nutné venovať pozornosť aj výkladu pojmu „odňať“ v čl. 48 ods. 1 ústavy a otázke, kedy je možné odňať vec zákonnému sudcovi (zákonnému súdu).

Právo na zákonného sudcu (zákonný súd) **nie je absolútnym právom**. Z toho vyplýva, že zákonným súdom sa síce stane súd (sudca tohto súdu), na ktorý bola doručená žaloba alebo iný návrh na začatie konania, avšak ak zákoný sudcu dôjde k záveru, že nie je daná jeho právomoc (príslušnosť),⁸ je oprávnený navrhnúť prelomenie ústavnej zásady nebyť odňatý zákonnému sudcovi tak, že predloží vec na rozhodnutie o kompetenčnom spore.

Vecne nesprávne rozhodnutie kompetenčného senátu o tom, ktorý súd (civilný alebo správny) má danú právomoc môže viesť k odňatiu zákonnému sudcovi bez toho, aby boli na to splnené zákonom určené podmienky, ktoré spoluurčujú existenciu právomoci súdu.

Také rozhodnutie preto podlieha právomoci ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti.

Nález I. ÚS 221/2025 a uznesenie IV. ÚS 184/2022: Kde zostalo zjednocovanie právnych názorov senátov ústavného súdu?

Rozhodovanie senátov ústavného súdu o porušení základných práv rozhodnutím kompetenčného senátu by malo byť za každých okolností **konzistentné, predvídateľné a zabezpečujúce právnu istotu**, že vo všetkých skutkovo a právne identických prípadoch bude senát rovnako posudzovať prijateľnosť ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ako aj jej opodstatnenosť.⁹

Nálezom ústavného súdu I. ÚS 221/2025 bolo vyslovené porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 18SKomp/9/2024 z 13. novembra 2024.

V odôvodnení nálezu ústavného súdu I. ÚS 221/2025 sa cituje uznesenie IV. ÚS 184/2022 z 12. apríla 2022 v časti III. bod 12. Ide o **procesné stanovisko** najvyššieho správneho súdu.

Toto uznesenie, ako to vyplýva z odôvodnenia nálezu I. ÚS 221/2025, nebolo vzaté do úvahy pri tvorbe právneho základu nálezu. Senát ústavného súdu sa žiadnym spôsobom nevyrovnal s jeho úplne odlišným prístupom k právomoci ústavného súdu.

V konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 184/2022 totiž bola ústavná sťažnosť podaná voči uzneseniu kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1KO/26/2020 z 25. novembra 2020 odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

Senát ústavného súdu vo veci I. ÚS 221/2025 ponechal bez povšimnutia dôvody, pre ktoré vo veci IV. ÚS 184/2022 ústavný súd neuznal svoju právomoc konať a rozhodnúť.

Vzhľadom na to, že v procesnom vyjadrení najvyššieho správneho súdu bolo argumentované uznesením sp. zn. IV. 184/2022 bolo, podľa nášho názoru, povinnosťou senátu I. ÚS pred vynesením nálezu vo veci I. ÚS 221/2025 **podať návrh podľa § 13 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky** v znení neskorších predpisov, podľa ktorého, ak senát ústavného súdu v rámci svojej rozhodovacej činnosti dospeje k právnemu názoru odlišnému od právneho názoru vyjadreného už v rozhodnutí niektorého zo senátov ústavného súdu, sudca spravodajca predloží plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie právnych názorov. Plénum ústavného súdu rozhodne o zjednotení právnych názorov uznesením. Senát ústavného súdu je v ďalšom konaní viazaný uznesením pléna ústavného súdu.

Domnievame sa, že otázka zjednotenia právnych názorov senátov ústavného súdu pri skúmaní ústavnosti (porušovaní základných práv) rozhodnutí kompetenčného senátu zostáva **otvorená**; skôr či neskôr by bolo vhodné uzavrieť, v akom rozsahu sa môže ústavný súd, ktorý si ctí princíp subsidiarity svojej právomoci a minimalizácie zásahov do rozhodovania všeobecných súdov venovať porušovanie základných práv v konaní o kompetenčných sporoch.

Rozsah prieskumu, ak je ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie kompetenčného senátu v negatívnom kompetenčnom spore

Na zodpovedajúce vymedzenie rozsahu prieskumu uznesení kompetenčného senátu v negatívnom spore o právomoc je nutné sa najprv venovať predmetu konania o kompetenčnom spore ako aj ustálenej praxe ústavného súdu pri zasahovaní do rozhodnutí a postupov všeobecných súdov v konaní o ústavnej sťažnosti.

Predmet konania o kompetenčnom spore

Kompetenčný senát je v negatívnom kompetenčnom oprávnený a povinný konať a rozhodovať výlučne o tom, ktorý súd, civilný alebo správny má v konkrétnej veci danú právomoc.

Vecne správne rozhodnutie kompetenčného senátu vyžaduje náležité **rozlíšenie** súkromnoprávných vzťahov od verejnoprávných (administratívnych) vzťahov¹⁰ v spojitosti s vymedzením právomoci civilných súdov a správnych súdov. Každý právny vzťah je determinovaný svojimi základnými prvkami. Sú nimi subjekty právneho vzťahu, objekt právneho vzťahu a obsah právneho vzťahu. Subjektmi právneho vzťahu rozumieme nositeľov práv a povinností v tomto právnom vzťahu. Objektom právneho vzťahu rozumieme to, čoho sa týkajú práva, právom chránené záujmy a povinnosti subjektov. Obsahom právneho vzťahu sú jednotlivé práva a povinnosti subjektov.

Preskúmanie týchto prvkov právneho vzťahu tvorí východiská pre záver o tom, či je daná právomoc civilného alebo správneho súdu.

Základná charakteristika **právomoci civilných súdov** je v § 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len: „CSP“), podľa ktorého súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Podľa § 4 tohto zákona iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

K výkladu § 3 CSP existuje stabilizovaná judikatúra kompetenčného senátu. Pre vymedzenie pojmu súkromnoprávneho sporu a súkromnej veci je zásadne rozhodujúca príslušná **hmotnoprávna úprava právneho vzťahu**, z ktorého vznikajú či majú vzniknúť práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom sporu v danej veci. Na vymedzení tohto pojmu nemá žiaden podstatnejší vplyv akým spôsobom sporová strana alebo účastník konania formulovali **návrh na rozhodnutie vo veci samej (tzv. petit)**.¹¹ Priznať osobitný význam obsahu

10 Pozri k tomuto neľahkému rozlišovaniu medzi súkromným právom a verejným právom a spojenými otázkami aj niektoré príspevky: ODBORNÝ SEMINÁŘ „PROLÍ- NÁNÍ VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO PRÁVA Vladimír Mikule: Důvody a význam rozlišování mezi právem veřejným a právem soukromým; Jitka Zavřelová: Dualismus práva v rozhodování zvláštního senátu; Josef Vedral.: Soukromoprávní instituty ve veřejném právu; Vladimír Vopálka: Vyřeší všechny problémy veřejné právo? Správní právo, 2011, 44 (1-2), passim.

11 Predovšetkým uznesenia kompetenčného senátu sp. zn. 1SKomp/ 2/2021, 1SKomp/ 3/2021 a 1SKomp /6/2021 a tam citovaná judikatúra.

12 Uznesenie kompetenčného senátu 1KO/12/2021 z 8. decembra 2021. Z toho istého dňa aj 1KO/9/2021.

13 Pozri už citované uznesenie kompetenčného senátu 1KO/9/2021 z 8. decembra 2021.

14 Napríklad IV. ÚS 27/2010.

15 Opakovane potvrdené stanovisko, napríklad v I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07.

16 Napríklad uznesenie sp. zn. III. ÚS 386/2025 zo 17. júla 2025.

návrhu na rozhodnutie „... nemožno akceptovať, nakoľko by robil rozhraničenie pôsobnosti (právomoci) správnych súdov a iných (civilných) súdov, ale v konečnom dôsledku tiež právomoci súdov a iných orgánov verejnej moci závislým od ľubovôle žalobcu (navrhovateľa). Ten by si mohol voľbou vhodného žalobného petitu (napr. určovacieho alebo o zaplatenie peňažnej sumy) „vybrať“, kto o jeho práve alebo povinnosti rozhodne. To však odporuje zneniam § 3 a 4 CSP a § 2 a 6 SSP, ktoré túto právomoc vymedzujú na základe objektívnych charakteristík jednotlivých právnych vzťahov.“¹²

Podľa § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Pri skúmaní právomoci správneho súdnictva kompetenčný senát analyzuje subjekty, predmet aj obsah právneho vzťahu označeného v žalobe so zreteľom na právnú úpravu (hmotnoprávnu aj procesnoprávnu, prevažne patriacu do správneho práva), na základe ktorej taký vzťah vzniká, mení sa, prípadne zaniká.¹³ Jedine takáto komplexná analýza môže (nemusí) viesť k záveru, že predmetom konania je administratívny vzťah, o ktorom je oprávnený a povinný rozhodnúť správny súd.

Princípy prieskumu rozhodnutí všeobecných súdov v konaní o ústavnej sťažnosti z hľadiska skutkových a právnych záverov

Podľa dávno stabilizovanej judikatúry ústavný súd koná a rozhoduje o ústavných sťažnostiach proti rozhodnutiam všeobecných súdov berúc do úvahy to, že **nepatrí do tohto systému všeobecného súdnictva**. Preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu.¹⁴

Interpretácia a aplikácia zákonov patria výlučne do právomoci všeobecných súdov. Do právomoci ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy však patrí **kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie** s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

Skutkové a právne závery všeobecného súdu preto môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli **zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne**, z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok **porušenie základného práva alebo slobody**.¹⁵

Z judikatúry z poslednej doby dokonca vyplýva, že: „Ústavný súd môže zasahovať do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov týkajúcej sa trov konania len vtedy, ak by závery všeobecných súdov zahŕňali črty svojvôle a interpretácia a aplikácia príslušných právnych noriem by predstavovala **extrémne vybočenie** z pravidiel civilného sporového konania.“¹⁶

Aplikácia princípov prieskumu na rozhodnutia kompetenčného senátu

Vychádzajúc z predmetu konania o negatívnom kompetenčnom spore (pod 6. 1.) a princípov prieskumu rozhodnutí všeobecných súdov v konaní o ústavnej sťažnosti z hľadiska skutkových a právnych záverov možno uvažovať o porušení práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy iba za predpokladu, že by v uznesení kompetenčného senátu chýbalo:

- odôvodnenie zaradenia skúmaného právneho (základného procesného vzťahu založeného žalobou alebo iným návrhom na začatie konania) ku súkromnoprávnym alebo administratívnym vzťahom;
- odôvodnenie základných prvkov tohto právneho vzťahu z hľadiska subjektov, predmetu a obsahu (práv a povinností);

- citácia hmotnoprávných predpisov, ktoré odôvodnili súkromnoprávnu alebo administratívnu povahu skúmaného právneho vzťahu.

Aj keby senát ústavného súdu mal odlišný právny názor na takéto odôvodnenie, mohol by ho uplatniť iba v prípade, v ktorom by skutkové a právne závery v uznesení kompetenčného senátu boli **zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, predstavovali by extrémne vybočenie** z výkladu procesných pravidiel a súčasne by znamenali **porušenie práva na zákonného sudcu** podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

Zostane nález sp. zn. I. ÚS 221/2025 novou líniou judikatúry ústavného súdu pri prieskume rozhodnutí kompetenčného senátu?

V bode 53 nálezu sp. zn. I. ÚS 221/2025 sa uvádza: „Aj keď ústavný súd v zásade súhlasí s názorom najvyššieho správneho súdu, že nie každý súdne uplatnený nárok je prejednávateľný v civilnom súdnictve, pretože účastník hmotnoprávneho vzťahu si nemôže zvoliť, v akom type súdneho konania sa bude uchádzať o ochranu svojich práv (bod 12), považuje záver kompetenčného senátu, že na prejedanie veci je daná právomoc správneho súdu, spojený s jeho odporúčaním, aby sťažovateľka svoju žalobu upravila zodpovedajúco niektorému žalobnému typu podľa Správneho súdneho poriadku, za predčasný, a to vzhľadom na absenciu hlbšieho rozboru problematiky nastolenej sťažovateľkou. Záver kompetenčného senátu totiž nedáva sťažovateľke žiadnu užitočnú odpoveď na to, ako má postupovať v situácii, v ktorej sa ocitla nie vlastnou vinou, ale naopak, ponecháva sťažovateľku v právnej neistote vo vzťahu k jej nároku a núti ju ďalej mŕňať vlastné finančné zdroje do doby, kým sa ho reálne domôže.“

Problematickým sa javí názor, že chýba hlbší rozbor problematiky nastolenej sťažovateľkou, mestskou časťou, a preto záver kompetenčného senátu o danosti právomoci správneho súdu je **predčasný**; tento názor je zosilnený ešte výčitkou, že záver kompetenčného senátu nedáva sťažovateľke **žiadnu užitočnú odpoveď** na to, ako má postupovať v situácii, v ktorej sa ocitla (krátenie časti podielu z výnosov dane z príjmov fyzických osôb za účtovné obdobie roka 2023). Záver kompetenčného senátu teda ponecháva sťažovateľku **v právnej neistote** a núti ju mŕňať vlastné finančné zdroje.

Na prvé prečítanie by sa mohol citovaný bod 53 odôvodnenia nálezu ústavného súdu javiť viac ako *obiter dictum*, než súčasť právneho názoru senátu ústavného súdu. V skutočnosti však ide o súčasť právnych záverov o tom, že napadnuté uznesenie KS porušilo právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd silou svojho právneho názoru požaduje, aby kompetenčný senát **poučoval** účastníka konania (sporovú stranu), ako má postupovať pri uplatnení svojho práva na súdnu ochranu, ako sa má odstrániť jeho právna neistota a ako sa má domôcť svojho nároku, v tomto prípade na finančné plnenie zo strany mesta Košice.

Také **poučovanie je v úplnom rozpore s podstatou kompetenčného sporu**, ktorého účelom je vyriešiť, ktorý súd pôsobiaci v systéme súdnej moci poskytne účastníkovi konania alebo sporovej strane ochranu. Nezanedbateľnou je aj výhrada o možnom **porušení ústavného princípu rovnosti** účastníkov konania pred súdom. Poučenie sa dostane jednému z účastníkov konania v rozpore s účelom konania o kompetenčnom spore.

Vzhľadom na to vzniká aj problém s výkladom § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, podľa ktorého, ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Riešenie tejto aplikačnej ťažkosti už presahuje účel príspevku.

Aj so zreteľom na argumenty o zjednocovaní právnych názorov senátov ústavného súdu je problematické uzavrieť, že nález I. ÚS je ozaj zmenou pôvodnej judikatúry (IV. ÚS 184/2022).

Závery

Jediným zákonom **dovoleným predmetom** konania o (negatívnom) kompetenčnom spore je rozhodnutie o tom, či vo veci je daná právomoc civilného súdu alebo správneho súdu.

Odôvodnenie uznesenia kompetenčného senátu by sa malo obmedziť na tento predmet kompetenčného sporu so zreteľom na to, či predmetom súdnej ochrany pred všeobecným súdom je súkromnoprávny vzťah alebo administratívny vzťah; zaradenie tohto vzťahu na účely právomoci sa odôvodní rozborom subjektov, predmetu a obsahu tohto vzťahu v súlade s jeho hmotnoprávnou úpravou, výnimočne aj procesnoprávnymi pravidlami.

Ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno namietat len porušenie **práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy**; ak je vo výroku uznesenia kompetenčného senátu určený súd, ktorého právomoc je daná, je vylúčené konštatovať porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Senát ústavného súdu pri napadnutí uznesenia vyneseného v kompetenčnom spore by sa mal obmedziť na použitie stabilizovanej judikatúry, podľa ktorej **skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly** zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody, prípadne ak extrémne vybočili z výkladu a používania procesných pravidiel. ■

Použitá literatúra

MIKULE, V.: *Důvody a význam rozlišování mezi právem veřejným a právem soukromým*. Odborný seminář „Prolínání veřejného a soukromného práva. Správní právo, 2011, 44 (1-2)

VEDRAL, J.: *Soukromoprávní instituty ve veřejném právu*. Odborný seminář Prolínání veřejného a soukromného práva. Správní právo, 2011, 44 (1-2)

VOPÁLKA, V.: *Vyřeší všechny problémy veřejné právo?* Odborný seminář Prolínání veřejného a soukromného práva. Správní právo, 2011, 44 (1-2)

ZAVŘELOVÁ, J.: *Dualismus práva v rozhodování zvláštního senátu*. Odborný seminář Prolínání veřejného a soukromného práva. Správní právo, 2011, 44 (1-2)

JUDr. Zuzana Bublavá je hlavná štátna radkyňa v Kancelárii Najvyššieho správneho súdu SR, pôsobila v rokoch 2012 až 2017 ako vyššia súdna úradníčka na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou a v Rožňave, v rokoch 2017 až 2023 pracovala v Kancelárii Súdnej rady Slovenskej republiky ako hlavná štátna radkyňa pre otázky legislatívy a odborná asistentka predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky. zuzanabub@gmail.com

Prof. JUDr. Ján Mazák, PhD. je profesorom občianskeho a európskeho práva, bývalý štátny tajomník Ministerstva spravodlivosti SR (1998 – 1999), emeritný predseda Ústavného súdu SR (2000 – 2006), emeritný generálny advokát Súdneho dvora EÚ (2006 – 2012) a bývalý predseda Súdnej rady SR (2020 – 2024). agmazak@pt.lu

Elektronické podpisy, formuláre a právo na súdnu ochranu: prehľad judikatúry

JUDr. Martin Friedrich

ABSTRAKT

Článok mapuje vývoj v oblasti elektronických podpisov pri elektronických službách štátu od roku 2017 po súčasnosť, pričom analyzuje na to nadväzujúci vývoj judikatúry, najmä vo vzťahu k akceptovaniu zdokonalených elektronických podpisov. Autor článku kriticky hodnotí prehnane formalistický prístup súdov k elektronicky podaným odporom v upomínacom konaní, ktorých následkom je odopretie práva na súdnu ochranu.

Kľúčové slová: elektronické podpisy, zdokonalený elektronický podpis, upomínacie konanie, dovolanie

ABSTRACT

Electronic Signatures, Forms and the Right to Judicial Protection: Case Law Overview

This paper maps the development in the field of electronic signatures in state electronic services from 2017 to the present, while analyzing the subsequent evolution of case law, in particular with regard to the acceptance of advanced electronic signatures. The author critically evaluates the excessively formalistic approach of courts to objections filed electronically in payment order proceedings, the consequence of which is a denial of the right to judicial protection.

Keywords: electronic signatures, advanced electronic signature, payment order proceedings, appeal on points of law

Vývoj od roku 2017

Rok 2017 bol vo výkone právnických povolání prelomovým, pretože zmenil spôsob, akým poskytovatelia právnych služieb pristupovali k súdu. Je pravdou, že elektronický podpis a elektronická komunikácia so súdmi tu boli aj predtým, no od roku 2017 nútený presun časti justičnej agendy do elektronického sveta spolu s povinnou aktiváciou elektronických schránok právnických osôb¹ priniesli zásadnú zmenu vo vnímaní otázky prístupu k súdu, fungovaniu súdneho aparátu či uskuotočňovaní právnych úkonov len elektronicky.

Osem rokov elektronizácie justičných povolaní ukázalo, že rigidné trvanie na dodržiavaní pravidiel môže miestami priniesť iracionálne následky, ktoré sa väčšinou prostredníctvom ústavného alebo najvyššieho súdu podarilo skorigovať. Počas tohto obdobia Ministerstvo vnútra SR z dôvodu ukončenia certifikácie čipov v elektronických občianskych preukazoch muselo opakovanie riešiť situáciu, ako nastaviť pravidlá autorizácie pri využívaní elektronických služieb štátu. Keďže advokáti nemajú povinnosť používať advokátske preukazy na účely autorizácie nimi vytvorených elektronických dokumentov, elektronické podpisovanie podaní prostredníctvom eID s vypršanou certifikáciou prinieslo nový okruh problémov.

Obdobie od roku 2017 taktiež upriamuje pozornosť na význam elektronického podpisu a jeho rôzne druhy najmä v súvislosti s tým, že štát akceptoval realitu spôsobenú jeho nie veľmi zvládnutým prechodom na nové eID. Pri niektorých elektronických službách štátu v súčasnosti postačuje aj zdokonalený elektronický podpis, no spôsob, akým je zo strany štátu táto možnosť autorizácie komunikovaná s verejnosťou dokazuje nezaujem akéhokoľvek systematickejšieho riešenia na strane príslušných orgánov. Používatelia elektronických služieb štátu by nemali byť odkázaní na to, aby hrali so štátom vedomostný kvíz o otázke, pri ktorej službe postačuje zdokonalený a pri ktorej sa vyžaduje kvalifikovaný elektronický podpis.

Článok vznikol v rámci riešenia grantovej úlohy VVSG č. 2024-3381 pod názvom: *Ľudsko-právne a etické aspekty digitalizácie a elektronického obchodovania* a riešenia projektu VV-MVP-24-0038 pod názvom: *Analýza zodpovednosti za delikty páchané na Internete pomocou metód strojového učenia*

¹ § 60e zákona 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších zmien a doplnkov

2 Gyrfas, J.: Plnomocenstvá, autorizácie, konverzie a iné trampoty procesných úkonov, lexforum.sk, dostupné na: <https://www.lexforum.sk/755>, zobrazené 20. 7. 2025

3 Friedrich, M. – Semanová, M.: *Vybrané aspekty elektronického podpisovania a elektronickej kontraktácie*, 1. a 2. časť, Bulletin slovenskej advokácie, 9–10/2022, s. 6 – 13 a 11–12/2022, str. 8 – 15

Inšpiráciou na napísanie tohto článku bola odborná diskusia na právnom odbornom blogu lexforum.sk.² Článok je rozdelený do troch častí, ktoré sa venujú elektronickým podpisom, elektronicky podaným dovoľaniam v civilnom procese a odporom v upomínacom konaní. Účelom tohto článku je podrobiť kritike najvýznamnejšie rozhodnutia súdnych autorít v týchto oblastiach a poukázať na to, čo podľa názoru autora vyžaduje komplexnejšie riešenie, než je rozhodovacia prax súdov.

Elektronické podpisy

Problematicke elektronických podpisov a elektronických právnych úkonov sme sa s JUDr. Martinou Semanovou, PhD. podrobne venovali v inom príspevku.³ Na účely tohto článku považujeme za potrebné vysvetliť pojem a druhy elektronických podpisov tak, ako sú upravené v európskom a vnútroštátnom práve.

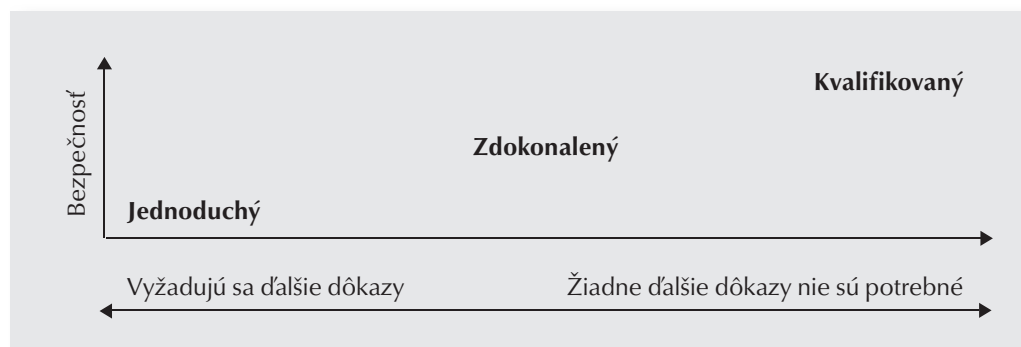
Základný právny rámec úpravy elektronických podpisov vieme nájsť v štyroch právnych predpisoch:

- a) v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (ďalej len „nariadenie eIDAS“),
- b) v zákone 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona 211/2019 Z. z. (zákon o e-Governmente) (ďalej len „ZoeGov“),
- c) v zákone 272/2016 Z. z. o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov (zákon o dôveryhodných službách) (ďalej len „ZoDS“),
- d) v § 40 ods. 4 a 5 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“)

Nariadenie eIDAS pozná tri druhy elektronického podpisu a elektronickej pečate:

- a) jednoduchý,
- b) zdokonalený,
- c) kvalifikovaný.

Rozdiel medzi týmito druhmi elektronických podpisov je možné vyjadriť aj graficky:

Kvalifikovaný elektronický podpis (KEP) má právny účinok rovnocenný s vlastnoručným podpisom (čl. 25 ods. 2 nariadenia eIDAS) a predstavuje najvyššiu formu zabezpečenia zachovania integrity elektronického podpisu a dôvery v totožnosti osoby, ktorá autorizáciu vykonala. Na vytvorenie KEP-u sa štandardne vyžaduje kvalifikovaný certifikát a kvalifikované zariadenie na vyhotovenie elektronických podpisov, ktorým je napríklad čipová karta eID alebo elektronicky advokátsky preukaz.

Zdokonalený elektronický podpis (AdES) a elektronickej pečate (čl. 26 a 36 nariadenia eIDAS) musia spĺňať tieto požiadavky:

- a) musia byť jedinečne spojené s podpisovateľom,
- b) umožňujú určenie totožnosti podpisovateľa,
- c) musia byť vyhotovené pomocou údajov na vyhotovenie elektronického podpisu, ktoré môže podpisovateľ s vysokou mierou dôveryhodnosti používať pod svojou výlučnou kontrolou, a sú

d) prepojené s údajmi, ktoré sa ním podpisujú, takým spôsobom, že každú dodatočnú zmenu údajov možno zistiť.

Na rozdiel od KEP, pri vytváraní AdES chýba kvalifikované zariadenie na vyhotovenie elektronických podpisov. Elektronický podpis vo forme AdES sa tak vytvára napríklad pri podpisovaní na diaľku, alebo v prípade autorizácie prostredníctvom eID, ktorému vypršala platnosť certifikácie čipu. Charakteristickým znakom podpisovania prostredníctvom eID je, že užívateľ disponuje kvalifikovaným certifikátom, no podpis sa nevytvára na kvalifikovanom zariadení.⁴

Jednoduchý elektronický podpis je akýkoľvek podpis, prostredníctvom ktorého je možné identifikovať podpisovateľa. Môže ním byť uvedenie mena a priezviska v emaili, alebo jednoduché zakliknutie poľa vo formulári v prípade click-wrap zmlúv.⁵

Princíp click-wrap zmlúv spočíva v tom, že používateľ súhlasí s podmienkami a pravidlami používania tým, že klikne na tlačidlo „Súhlasím“, „Prijímam“ alebo na podobné vyjadrenie súhlasu. Používateľ musí kliknúť na tlačidlo, aby vyjadril svoj súhlas s podmienkami. Podmienky zmluvy sú viditeľne zobrazené používateľovi, zvyčajne vo forme odkazu alebo celého textu.

Právne úkony elektronicky podpísané „len“ jednoduchým elektronickým podpisom sú rovnako platné a právne záväzné ako právne úkony elektronicky podpísané KEP alebo AdES. Praktický rozdiel spočíva len v tom, nakoľko presvedčivé dôkazy je potrebné predložiť na spochybenie ich pravdivosti. V prípade KEP bude spochybenie elektronického podpisu náročné, zatiaľ čo v prípade jednoduchého elektronického podpisu bude potrebné preukázať okolnosti, ktoré vierohodným spôsobom vyvrátia to, že daná osoba elektronický dokument podpísala (napr. získanie neoprávnenej kontroly nad elektronickými účtami používateľa).

Platnosťou právnych úkonov podpísaných jednoduchými elektronickými podpismi sa zaoberal Súdny dvor EÚ v dvoch svojich rozhodnutiach.

Súdny dvor EÚ sa vo veci C-322/14 Majdoub v. CarsOnTheWeb., Deutschland GmbH zaoberal otázkou s dodržaním písomnej formy pri click-wrap zmluvách,⁶ pričom súdny dvor v rozsudku konštatoval, že „*technika vyjadrenia súhlasu so všeobecnými podmienkami kúpnej zmluvy, o akú ide vo veci samej, uzatvorenej elektronicky, ktoré obsahujú dohodu o voľbe právomoci, kliknutím sa považuje za komunikáciu elektronickou cestou, ktorá poskytuje trvalý záznam o tejto dohode v zmysle tohto ustanovenia, ak táto technika umožňuje tlač a uloženie znenia týchto podmienok pred uzatvorením zmluvy.*“⁷

Druhým rozhodnutím je rozsudok súdneho dvora vo veci Cobult UG v. TAP Air Portugal SA, v ktorej súdny dvor skúmal udelenie súhlasu cestujúceho s voľbou náhrady za zmeškaný let, ktorý cestujúci udelil prostredníctvom odkliknutia príslušnej položky elektronického formulára na webovom sídle leteckého dopravcu. Súdny dvor uviedol, že „*pokiaľ cestujúci poskytol „písomný súhlas“ s náhradou nákladov na letenku vo forme cestovnej poukážky, keď na internetovom sídle tohto leteckého dopravcu vyplnil online formulár, v ktorom si zvolil takúto formu náhrady, čím tak vylúčil poskytnutie náhrady vo forme peňažnej sumy, a to za predpokladu, že tento cestujúci mal možnosť uskutočniť účinnú a informovanú voľbu, a teda vyjadriť informovaný súhlas s náhradou nákladov na jeho letenku vo forme cestovnej poukážky, a nie vo forme peňažnej sumy, čo predpokladá, aby uvedený letecký dopravca zákonným spôsobom poskytol danému cestujúcemu jasnú a kompletnú informáciu o jednotlivých prostriedkoch náhrady, ktoré má k dispozícii.*“⁸

Zdokonalený elektronický podpis vo verejnej správe

Až do decembra 2022 štát trval na tom, že každý elektronický dokument musí byť používateľom autorizovaný výlučne prostredníctvom KEP. Zmenu tohto prístupu si vynútila realita, pretože štát úplne nezvládol proces výmeny zastaraných eID, ktorým skončila platnosť certifikácie čipov.

V máji 2021 ministerstvo vnútra vydalo tlačovú správu, v ktorej informovalo, že jedného mesiaca vyprší platnosť kvalifikovaných certifikátov pre elektronické podpisy. Súviselo to s vypršaním platnosti päťročnej certifikácie zabudovaného čipu v eID kartách, no vydané certifikáty bolo možné používať do konca roka 2022.⁹ Táto skutočnosť mala za následok, že držiteľia eID vydaných do 20. júna 2022 mali možnosť do konca roka elektronicky podpisovať dokumenty KEPom za predpokladu, že do 25. júna 2021 si na eID nahrali certifikáty pre vytváranie KEP. Súčasne ministerstvo vnútra začalo od 21. júna 2021 vydávať nové eID.

4 Zoznam týchto kvalifikovaných zariadení je zverejnený na webových stránkach európskej únie. Qualified Signature/Seal Creation Devices and Secure Signature Creation Devices, dostupné na: <https://eidas.ec.europa.eu/efda/browse/notification/qscd-sscd>, zobrazené 21. 7. 2025

5 Treščáková, D.: *Právo elektronického obchodu, širšie súvislosti*. Praha: Leges, 2021, s. 62

6 Gyárfáš, J. – Števček, M. a kol.: *Zákon o rozhodcovskom konaní*. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 87.

7 Rozsudok SD EÚ vo veci C-322/14 Majdoub v. CarsOnTheWeb., Deutschland GmbH, ECLI: EC-LI:EU:C:2015:334

8 Rozsudok SD EÚ vo veci C-76/23 Cobult UG v. TAP Air Portugal SA., ECLI: EC-LI:EU:C:2024:253

9 Platnosť certifikátu pre vydávanie e-podpisu na občianskych preukazoch a cudzineckých dokladoch končí 26. júna, používať vydané certifikáty však bude možné až do konca roka 2022, Ministerstvo vnútra SR, 26. 5. 2021, Tlačová správa, dostupné na: <https://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=platnost-certifikatu-pre-vydavanie-e-podpisu-na-obcianskych-preukazoch-a-cudzineckych-dokladoch-konci-26-juna-pouzivat-vydane-certifikaty-vsak-bude-mozne-az-do-konca-roku-2022>, zobrazené 21. 7. 2025

10 Kosno, L.: *Žiadosti o nové e-občianske lámali rekordy. Štát tvrdí, že doklady doručí včas*, Ringier Slovakia Media s. r. o., 18. 1. 2023, dostupné na: <https://zive.aktuality.sk/-clanok/mpybc5l/-ziadosti-o-nove-e-obcianske-lamali-rekordy-stat-tvrdi-ze-doklady-doruci-vcas/>, zobrazené 21. 7. 2025

11 *Bezkontaktné biometrické občianske preukazy pre obyvateľov EÚ budú realitou. Ministerstvo vnútra pripravuje ich vydávanie*, SITA Slovenská tlačová agentúra a. s., 17. 11. 2022, dostupné na: <https://sita.sk/bezkontaktno-biometricko-obcianske-preukazy-pre-obyvateľov-eu-budu-realitou-rezort-vnutra-pripravuje-ich-vydavanie/>, zobrazené 21. 7. 2025

12 *Vyhláška o uznaných spôsoboch autorizácie a nasadené zmeny*, Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby, dostupné na <https://www.slovensko.sk/sk/institucie-formulare-a-ziado/vyhlas-ka-o-uznanych-sposoboch>, zobrazené 21. 7. 2025

13 Kosno, L.: *Podpisujete sa e-občianskym starého typu? Dočasné riešenie má fungovať iba polrok*, Ringier Slovakia Media s. r. o., 25. 11. 2022, dostupné na: <https://zive.aktuality.sk/-clanok/zOxZBFI/podpisujete-sa-e-obcianskym-stareho-typu-docasne-riesenie-ma-fungovat-iba-polrok/>, zobrazené 21. 7. 2025

Od 1. januára 2023 však už držiteľia eID vydaných do 20. júna 2022 prišli o možnosť podpísať KEPom. Pokiaľ však stihli požiadať o vydanie certifikátov pre vytváranie KEP do 25. júna 2021, mohli elektronicky podpísať prostredníctvom AdES. Mali totiž k dispozícii certifikát pre vytváranie KEP, no nemali k dispozícii certifikované zariadenie, ktoré však súčasne spĺňalo podmienky pre overenie totožnosti podpisovateľa a bolo s ním jedinečne spojené.

V decembri 2022 však bolo jasné, že klientske centrá okresných úradov nestihnajú spracovať nápor žiadostí o vydanie nových eID.¹⁰ Vzhľadom na blížiaci sa koniec účtovného roka bolo potrebné vyriešiť otázku, ako umožniť elektronicky podpísať [v reči ZoeGov autorizovať v zmysle § 3 písm. o)] daňové priznania daňovníkom, ktorí si do konca roka nestihli vybaviť nové občianske preukazy.¹¹

Riešením bolo na poslednú chvíľu vydanie vyhlášky Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR č. 511/2022 Z. z. o uznaných spôsoboch autorizácie, ktorá s odkazom na § 23 ods. 2 ZoeGov za uznaný spôsob autorizácie elektronických podaní akceptovala aj podpis prostredníctvom „úradného autentifikátora vydaného do 20. júna 2021, ktorá je založená na kvalifikovanom certifikáte pre elektronický podpis, na ktorého osobitné atribúty v styku s orgánmi verejnej moci sa vzťahuje všeobecný predpis o dôveryhodných službách, a je reprezentovaná ako zdokonalený elektronický podpis“.¹² Inak povedané, od 1. januára 2023 štát umožnil elektronické podpísovanie prostredníctvom vytvárania AdES na eID vydaných do 20. júna 2021.

Z pohľadu štátu však malo ísť len o dočasné riešenie na dobu šiestich mesiacov.¹³ Avšak vzhľadom na to, že je stále v obehú vysoký počet eID vydaných do 20. júna 2021, štát opätovne predložoval funkčnosť tohto dočasného riešenia. Najprv do 31. decembra 2023, potom do 31. decembra 2024 a v súčasnosti do 31. decembra 2025.¹⁴

Využitelnosť AdES však limituje znenie § 1 ods. 3 vyhlášky 511/2022 Z. z., keďže sa môže týkať autorizácie len podaní, o ktorých to určil orgán verejnej moci. Zoznam elektronických služieb umožňujúcich ich podpis prostredníctvom AdES je zverejnený na stránke slovensko.sk¹⁵ a to tak, že ku dňu písania tohto článku tu patria:

- elektronické dokumenty nachádzajúce sa na portáli Finančnej správy SR v Katalógu elektronických formulárov,¹⁶
- podania colných vyhlásení prostredníctvom informačného systému Centrálny elektronický priečinok alebo prostredníctvom portálu e-Commerce a aj služby poskytovania informácií o záruke na colný dlh (GDS),
- ďalšie elektronické služby, ktorých gestormi sú Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo dopravy SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo hospodárstva SR, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Úrad priemyselného vlastníctva, Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby (NASSES). Zoznam týchto služieb sa nachádza v excelovskej tabuľke (!), ktorú si môže užívateľ stiahnuť.¹⁷

K júlu 2025 bolo tabuľke zverejnenej na slovensko.sk dostupných len 239 služieb, ktoré je možné podpísať prostredníctvom AdES. AdES možno autorizovať niektoré elektronické služby ministerstva spravodlivosti (napr. RPVS, dočasná ochrana), ministerstva dopravy, ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Národnej agentúry pre sieťové a elektronické služby, ministerstva hospodárstva (len 1 služba) a napokon Úradu priemyselného vlastníctva. Tieto služby predstavujú len zlomok elektronických služieb štátu (okrem Finančnej správy). Pokiaľ ide o služby ministerstva spravodlivosti, nie sú tam zahrnuté služby týkajúce sa podaní v súdnych konaniach alebo pred obchodným registrom.

Je celkom zjavné, že z čisto užívateľského pohľadu nemožno od nikoho očakávať, že si bude v tabuľke sám proaktívne zisťovať, či náhodou na ním žiadanú elektronickú službu štátu bude postačovať AdES namiesto KEP. Nehovoriac už o tom, že bežný užívateľ, kam môžeme zaradiť aj advokátov, nemá ani potuchy, že okrem KEP existuje aj nejaký AdES. Neexistuje žiadny užívateľský prívetivý spôsob, ktorý by kedykoľvek v procese využívania služby upozornil používateľa na to, že danú službu je možné podpísať aj prostredníctvom AdES.

Treba vytknúť aj absenciu akýchkoľvek pravidiel, ktoré by transparentne a vopred určovali, pre ktorú službu sa vyžaduje KEP a pre ktorú postačí „len“ AdES. Domnievame sa, že to má súvis s tým, že zníženie úrovne autorizácie elektronických podaní z KEP na AdES bolo vynútené okolnosťami a nie komplexným prehodnotením toho, či skutočne je potrebné každé elektronické podanie podpísať výlučne KEPom. Samotný fakt, že na vybrané elektronické podania štátu v súčasnosti postačuje AdES svedčí v prospech záveru, že plošné podpísovanie výlučne KEPom nie je nevyhnuté

a zrejme by malo byť vyhradené len pre najvýznamnejšie verejné elektronické služby. Ponechanie voľby medzi KEP a AdES výlučne na úsudok orgánu verejnej moci bez vopred nastavených pravidiel nemožno považovať za optimálne riešenie pri výkone verejnej moci.

Neprehľadná situácia ohľadom toho, či a v akom rozsahu je možné používať eID vydané do 20. júna 2021 tak mali za následok problémy ohľadom platnosti autorizácií dovolaní.

Autorizácia dovolaní prostredníctvom AdES

Pred samotnou analýzou rozhodnutí je nevyhnuté zdôrazniť zameniteľnosť elektronických podpisov vytvorených s eID alebo prostredníctvom advokátskeho preukazu pre komplexnejšie pochopenie vzniknutej procesnej situácie a následné rozhodnutia ústavného súdu.

Základným východiskom je, že neexistuje rozdiel medzi elektronickým podpisom vyhotoveným prostredníctvom eID alebo prostredníctvom advokátskeho preukazu, resp. akéhokoľvek iného nástroja. Nariadenie eIDAS v článku 28 vymedzuje dva druhy atribútov, ktoré môže mať kvalifikovaný certifikát: povinné podľa prílohy č. I k nariadeniu eIDAS a nepovinné, ktoré však nesmú mať vplyv na interoperabilitu a uznávanie kvalifikovaných elektronických podpisov. Mandátne kvalifikované certifikáty sú kvalifikovanými certifikátmi, ktoré obsahujú nepovinné atribúty.

K neexistencii rozdielov medzi podpismi vytvorenými prostredníctvom eID alebo advokátskeho preukazu dospel aj ústavný súd vo svojom zbierkovom rozhodnutí¹⁸ v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 189/2022, v ktorom konštatoval, že „Podanie advokátskej spoločnosti adresované orgánu verejnej moci, autorizované konateľom advokátskej spoločnosti prostredníctvom jeho občianskeho preukazu možno akceptovať ako riadne autorizované podanie strany konania.“ Ústavný súd síce svoje rozhodnutie nezaložil na výklade ustanovení nariadenia eIDAS, no v konečnom dôsledku je jeho záver správny.

Ak teda neexistuje rozdiel v podpisoch vyhotovených prostredníctvom eID alebo advokátskeho preukazu, tak elektronické podpisovanie podaní stranami konania prostredníctvom eID nás vracia do kontextu, kedy advokáti a strany konania autorizovali podania prostredníctvom eID vydaných do 20. júna 2021. Ako sme už uviedli, týmito eID bolo možné vytvárať KEP len do 31. decembra 2022, následne po tomto dni už len prostredníctvom AdES. Situácia ohľadom týchto eID mala za následok zmätok. Advokáti alebo strany konania autorizovali podania v presvedčení, že ich podpísali KEPom, no v skutočnosti ich podpísali s AdES. Portál slovensko.sk ich na túto nuansu v procese podpisovania nijakým spôsobom neupozornil.

Ústavný súd v dvoch rozličných konaniach riešil otázku, či najvyšší súd postupoval správne, ak odmietol dovolania podpísané s AdES.

V konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 404/2023 sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z dôvodu, že súd jeho dovolanie odmietol. Dôvodom odmietnutia bolo, že dovolanie bolo elektronicky podpísané AdESom, čo bolo v rozpore s § 23 ods. 1 písm. a) ZoeGov,¹⁹ a preto naň najvyšší súd hľadel ako na podanie bez akejkoľvek autorizácie. Pretože sťažovateľ v zmysle § 125 ods. 2 CSP²⁰ dodatočne nedoručil v desaťdňovej lehote dovolanie podpísané KEPom, najvyšší súd ho s poukazom na § 447 písm. e) CSP odmietol pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania podľa § 429 ods. 1 CSP.

Nález ústavného súdu v č. k. III. ÚS 404/2023-37 má dva zaujímavé aspekty. Prvým je, že neexistuje rozumný dôvod pre odmietanie elektronických podaní s nedostatočnou, no s odkazom na nariadenie eIDAS stále zákonom predpokladanou autorizáciou. Takýto postup všeobecných súdov sťažuje a až znemožňuje prístup strán k súdu. V dovolacom konaní pritom neboli pochybnosti o tom, že dovolanie bolo podpísané elektronickým podpisom advokáta sťažovateľa, čo potvrdila správa NASES.

Druhým je názor ústavného súdu na to, ako za tejto situácie mali všeobecné súdy aplikovať § 125 ods. 2 CSP. Senát ústavného súdu dospel k presvedčeniu, že „slovné spojenie podľa osobitného predpisu len charakterizuje autorizáciu, ktorá pri podaní elektronického podania chýba, neznamená to však, že následky nedostatku tejto autorizácie dopadajú aj na situácie, ak elektronické podanie vo veci samej má autorizáciu, ktorá ale nie je v súlade s osobitným predpisom.“ Povinnosť doplniť

14 *Predĺženie používania uznaného spôsobu autorizácie*, Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby, 6. 11. 2024, dostupné na: https://www.slovensko.sk/sk/oznamy/detail/_predlzienie-pouzivania-uznaneho, zobrazené 21. 7. 2025

15 *Vyhľadanie o uznávaných spôsoboch autorizácie a zoznam služieb*, Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby, 30. 12. 2022, dostupné na: https://www.slovensko.sk/sk/oznamy/detail/_vyhlaska-o-uznanych-sposoboch, zobrazené 21. 7. 2025

16 *Elektronické formuláre*, Finančné riaditeľstvo SR, dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-služby/verejne-služby/katalog-danovych-a-colnych/katalog-formularov>, zobrazené 22. 7. 2025

17 Op. cit.12, https://www.slovensko.sk/_img/CMS4/Zoznam_sluzieb_USA.xlsx, zobrazené 22. 7. 2025

18 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 69/2022

19 „Osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania, ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie, alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitostou podania vlastnoručný podpis, kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečatou“

[§ 23 ods. 1 písm. a) ZoeGov].

20 „Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevzýva“ (§ 125 ods. 2 CSP).

21 „Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas“ (§ 56 ods. 2 SSP)

22 Sedlačko, F.: Vývoj judikatúry k elektronizácii výkonu advokácie. Bulletin slovenskej advokácie 4/2023, s. 8–9, rovnako op. cit. 2

podanie § 125 ods. 2 CSP sa týka len elektronických podaní, „ktorých autorizácia je na úrovni obyčajného elektronického podpisu“.

Napriek doslovnému zneniu § 125 ods. 2 CSP preto bolo povinnosťou všeobecných súdov vyzvať sťažovateľa na odstránenie nedostatku spočívajúceho v nesprávnej úrovni elektronického podpisu.

V konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS/2023 sťažovateľka elektronicke doručila dovolanie, ktoré nebolo podpísané KEPom. Následne advokátka v zákonnej 10-dňovej lehote v zmysle § 125 ods. 2 CSP dodatočne doručila dovolanie v elektronickej podobe už podpísané KEPom.

Kľúčovým sa stal výklad lehôt na podanie dovolania: musí byť dovolanie elektronicke podpísané KEPom v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia podľa § 427 ods. 2 CSP, alebo postačí, ak sa KEPom autorizované dovolanie doručí v dodatočnej 10-dňovej lehote postupom podľa § 125 ods. 2 CSP.

V náleze č. k. II. ÚS 453/2023-45 ústavný súd konštatoval, že „Záver najvyššieho súdu o tom, že dovolanie nebolo autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom advokáta v lehote na podanie dovolania, je výsledkom takej aplikácie ustanovení procesného predpisu – § 429 ods. 1 CSP a § 125 ods. 2 CSP, ktorý nesmeruje k naplneniu ich účelu. Preto ide o zjavne nedôvodnú a formalistickú právnu úvahu pri výklade procesných predpisov, ktorej následkom je porušenie práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.“

Môžeme preto ustáliť, že **dodatočným dorúčením podania podpísaného KEPom postupom podľa § 125 ods. 2 CSP má za následok zachovanie a predĺženie lehoty na podanie dovolania o 10 dní.** Túto úvahu podporuje aj uznesenie najvyššieho správneho súdu sp. zn. 7Ssk/57/2024, ktorý pri analogickej aplikácii § 56 ods. 2 SSP²¹ dospel k záveru, že „hoci to zo znenia citovaného ustanovenia výslovne nevyplyva, možno z neho a contrario súdiť, že ak sa podanie dodatočne doručí v týchto podobách v určenej lehote, prihliada sa na pôvodné podanie urobené elektronicke bez autorizácie. Inak povedané, dodatočné doručenie podania má spätný účinok a už pôvodné podanie sa považuje za riadne podané.“

Zo záverov oboch náleзов môžeme vyvodíť, že **v prípade, ak je podanie podpísané len AdES, všeobecný súd je:**

- povinný vyzvať stranu konania na doplnenie podania, ktoré bude podpísané KEPom,** ak strana konania sama z vlastnej iniciatívy podanie nedoplní v desaťdňovej lehote, a
- doručenie následného podania autorizovaného KEPom má spätný účinok a už pôvodné podanie sa považuje za riadne podané.**

Tieto závery sa však neuplatňujú v prípade podaní podpísaných obyčajným elektronickým podpisom.

Dovolania môžu byť autorizované len advokátmi

V právnej praxi vyvolal značnú diskusiu²² nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 269/2022, ktorý prelomil doterajšiu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, v zmysle ktorej dovolací súd odmietal dovolania v civilnom procese neautorizované advokátmi.

Vzhľadom na to, že po vydaní tohto náleзу naďalej panovala nezhoda medzi jednotlivými senátmi ústavného súdu v tom, ako majú posudzovať postup dovolacieho súdu, ktorý odmietal dovolania neautorizované advokátmi, ústavný súd plenárnym rozhodnutím č. k. **PLz. ÚS 3/2025-8 prijal zjednocujúce stanovisko, ktorým nepokladal za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie postup najvyššieho súdu, ktorým dovolací súd odmietal dovolania neautorizované advokátmi.** Inak povedané, z pohľadu autorizácie dovolaní sme sa dostali do stavu pred nálezom III. ÚS 269/2022. **Dovolania tak môžu byť autorizované výhradne advokátmi.**

Trampoty s formulármi v upomínacom konaní

Zásadné kontroverzie upomínacieho konania sa týkajú podávania odporov voči platobným rozkazom. Kritickým sa stal výklad § 11 ods. 2 zákona 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUK“), v zmysle ktorého „ak sa odpor podáva elektronickými

prostriedkami, musí byť podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý musí byť autorizovaný podľa osobitného predpisu.“

Z praktických situácií, ktoré museli sudy riešiť, bolo, (i.) či môže byť odpor voči platobnému rozkazu podaný aj listinne a po druhé, (ii.) či v prípade, ak je odpor podaný elektronicky, postačí, ak vecné zdôvodnenie odporu sa nachádza v samostatnej prílohe elektronického formulára na podanie odporu.

Obe otázky vyriešil najvyšší súd v uznesení sp. zn. 5Ndob/1/2022, ktoré bolo následne publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov pod číslom R 7/2023. Z právnej vety vyplýva, že ak nebolo súčasťou elektronického formulára na podanie textovo vyjadrené vecné odôvodnenie odporu, „postačoval odkaz v príslušnej rubrike formulára na jeho prílohu obsahujúcu celý text odporu vrátane jeho vecného odôvodnenia. Takto podaný odpor, z ktorého sú zrejmé jeho náležitosti, vrátane stanovených v § 11 ods. 1 zákona o upomínanom konaní, je potrebné považovať za odpor podaný s vecným odôvodnením.“ A pokiaľ ide o formu podania, najvyšší súd v odôvodnení uviedol, že „odpor proti platobnému rozkazu možno podať v zásade dvomi spôsobmi, a to písomnou formou, teda podaný v listinnej podobe a podpísaný alebo elektronickými prostriedkami, pričom odpor podaný elektronickými prostriedkami musí byť podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý musí byť autorizovaný podľa osobitného predpisu. Zákon akceptuje obe formy podania odporu a je na žalovanom, ktorú formu si zvolí.“ K podobným záverom dospel najvyšší súd v zbierkovom rozhodnutí R 50/2024,²³ kedy konštatoval, že na podanie odvolania elektronicky postačí podpísanie odvolacieho formulára KEPom a uvedenie samotného odvolania v prílohe tohto formulára, ktoré navyše nemusí byť ani elektronicky podpísané.

Plénum ústavného súdu sa zaoberalo návrhom Okresného súdu Banská Bystrica na posúdenie súladu § 11 ods. 2 ZoUK s ústavou. Okresný súd totiž s odkazom na § 11 ods. 2 ZoUK odmietal odpory, ktoré boli podané elektronickými prostriedkami, no nie prostredníctvom na to určeného elektronického formulára. K odmietaniu odporov dochádza len z uvedeného formálneho dôvodu, teda bez skúmania vecnej odôvodnenosti odporu. V praxi mohlo ísť o prípady, kedy žalovaný podávali odpory cez portál slovensko.sk namiesto portálu eŽaloby.

Ústavný súd nálezom č. k. PL. ÚS 10/2023-59 nevyhovel návrhu okresného súdu s odôvodnením, že „napadnuté ustanovenia predstavujú zákonnú (podústavnú) úpravu podmienok prístupu k súdu, ktorá sleduje legitímny cieľ, ktorým je racionalizácia, sprehľadnenie a zrýchlenie konania pred všeobecným súdom, ako aj presadenie istej miery procedurálnej rovnosti strán sporového konania pri podávaní elektronických podaní, a tieto ustanovenia sú spôsobilé uvedený cieľ dosiahnuť.“ Nesťažujú prístup k upomínaciemu súdu spôsobom, ktorý „by bol neprimeraný, či by ho dokonca fakticky znemožňoval. Pravidlá elektronického prístupu k súdu sú dostatočne jasné, ich aplikácia na úrovni všeobecného súdnictva je dlhodobo ustálená a štát v tomto smere vytvoril funkčný mechanizmus ich realizácie kombinovaný s podrobným poučením o spôsobe jeho uplatňovania žalovanou stranou.“

Zaujímavé je odlišné stanovisko sudcu Šorla, podľa ktorého „aj po viacročnej účinnosti zákona o upomínanom konaní vedie k množstvu stále sa opakujúcich zlyhaní podávateľov odporov proti platobným rozkazom upomínacieho súdu. Hoci ide aj o ich chybu, nie je dôvod na to, aby do ich práva na súdnu ochranu bolo už na začiatku súdneho konania zasiahnuté nezvratným následkom straty sporu, možno aj v hodnote celoživotných úspor, len preto, že podávateľ odporu ho nevpísal do predpísaného formulára (nepodpísal modrým perom). Takýto následok nie je prejavom materiálnej ochrany základných práv. Súdna moc sa v očiach občana takýmto formulármi preformalizovanými, zdanlivo efektívnymi postupmi nemôže s úspechom legitimizovať. Na rýchlom konci takto vyriešeného sporu zostane len škodoradosť žalobcu a sklamanie žalovaného. Či už z vlastnej chyby alebo skôr z toho, ako mu štát formulárom, ktorým mu chcel všetko uľahčiť, zabránil brániť sa proti uplatnenému právu v riadnom procese.“ S týmto názorom sa stotožňujeme. Pochybnosti o správnosti názoru pléna sa obratom prejavili v následnom rozhodnutí ústavného súdu.

V konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 293/2024 sa ústavný súd zaoberal skutkovým stavom, kedy žalovaný podal odpor v upomínanom konaní takým spôsobom, že si formulár na podanie odporu elektronicky vyplnil a následne ako pdf súbor elektronicky podpísaný KEPom odoslal prostredníctvom všeobecnej agendy cez portál slovensko.sk okresnému súdu. Okresný súd takto podaný odpor odmietol s odôvodnením, že nebol podaný na určenom elektronickom formulári, keďže odpor žalovaného neobsahoval automatizovane spracovateľné pravidlá, prostredníctvom

23 uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/19/2023

ktorých je možné elektronickými prostriedkami vyplniť a prezentovať vyplnené údaje v štruktúrovanej forme, spracovateľnej aj automatizovaným spôsobom informačnými systémami.

Ústavný súd nevyhovel ústavnej sťažnosti žalovaného s poukazom na § 3 písm. i) ZoeGov, pretože „medzi formulárom vo formáte pdf a po autorizácii vo formáte asice, na ktorom sťažovateľ podal odpor elektronicky prostredníctvom portálu verejnej správy (www.slovensko.sk) a formulárom zverejnenom na portáli (<https://obcan.justice.sk/ezaloby>), je rozdiel práve v tom, že údaje z formulára odoslaného sťažovateľom nie sú spracovateľné automatizovaným spôsobom informačnými systémami podľa § 3 písm. i) zákona o e-Governmente. Pokiaľ sťažovateľ zanedbal svoju zákonnú povinnosť a odpor podal elektronicky, nie však prostredníctvom na to určeného formulára zverejneného na webovom sídle ministerstva spravodlivosti, potom sa sám vystavil následku v podobe odmietnutia odporu podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínanom konaní.“ Ústavný súd v odôvodnení poukázal aj na doterajšiu rozhodovaciu prax ústavného súdu v konaniach IV. ÚS 118/2020, II. ÚS 177/2020, IV. ÚS 369/2020. Rozhodnutie III. senátu ústavného súdu tak rešpektovalo vyššie uvedený plenárny nález a to i napriek tomu, že sudcom spravodajcom bol v tejto veci už spomínaný Dr. Šorl.

Domnievame sa, že primárnym účelom elektronizácie justície má byť zľahčenie prístupu k súdu a nie zefektívnenie interných procesov. Je legitímne, ak za týmto účelom sa od strán konania vyžaduje splnenie istých technických požiadaviek. No hranicou, za ktorú by sa nemalo zísť, je odmietanie procesných podaní len preto, že síce spĺňajú všetky obsahové náležitosti podania, no toto podanie súd odmietne z formálnych dôvodov len preto, že nie je podané na predpísanom formulári a preto nie je spracovateľné automatizovaným spôsobom, čím neulahčuje činnosť súdu. Navyše sa v tomto prípade javí logickou výhrada, že ak by sťažovateľ totožný formulár doručil listinno, okresný súd by naň prihliadal.

Bezbrehé bazírovanie na splnení formálnych náležitostí formuláru na odpor musí nevyhnutne naraziť na materiálnu ochranu práv strany konania, čo trefne vystihol sudca Šorl vo svojom odlišnom stanovisku. Možnosť podať odpor elektronicky aj listinno, ktoré sa však budú posudzovať odlišne, aj keď sú obsahovo totožné, nie je len diskriminačné, ale vedie aj k reálnemu odňatiu práva na súdnu ochranu.

Záver

Účelom tohto článku bolo poukázať na to, ako súdy rozhodovali v prípade hraničných situácií. Na jednej strane badať veľkorysosť, s akou súdy akceptovali podania podpísané AdES namiesto KEP a ako upustili od prílišného formalizmu pri akceptovaní príloh elektronických formulárov obsahujúcich podanie vo veci samej. No zároveň vidíme, aké katastrofálne následky má pre žalovaného elektronické podanie odporu voči platobnému rozkazu v upomínanom konaní zlým spôsobom. Niet pritom rozumného dôvodu odmietať takto podané odpory, ak je totožný odpor akceptovaný len s tým rozdielom, že je doručený v listinnej podobe. Je preto vhodné zvážiť upustenie od prílišného formalizmu pri posudzovaní prípustnosti elektronicky autorizovaných podaní prehodnotením rozhodovacej praxe ústavného súdu a všeobecných súdov a taktiež zmenou právnej úpravy. ■

Zoznam použitej literatúry/References

Knihy a články/Books and articles

1. Gyárfáš, J., Števec, M. a kol. *Zákon o rozhodcovskom konaní*. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 87.
2. Treščáková, D.: *Právo elektronického obchodu, Širšie súvislosti*. Praha: Leges, 2021, s. 62
3. Sedlačko, F.: *Vývoj judikatúry k elektronizácii výkonu advokácie*. Bulletin slovenskej advokácie 4/2023, s. 8 – 9
4. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 69/2022

Použité právne predpisy/LEGAL ACTS

1. Act No. 305/2013 Coll. on the electronic execution of public authority powers
2. Decree No. 511/2022 Coll. of the Ministry of Investments, Regional Development, and Informatization of the Slovak Republic on Recognized Methods of Authorization

3. Act No. 307/ 2016 on Payment Order Proceedings and on the Amendment of Certain Acts
4. Act No. 160/2015 Code of Civil Procedure
5. Act No. 162/ 2015 Code of Administrative Judicial Procedure
6. Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on electronic identification and trust services for electronic transactions in the internal market and repealing Directive 1999/93/EC

Použité rozhodnutia súdov/Court decisions

1. Judgment of the Court of Justice of 21 March 2024, Cobult UG v TAP Air Portugal SA (C-76/23), EU:C:2024:3137
2. Judgment of the Court of Justice of 21 May 2015, Majdoub v. CarsOnTheWeb., Deutschland GmbH. (C-322/14), EU:C:2015:236
3. Resolution of the Constitutional Court of the Slovak Republic file No. II. ÚS 189/2022
4. Judgment of the Constitutional Court of the Slovak Republic file No. III. ÚS 404/2023
5. Judgment of the Constitutional Court of the Slovak Republic file No III. ÚS 269/2022
6. Judgment of the Constitutional Court of the Slovak Republic file No. II. ÚS 453/2023
7. Resolution of the Constitutional Court of the Slovak Republic file No. PLz. ÚS 3/2025
8. Resolution of the Constitutional Court of the Slovak Republic file No. PL. ÚS 10/2023
9. Judgment of the Constitutional Court of the Slovak Republic file No. III. ÚS 293/2024
10. Resolution of the Supreme Court of the Slovak Republic file No. 4Obdo/19/2023
11. Resolution of the Supreme Court of the Slovak Republic file No. 5Ndob/1/2022
12. Resolution of the Supreme Administrative Court, file No. 7Ssk/57/2024

Internetové zdroje/Network resources

1. Gyarfas, J.: Plnomocenstvá, autorizácie, konverzie a iné trampoty procesných úkonov, lexforum.sk, dostupné na: <https://www.lexforum.sk/755>, zobrazené 20. 7. 2025
2. *Platnosť certifikátu pre vydávanie e-podpisu na občianskych preukazoch a cudzineckých dokladoch končí 26. júna, používať vydané certifikáty však bude možné až do konca roku 2022*, Ministerstvo vnútra SR, 26. 5. 2021, Tlačová správa, dostupné na: <https://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=platnost-certifikatu-pre-vydavanie-e-podpisu-na-obcianskych-preukazoch-a-cudzineckych-dokladoch-konci-26-juna-pouzivat-vydane-certifikaty-vsak-bude-mozne-az-do-konca-roku-2022>, zobrazené 21. 7. 2025
3. Kosno, L.: *Žiadosti o nové e-občianske lámali rekordy. Štát tvrdí, že doklady doručí včas*, Ringier Slovakia Media s. r. o., 18. 1. 2023, dostupné na: <https://zive.aktuality.sk/clanok/mpybc5l/ziadosti-o-nove-e-obcianske-lamali-rekordy-stat-tvrdi-ze-doklady-doruci-vcas/>, zobrazené 21. 7. 2025
4. *Bezkontaktné biometrické občianske preukazy pre obyvateľov EÚ budú realitou. Ministerstvo vnútra pripravuje ich vydávanie*, SITA Slovenská tlačová agentúra a. s, 17. 11. 2022, dostupné na: <https://sita.sk/bezkontaktno-biometricke-obcianske-preukazy-pre-obyvateľov-eu-budu-realitou-rezort-vnutra-pripravuje-ich-vydavanie/>, zobrazené 21. 7. 2025
5. Kosno, L.: *Podpisujete sa e-občianskym starého typu? Dočasné riešenie má fungovať iba polrok*, Ringier Slovakia Media s. r. o., 25. 11. 2022, dostupné na: <https://zive.aktuality.sk/clanok/zOxZBfI/podpisujete-sa-e-obcianskym-stareho-typu-docasne-riesenie-ma-fungovat-iba-polrok/>, zobrazené 21. 7. 2025
6. *Predĺženie používania uznaného spôsobu autorizácie*, Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby, 6. 11. 2024, dostupné na: https://www.slovensko.sk/sk/oznamy/detail/_predlzenie-pouzivania-uznaneho, zobrazené 21. 7. 2025
7. *Elektronické formuláre*, Finančné riaditeľstvo SR, dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/-elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/katalog-danovych-a-colnych/katalog-formularov>, zobrazené 22. 7. 2025

JUDr. Martin Friedrich je absolventom Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach. Od roku 2013 pôsobí ako advokát v Košiciach, od roku 2017 je členom Pracovnej skupiny pre elektronizáciu výkonu advokácie SAK, je členom Odvolacej disciplinárnej komisie SAK a interným doktorandom na Katedre obchodného práva a hospodárskeho práva Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach.

martin@friedrich.sk

Nepoverený príslušník – nový problém v trestnom konaní

JUDr. Samuel Marr, PhD., LL. M

ABSTRAKT

„Účelom trestného práva je nielen trestať, ale aj regulovať (zákonom upraviť) trestnoprávne vzťahy, chrániť svojimi ustanoveniami práva a oprávnené záujmy fyzických a právnických osôb.“¹ Autor v príspevku poukazuje na škodlivý naratív označovania sa policajtov funkciami, ktoré im neprislúchajú s motívom neoprávnene sa štylizovať do role OČTK a z tejto pozície ďalej vykonávať úkony. Uvedené je nezákonné a danou vadou postihuje všetky ďalšie dôkazy, čo sa negatívne prejavuje najmä na prípravnom konaní. Preto je potrebné uvedené reflektovať dozorovou činnosťou pri výkone previerok vyšetrovacích spisov a „stopnúť“ vec na začiatku. Autor si je vedomý výskytu názorových oponentov, najmä z radov polície. V duchu otvorenej odbornej komunikácie preto volá po odbornom vecnom diskurze v tomto smere a podnetnému vymieňaniu si názorov.

Kľúčové slová: poverený príslušník Policajného zboru, vyšetrovateľ Policajného zboru, oprávnenia, policajti bez postavenia orgánu činného v trestnom konaní

ABSTRACT

Unauthorized Officer – a New Issue in Criminal Proceedings

“The purpose of criminal law is not only to punish but also to regulate criminal-law relations (by statutory means) and, through its provisions, to protect the rights and legitimate interests of natural and legal persons.” In this contribution, the author draws attention to the harmful narrative of police officers designating themselves by functions to which they are not legally entitled, with the motive of unlawfully styling themselves as authorities active in criminal proceedings and, from that position, subsequently carrying out procedural acts. Such conduct is unlawful and renders all subsequent evidence tainted by this defect, which manifests itself negatively particularly at the pre-trial stage of criminal proceedings. It is therefore necessary to reflect this issue within supervisory activities carried out during the review of investigative case files and to “halt” the matter at its very outset. The author is aware of the existence of opposing viewpoints, especially from within the ranks of the police. In the spirit of open professional communication, the author therefore calls for an expert, substantive discourse on this issue and for a constructive exchange of views.

Key words: an authorized officer of the Police Force, an investigator of the Police Force, statutory powers, police officers lacking the status of an authority active in criminal proceedings

1 KURILOVSKÁ, L –
TURAY, L.: Quo vadis
trestná politika. In: Bratislavské právnické fórum
2023. Zborník príspevkov
z medzinárodnej vedeckej
konferencie 12. – 13. sep-
tembra 2023 na tému
Aktuálne výzvy trestného
práva. Bratislava: Univerzita
Komenského v Bratislave,
2023, s. 25

1. Úvod

K spracovaniu predmetného príspevku nás podnietila nami osobne identifikovaná nová aplikačná prax niektorých Obvodných oddelení Policajného zboru (ďalej len „OO PZ“) a Odborov kriminálnej polície, Okresných riaditeľstiev Policajného zboru (ďalej len „OKP OR PZ“), spočívajúca v klamlivom označovaní policajtov funkciami „poverený príslušník“ a „vyšetrovateľ“. Maskovanie absentujúcej funkcie policajta, ktorá determinuje jeho postavenie orgánu činného v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“) je neospravedliteľná. Ospravedlnením nemôže byť ani akokoľvek dobre myslený cieľ, príkladmo, zefektívnenie spracovávania spisov pri personálne poddimenzovanej situácii, či rovnomernejšie prerozdelenie spisového nápadu. **Zákonodarca imperatívne v Trestnom poriadku stanovil, aký okruh policajtov považuje za policajtov v postavení OČTK. Jeho rozširovanie akýmkoľvek interným aktom riadenia Policajného zboru, ktorý je v rozpore s Trestným poriadkom je tak absolútne neplatný z dôvodu, že podzákonná úprava sa dostáva do kolízie s právnou normou vyššej sily (Trestným**

poriadkom), ktorej preto musí a *limine* ustúpiť. Zvýrazňujeme, že „pre postup orgánov činných v trestnom konaní a súdy je nevyhnutné, aby sa riadili princípom legality (zákonosti) v postupe štátnych orgánov, ktoré podľa čl. 2 odsek 2 Ústavy SR môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“² Pokiaľ si k podpisovej doložke pod (najmä meritórne rozhodnutie, výsluch a pod.) „poverený príslušník“ a/alebo „vyšetrovateľ Policajného zboru“ pripojí meno, priezvisko a/alebo akademický titul policajta, ktorý takúto funkciu nezastáva, máme za to, že meritórne rozhodnutie je nezákonné dôsledkom absentujúceho postavenia policajta ako OČTK. Povedané inak ide o rozhodnutie orgánom nepredpokladaným normotvorcom v Trestnom poriadku. V žiadnom prípade nejde o prehnaný formalizmus, za aký by náš názor časť odbornej verejnosti (najmä z radov polície) pravdepodobne označila. V podstate ide o obdobný model ako kedy vo veci v kompetencii vyšetrovateľa rozhodol poverený príslušník. K opačnej situácii (rozhodnutie vyšetrovateľom vo veci inak patriacej do pôsobnosti povereného príslušníka) považujeme za potrebné uviesť, že túto považujeme za právne udržateľnú. K uvedenému sme sa už v minulosti skôr publikačne vyjadrili, a preto na uvedené odkazujeme. Krátene náš argumentačný index odvodzujeme od prípadov, kedy môže vyšetrovateľ vykonať skrátené vyšetrovanie a tiež vyšetrovanie vo veciach, v ktorých by sa inak vykonalo skrátené vyšetrovanie (na pokyn prokurátora). Keďže opačný model nie je možný, máme za to, že úkony v gescii vyšetrovateľa nemôže nikdy vykonať poverený príslušník. Rovnako to platí pre policajtov, ktorý nemajú postavenie OČTK. Títo môžu vykonať len vymedzený okruh úkonov trestného konania. Majoritnú časť však logicky zákonodarca priznal iba poverenému príslušníkovi, ten však môže vykonať úkony (väčšinu) policajta absentujúceho postavenie OČTK.

Pokiaľ aplikačná prax niektorých súčasti Policajného zboru zavádza trend klamlivého označovania policajtov funkciami, ktoré im zákonne neprináležia s motiváciou, uvedeným im umožniť vykonávať úkony trestného konania, ide o obzvlášť škodlivý naratív. Voči tomuto sa kategoricky vymedzujeme a opísaný trend podrobujeme ostentatívnej kritike.

2. Právne ukotvenie postavenia povereného príslušníka a vyšetrovateľa Policajného zboru

Na účely Trestného poriadku (a na účely daného príspevku) sa policajtom rozumie „vyšetrovateľ Policajného zboru“³ a „poverený príslušník Policajného zboru.“⁴ „Policajtom sa na účely tohto zákona rozumie aj príslušník Policajného zboru, ktorý nie je vyšetrovateľom Policajného zboru alebo povereným príslušníkom Policajného zboru uvedeným v odseku 7 písm. a), b) a d) v rozsahu určenom všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na vykonávanie rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo v skrátenom vyšetrovaní.“⁵

Z citovaných ustanovení bez potreby hlbavejších úvah rezultuje, že OČTK s plným katalógom práv a tomu zodpovedajúcich povinností na vykonávanie úkonov trestného konania, sú **len poverení príslušníci a vyšetrovatelia**. Osobitná kategória policajtov (ako to vyjadruje zákonodarca), ktorí nie sú poverenými príslušníkmi a/alebo vyšetrovateľmi preto disponuje len vymedzeným (obmedzeným) rozsahom oprávnení – vid' naposledy citované ustanovenie. Obmedzenie oprávnení tejto skupiny policajtov v nadväznosti práve na § 10 ods. 9 Trestného poriadku spresňuje exemplifikatívnym výpočtom obsiahnutým v § 1 Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky číslo 275 z 26. júla 2022 o rozsahu vykonávania rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní (ďalej len „Vyhláška“).

Akýkoľvek policajt, ktorý nie je povereným príslušníkom a/alebo vyšetrovateľom preto môže v trestnom konaní vykonať iba tie úkony, ktoré mu umožňuje vykonať Vyhláška.

Bez znalosti elementárnej štruktúry Policajného zboru (tu osobitne OO PZ a OKP OR PZ) by identifikovanie vyššie anticipovaného problému nebolo spravidla dobre možné. Výrazným indikátorom, že policajt, označený napríklad ako npráp. Barbora Malá – poverený príslušník, povereným príslušníkom reálne nie je, je hodnosť. Uvedenému je tak preto, že **poverený príslušník Policajného zboru – tzv. „skrátenár“ je v rámci organizačnej štruktúry akéhokoľvek OO PZ v Slovenskej republike v dôstojníckej hodnosti**. Preto ak pri podpisovej doložke nie je dôstojnícka hodnosť policajta, ide s vysokou pravdepodobnosťou o vyššie rozvedený neudh aplikačnej

2 REMETA, R.: Aktuálne otázky zaisťovania nástrojov a výnosov z trestnej činnosti. In: Mílniky práva v stredoeurópskom priestore 2024. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2024, s. 541.

3 § 10 ods. 7 písm. a) Trestného poriadku

4 § 10 ods. 7 písm. d) Trestného poriadku

5 § 10 ods. 9 Trestného poriadku

6 A. Všeobecná časť, strana číslo 1 odsek 1, odsek 2 Dôvodovej správy k Vyhláške Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o rozsahu vykonávania roz-

hodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní

- 7 § 11 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície
- 8 § 13 písm. a) a písm. b) zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície
- 9 § 23 ods. 1 písm. c) zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície
- 10 § 24 ods. 1 písm. b) bod 1 – 2 zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície
- 11 § 33 ods. 1 zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície
- 12 ČENTĚŠ, J. – ŠANTA, J.: *K niektorým aplikačným poznatkom prokurátorov k zákonitosti vykonávania dôkazov*. In: Bratislavské právnické fórum 2019. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie 14. – 15. februára 2019 na tému *Zákonnosť a prípustnosť dôkazov v trestnom konaní*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2019, s. 32

13 Tamtiež

praxe. Iným vysvetlením je samozrejme to, že by si policajt omylom uviedol nižšiu hodnotu, aká mu reálne prislúcha (napríklad z pred obdobia úspešného absolvovania tzv. dôstojníckej školy). Takýto prípad sme však osobne nikdy neidentifikovali.

Splnomocňujúce ustanovenie § 10 ods. 9 Trestného poriadku v spojení s Vyhláškou ako i dôvodovou správou nej, v odôvodnení k všeobecnej časti Vyhlášky uvádza, že dôsledkom novely tzv. Policajného zákona prišlo k zmene Trestného poriadku (doplnenie vtedajšieho § 10 ods. 10 Trestného poriadku, teraz § 10 ods. 9 Trestného poriadku) z čoho „pre Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vyplynulo vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu. Novo navrhovaný odsek Trestného poriadku ustanovuje, že policajtom sa na účely Trestného poriadku rozumie aj príslušník Policajného zboru, ktorý nie je vyšetrovateľom Policajného zboru alebo povereným príslušníkom v rozsahu určenom všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na vykonávanie rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo v skrátenom vyšetrovaní. Predložený návrh vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky určuje tieto úkony, rozhodnutia a opatrenia.“⁶ Dôvodová správa ďalej imperatívne určuje s poukazom na konkrétne ustanovenia Vyhlášky, ktoré (i) rozhodnutia, (ii) opatrenia a (iii) úkony Trestného konania vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní je policajt, ktorý nie je povereným príslušníkom Policajného zboru alebo vyšetrovateľom Policajného zboru, oprávnený vykonať. Možno teda nad rozumnú pochybnosť uzavrieť, že policajt uvedený v § 10 ods. 9 Trestného poriadku môže vykonať iba to, čomu umožňuje vykonať Vyhláška.

Ako sme sa už vyššie zmienili, funkcia povereného príslušníka je dôstojníckou funkciou, na dosiahnutie ktorej je nevyhnutné splniť kvalifikačné predpoklady v zmysle zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon o štátnej službe“). Týmto sú „kvalifikačný predpoklad vzdelania a kvalifikačná požiadavka policajného vzdelania.“⁷ V prípade druhej z uvedených podmienok ide o absolvovanie tzv. „dôstojníckej školy“ a aj to v príslušnom zameraní. „Policajt spĺňa kvalifikačnú požiadavku policajného vzdelania, ak získal základné policajné vzdelanie a je ustanovený do funkcie s plánovanou práporčickou hodnotou, alebo získal špecializované policajné vzdelanie.“⁸ Tu pripájame komentár a zvyrazňujeme, že policajt so základným policajným vzdelaním nie je súčasťou dôstojníckeho zboru, teda zákonite nemôže byť povereným príslušníkom. S poukazom na § 20 ods. 1 písm. a) bod 1 – 5 zákona o štátnej službe sú práporčickými hodnotami (i) strážmajster v skratke „stržm.“, (ii) nadstrážmajster v skratke „nstržm.“, (iii) podpráporčík v skratke „ppríp.“, (iv) práporčík v skratke „práp“ a (v) nadpráporčík v skratke „npráp.“. Získaním špecializovaného policajného vzdelania a zaradením na dôstojnícku funkciu (poverený príslušník), bude tento požívať minimálne najnižšiu dôstojnícku hodnotu podporučík v skratke „ppor“ (z ktorej ho nie je možné disciplinárne zdegradovať o jeden stupeň, pretože by klesol do niektorej z práporčických hodností. K tomu pozri § 55 ods. 2 zákona o štátnej službe).

Na tomto mieste akcentujeme základné referenčné právne normy a teda, že „policajt má nárok na povýšenie do vyššej hodnosti, ak spĺňa kvalifikačnú požiadavku policajného vzdelania pre hodnotu.“⁹ „Kvalifikačné predpoklady na povýšenie do hodnosti sú pre dôstojnícke hodnosti až do nadporučíka úplné stredné vzdelanie a špecializované policajné vzdelanie.“¹⁰

„Policajt sa ustanoví do voľnej funkcie, ak spĺňa požadované kvalifikačné predpoklady na túto funkciu, ak tento zákon neustanovuje inak. Do funkcie, na ktorú sa vyžaduje špeciálna odborná spôsobilosť, sa policajt ustanoví, ak spĺňa túto spôsobilosť a osobitný predpis neustanovuje inak. Ustanovené kvalifikačné predpoklady na funkciu nemožno odpustiť pri ustanovení do funkcie v stálej štátnej službe.“¹¹

Vzhľadom na dosiaľ uvedené považujeme meritórne rozhodovanie policajtmi absentujúcimi funkciu a na ňu nadviazané postavenie OČTK za škodlivý naratív, pretože rozhodovanie takýmito policajtmi predstavuje rozhodovanie bez opory v zákone. Konkrétne ide o konanie v rozpore s Vyhláškou, čo vadou nezákonnosti stigmatizuje jednotlivé rozhodnutia ako aj úkony. Napríklad výpovede. „Najrozšírenejším zdrojom dôkazov v trestnom konaní sú práve výpovede osôb.“¹² Tieto „môžu ozrejmiť dôležité údaje o samotnom trestnom čine, tak aj osobe, ktorá tento trestný čin spáchala. Len ťažko si možno predstaviť trestnú vec, v ktorej by neboli vypočúvaní svedkovia.“¹³

Uvedený trend nezostal nepovšimnutý ani obhajcami (spravidla s predchádzajúcou pracovnou empiriou z prostredia polície), ktorí uvedené konania začali napádať a podľa nás oprávnenne.

V neposlednom rade sa zmienime k už ťažšie identifikovanému neoprávnenému vydávaniu sa policajta (v dôstojníckej hodnosti a s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa) za vyšetrovateľa. Normotvorca predpokladá menovanie vyšetrovateľa (ako jedného z mála policajtov) do funkcie priamo ministrom vnútra, čo svedčí vážnosti tejto funkcie. Práve preto považujeme neoprávnené vydávanie sa policajta za vyšetrovateľa za neprijateľné.

„Za vyšetrovateľa možno určiť policajta, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore právo, bezpečnostné služby alebo v študijnom programe bezpečnostno-právna ochrana osôb a majetku a ako vyšetrovateľ čakateľ v prípravnej štátnej službe alebo v stálej štátnej službe úspešne vykonal záverečnú vyšetrovateľskú skúšku. Záverečná vyšetrovateľská skúška sa nevyžaduje u policajta, ktorý vykonal štátnu záverečnú skúšku z teórie vyšetrovania.“¹⁴

„Minister môže výnimočne určiť za vyšetrovateľa aj policajta, ktorý má iné vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa ako v odbore právo, bezpečnostné služby alebo v študijnom programe bezpečnostno-právna ochrana osôb a majetku a úspešne vykonal záverečnú vyšetrovateľskú skúšku.“¹⁵

„Dĺžka čakateľskej praxe vyšetrovateľa čakateľa je **jeden rok. Výnimku z tejto dĺžky praxe môže udeliť minister len osobám, ktoré majú vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore právo alebo bezpečnostné služby alebo policajtovi, ktorý vykonával skrátené vyšetrovanie v trvaní najmenej tri roky.**“¹⁶

„Vyšetrovateľ čakateľ môže vykonávať skrátené vyšetrovanie. **Vyšetrovateľ čakateľ môže vykonávať aj činnosti vo vyšetrovaní v rozsahu, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.**“¹⁷

V danom prípade ide o Oznamenie číslo 169/2005 Z. z. o vydaní výnosu č. 46/2005, ktorým sa ustanovuje rozsah činností vyšetrovateľa čakateľa vo vyšetrovaní. Na základe vyššie citovaného splnomocňujúceho ustanovenia § 34 ods. 6 zákona o štátnej službe Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vydalo „výnos z 20. apríla 2005 č. 46/2005, ktorým sa ustanovuje rozsah činnosti vyšetrovateľa čakateľa vo vyšetrovaní. Výnos nadobúda účinnosť 1. mája 2005. Výnos je uverejnený v číastke 46/2005 Vestníka Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a možno doň nazrieť na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, na krajských riaditeľstvách Policajného zboru a na okresných riaditeľstvách Policajného zboru.“¹⁸

V konkrétnom prípade advokát napadol sťažnosťou uznesenie o vznesení obvinenia z dôvodu, že ho vo veci obzvlášť závažného zločinu (v zmysle internej úpravy Polície šlo o vec štandardne v pôsobnosti tzv. Krajskej kriminálky) vydal vyšetrovateľ čakateľ, ktorý sa pod dané rozhodnutie podpísal „ako vyšetrovateľ“. In concreto šlo o ojedinelý prípad, kedy advokát v inej trestnej veci približne pred dvoma mesiacmi napádal meritórne rozhodnutie toho istého policajta, ktorý sa krátko po jeho prevelení na oddelenie vyšetrovania, odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva XY vydával za vyšetrovateľa. Dôsledkom krátkeho časového odstupu, advokát správne identifikoval nemožnosť *lege artis* zastávať funkciu vyšetrovateľa a z daného dôvodu úspešne napadol (inak právne správne) uznesenie o vznesení obvinenia. Aj takáto ojedinelá situácia odhalila nebezpečný trend v radoch polície, ktorý je potrebné začať nekompromisne zastavovať už pri výkone dozorovej činnosti. Pre prokurátora bude logickým indikativom minimálne praporčička hodnosť pri „poverenom príslušníkovi“ a krátky časový odstup od dozorovania veci poverenému príslušníkovi, ktorý sa „zrazu“ stal vyšetrovateľom.

Samozrejme, potlačenie uvedeného trendu nebude možné úplne. Predstava, že minimálne meritórne rozhodnutia pod podpisovou doložkou oprávneného subjektu nenapíšu policajti bez príslušnej funkcie je utópiou. Je však neprijateľné, aby sa nezákonný postup vôbec dostal do pozornosti obhajoby takto flagrantným označovaním sa policajtov, im neprislúchajúcimi funkciami.

Záver

Príspevkom sme širokému odbornému auditóriu ponúkli náš pohľad na rozmach škodlivého trendu označovania sa policajtov funkciami, ktoré im nepatria. Uvedeným sa policajti neoprávnene štylizujú do role OČTK. Pri odhalení uvedeného obhajobou, táto úspešne sťažnosťami podaniami napáda meritórne rozhodnutia a tiež žiada o prieskum zákonnosti podľa § 210 Trestného poriadku. Konanie opísanými policajtami stigmatizuje vadou nezákonnosti

14 § 34 ods. 2 zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície

15 § 34 ods. 3 zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície

16 § 34 ods. 4 zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície

17 § 34 ods. 6 zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície

18 Oficiálne internetové sídlo Právneho a informačného portálu SloV-Lex.sk [Online] 2025. [cit. 14. 7. 2025]. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/-pravne-predpisy/SK/-ZZ/2005/169/20050427>

všetky nimi vykonané úkony, ktoré je dôsledkom uvedeného potrebné zopakovať (avšak uvedené nie je vždy možné v rovnakej kvalite).

Zjednanie nápravy by nemalo byť len v hľadáčkicu obhajoby, ale tiež prokurátorov, nie je totiž *a priori* možné vylúčiť napríklad odmietnutie obžaloby súdom práve s poukazom na uvedené, ako aj namietanie zákonnosti v uvedenom smere napríklad až v odvolaní a pod. „Nesprávne pochopenia a výklady ustanovení základných trestnoprávných predpisov následne spôsobujú, že sa v praxi opakovane vyskytujú chyby, ktoré by sa vyskytovať nemali“¹⁹. „Taktiež je nutné konštatovať, že niektoré pochybenia zostávajú nepovšimnuté, a tým pádom meritórne rozhodnutia nezákonné.“²⁰ Osobne sme iniciovali pri výkone previerky spisových materiálov po začatí trestného stíhania doloženie všetkých potrebných listinných podkladov (príkladmo: doloženie poverenia, opis funkčných povinností v zmysle aktuálne zastávanej funkcie a pod.) v tých prípadoch, pri ktorých sme spozorovali niektorý z vyššie popísaných indikatívov. Máme za to, že i v prípade, ak by bolo do spisu alebo len dozorového denníka doložené poverenie bez opory v zákone, je potrebné policajtovi trestnú vec okamžite odňať a tak zabezpečiť, aby skrátené vyšetrovania ako aj vyšetrovanie vykonávali policajti, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady a zastávajú príslušnú funkciu. Uvedené by bolo vhodné riešiť aj na medzirezortných poradách. ■

19 BLAŽEK, R.: Najčastejšie pochybenia policajtov v prípravnom konaní. In: Policajná teória a prax, 2020, č. 4, s. 41

20 MARR, S. – KOZOLKA, J. – LEŠO, S.: Trestné činy vojenské – nové trendy ich páchania a problémy aplikáčnej praxe. In: Notitiae Iudiciales Academiae Collegii Aedilium in Bratislava, 2021, č. 2, s. 62

Použitá literatúra

A. Všeobecná časť, strana číslo 1 odsek 1, odsek 2 Dôvodovej správy k Vyhláske Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o rozsahu vykonávania rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní

BLAŽEK, R.: Najčastejšie pochybenia policajtov v prípravnom konaní. In: Policajná teória a prax, 2020, č. 4, s. 4., 1 ISSN 1335-1370

ČENTĚŠ, J. – ŠANTA, J.: K niektorým aplikačným poznatkom prokurátorov k zákonnosti vykonávania dôkazov. In: Bratislavské právnické fórum 2019. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie 14. – 15. februára 2019 na tému Zákonnosť a prípustnosť dôkazov v trestnom konaní. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2019, s. 32, ISBN 978-80-7160-520-1

KURILOVSKÁ, L. – TURAY, L.: Quo vadis trestná politika. In: Bratislavské právnické fórum 2023. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie 12. – 13. septembra 2023 na tému Aktuálne výzvy trestného práva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2023, s. 25. ISBN 978-80-7160-696-3.

MARR, S. – KOZOLKA, J. – LEŠO, S.: Trestné činy vojenské – nové trendy ich páchania a problémy aplikáčnej praxe. In: Notitiae Iudiciales Academiae Collegii Aedilium in Bratislava, 2021, č. 2, s. 62, ISSN 2453-6954

Oficiálne internetové sídlo Právneho a informačného portálu Slov-Lex.sk [Online] 2025. [cit. 14. 7. 2025]. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/169/20050427>

REMETA, R.: Aktuálne otázky zaistovania nástrojov a výnosov z trestnej činnosti. In: Míľniky práva v stredoeurópskom priestore 2024. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2024, s. 541. ISBN 978-80-7160-732-8

Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície

Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok

JUDr. Samuel Marr, PhD., LL.M je absolventom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, rovnako je nositeľom postgraduálneho profesijného titulu LL.M a taktiež má za sebou dlhoročné skúsenosti z profesionálneho pôsobenia v pozícii orgánu činného v trestnom konaní. V súčasnosti pôsobí na Katedre trestného práva Akadémie Policajného zboru v Bratislave a v rezorte prokuratúry. Je autorom niekoľko desiatok odborných článkov, vedeckých štúdií a pravidelne sa zúčastňuje na národných a medzinárodných vedeckých konferenciách.

samuel.marr@genpro.gov.sk

Rozhodnutie ESLP Kulák proti Slovensku a pretrvávajúce nedostatky nášho Trestného poriadku pri ochrane advokátskeho tajomstva

doc. JUDr. Zuzana Mlkvá Illýová, PhD.

Mgr. Igor Hron, PhD.

ABSTRAKT

Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Kulák proti Slovensku* (č. 57748/21) predstavuje významný míľnik v oblasti ochrany advokátskeho tajomstva a práva na súkromie advokátov pri zásahoch orgánov činných v trestnom konaní. Súd konštatoval porušenie článku 8 Dohovoru v dôsledku viacerých systémových nedostatkov v slovenskom právnom poriadku, ktoré sa týkali najmä: i) absencie následnej súdnej kontroly zákonnosti prehliadky advokátskej kancelárie, ii) nedostatočnej ochrany dôverných údajov podliehajúcich advokátskemu tajomstvu, iii) neprimeranej dĺžky zaistenia pracovného počítača sťažovateľa a iv) prekročenia rozsahu príkazu pri znaleckom skúmaní zaistených údajov. Súd zdôraznil, že slovenské orgány zlyhali v zabezpečení adekvátnych procesných záruk, ktoré by chránili dôverné informácie advokátov pred svojvoľou štátnych orgánov. V reakcii na tieto nedostatky došlo k viacerým legislatívnym zmenám, predovšetkým prostredníctvom noviel Trestného poriadku zákonom č. 111/2023 Z. z. a zákonom č. 40/2024 Z. z., ktorými sa i) posilnila právomoc zástupcu Slovenskej advokátskej komory a súdu pri zásahoch do advokátskych kancelárií, ii) sprísnila pravidlá na zaistenie počítačových údajov a iii) zaviedla požiadavku na súdny príkaz aj pri prehliadke iných priestorov (napr. advokátskych kancelárií). Napriek týmto pozitívnym posunom však niektoré nedostatky pretrvávajú, predovšetkým v oblasti nakladania so zaistenými počítačovými údajmi a v nedostatočnej právnej úprave ich selekcie, ochrany a likvidácie. Článok poukazuje nielen na obsahové jadro rozhodnutia ESLP, ale aj na stav implementácie jeho požiadaviek do slovenskej legislatívy a potrebu ďalších nadväzných reforiem.

Kľúčové slová: advokátske tajomstvo, zaistenie počítačových údajov, ESLP, právo na súkromie

ABSTRACT

The ECtHR Judgment in *Kulák v. Slovakia* and the Persistent Shortcomings of our Code of Criminal Procedure in Protecting Legal Professional Privilege

The judgment of the European Court of Human Rights in the case of *Kulák v. Slovakia* (no. 57748/21) represents a significant milestone in the protection of legal professional privilege and the right to privacy of lawyers when subjected to interference by law-enforcement authorities. The Court found a violation of Article 8 of the Convention due to several systemic shortcomings in the Slovak legal order, in particular: i) the absence of ex post judicial review of the lawfulness of the search of a law office, ii) insufficient protection of confidential information covered by legal professional privilege, iii) the excessive length of time for which the applicant's work computer was seized, and iv) the exceeding of the scope of the warrant during the expert examination of the seized data. The Court emphasised that the Slovak authorities had failed to ensure adequate procedural safeguards to protect lawyers' confidential information against arbitrary interference by state authorities. In response to these deficiencies, several legislative amendments were adopted, primarily through amendments to the Code of Criminal Procedure by Act No. 111/2023 Coll. and Act No. 40/2024 Coll., which: i) strengthened the powers of the representative of the Slovak Bar Association and the courts in interventions affecting law offices, ii) tightened the rules governing the seizure of computer data, and iii) introduced the requirement of a warrant also for the search of other premises (e. g. law offices). Despite these developments, certain shortcomings persist, in particular with regard to the handling of seized computer data and the insufficient legal framework for their sifting, protection and destruction. The paper therefore highlights not only the substantive core of the ECtHR judgment, but also the state of implementation of its requirements in Slovak legislation and the need for further, follow-up reforms.

Keywords: legal professional privilege, seizure of computer data, ECtHR, right to private life

- 1 Rechtsanwaltskammer Wien. Stellungnahme: 13/1 25/14. 2025-0.272.220. [online]. [cit. 14. 8. 2025]. Dostupné z: https://www.rakwien.at/-userfiles/file/News/13-1%-2025-14_staatschutz-nachrichtendG.pdf; Bundesrechtsanwaltskammer (BRAK). Kanzleidurchsuchung bedarf schriftlichen Durchsuchungsbefehls – EGMR. [online]. [cit. 14. 8. 2025]. Dostupné z: <https://www.brak.de/newsroom/newsletter/nachrichten-aus-bruessel/2025/ausgabe-7-2025-v-11042025/kanzleidurchsuchung-bedarf-schriftlichen-durchsuchungsbefehls-egmr/>; Meijers Committee. Rule of Law Update – April 2025. Safeguarding the Rule of Law in the European Union [online]. [cit. cit. 14. 8. 2025]. Dostupné z: <https://euruleoflaw.eu/rule-of-law-update-april-2025/>.
- 2 Základ tejto ochrany má historický pôvod vo viacerých právnych systémoch, k tomu bližšie: HO, Hock Lai. History and judicial theories of legal professional privilege. *Singapore Journal of Legal Studies*, 1995, s. 559.
- 3 Rozsudok Špecializovaného trestného súdu, sp. zn.: 6T/3/2023 zo dňa 10. 2. 2025.
- 4 Kulák proti Slovensku, č. 57748/21, §§ 15 – 16, 3. apríl 2025.
- 5 Ustanovenie § 101 ods. 1 Trestného poriadku v znení platnom a účinnom k 28. 10. 2020 znelo: „Prehliadku iných priestorov alebo prehliadku pozemku je oprávnený nariadiť predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor alebo s jeho súhlasom policajt. Príkaz musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. Doručí sa vlastníkovi alebo užívateľovi

Úvod

Dňa 3. apríla 2025 bol vyhlásený rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Kulák proti Slovensku (sťažnosť č. 57748/21), ktoré bolo prijaté 7. marca 2025 (ďalej aj ako „rozhodnutie“). Rozhodnutie sa stalo právoplatným 3. júla 2025, pričom ohlasy naň postupne pribúdajú aj zo zahraničia.¹ Sťažovateľ je advokát, pričom sťažnosť sa týkala predovšetkým nezákonného postupu pri prehliadke jeho advokátskej kancelárie, absencie selekcie zaistených počítačových údajov a neúmernej dĺžky trvania zaistenia jeho pracovného počítača. Význam tohto rozhodnutia spočíva predovšetkým v poukázaní na nedostatky slovenského právneho poriadku týkajúce sa ochrany advokátskeho tajomstva a súkromia pri zásahoch orgánov činných v trestnom konaní.² Niektoré z identifikovaných nedostatkov, na ktoré poukázal ESLP v predmetnom rozhodnutí, boli odstránené novelizáciou Trestného poriadku, prijatou ešte v priebehu konania o sťažnosti. Predovšetkým ide o novelu vykonanú zákonom č. 111/2023 Z. z., ktorá reagovala na potrebu posilniť procesné záruky pri zásahoch do základných práv a slobôd. Nie všetky výhrady zo strany Európskeho súdu pre ľudské práva v tomto rozhodnutí však boli už pretavené do nevyhnutných zmien v slovenskom právnom poriadku. Cieľom tohto článku je preto jednak sprostredkovať najdôležitejšie závery vyplývajúce z rozhodnutia Kulák proti Slovensku, ktoré zvyrazňujú záruky advokátov pred neoprávnenými postupmi orgánov činných v trestnom konaní, ale najmä poukázať na naďalej pretrvávajúce nedostatky našej právnej úpravy.

Stručné zhrnutie skutkového stavu vo veci Kulák proti Slovensku

Dňa 28. októbra 2020 bol advokát Mgr. Tomáš Kulák (ďalej aj ako „sťažovateľ“) obvinený v tzv. kauze Víchrica za zločin zasahovania do nezávislosti súdu podľa § 342 ods. 1, ods. 2 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (ďalej len „TZ“). Obvinenie voči jeho osobe bolo od počiatku založené na výpovedi jedinej osoby, pričom išlo o svedka, ktorému boli za spoluprácu ponúknuté benefity zo strany orgánov činných v trestnom konaní. Pre úplnosť je nutné dodať, že sťažovateľ bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 10. februára 2025³ oslobodený spod obžaloby v plnom rozsahu, pričom toto rozhodnutie nadobudlo voči nemu právoplatnosť 14. mája 2025.

Bezprostredne po doručení obvinenia sťažovateľovi pristúpili príslušníci Policajného zboru k prehliadke priestorov jeho advokátskej kancelárie. Pred vykonaním prehliadky bola kontaktovaná obhajkyňa a zároveň bol na prehliadku priestorov advokátskej kancelárie prizvaný zástupca Slovenskej advokátskej komory (ďalej len „SAK“). Prehliadka priestorov advokátskej kancelárie bola vykonaná príslušníkmi Policajného zboru bez predchádzajúceho vydania písomného príkazu.⁴ Na základe výzvy sťažovateľa a jeho obhajkyne na predloženie písomného príkazu na vykonanie prehliadky iných priestorov a pozemkov v súlade s vtedy platným znením § 101 ods. 1 Trestného poriadku⁵ príslušníci Policajného zboru uviedli, že takýmto písomným príkazom nedisponujú, nakoľko nebol vydaný. Zároveň však uviedli, že konali na základe telefonického súhlasu dozorovej prokurátorky na vykonanie prehliadky priestorov advokátskej kancelárie sťažovateľa. Zo zápisnice o vykonaní prehliadky priestorov advokátskej kancelárie sťažovateľa vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní postupovali v zmysle § 101 ods. 3 Trestného poriadku⁶ vtedy platnej právnej úpravy, teda vykonali prehliadku bez predchádzajúceho písomného príkazu prokurátora za splnenia zákonných podmienok, konkrétne, že vydanie takéhoto príkazu nebolo možné zabezpečiť vopred a vec neznesie odklad. Tak obhajkyňa ako aj zástupca SAK zhodne namietali nezákonnosť vykonania prehliadky priestorov advokátskej kancelárie a akýchkoľvek na ňu nadväzujúcich úkonov z dôvodu absencie písomného príkazu prokurátora podľa §101 ods. 1 TP a nesplnenie zákonom vyžadovaných predpokladov pre postup podľa § 101 ods. 3 TP vtedy platnej právnej úpravy.⁷

Napriek vyššie uvedeným námietkam vykonali príslušníci Policajného zboru prehliadku advokátskej kancelárie, v rámci ktorej advokátovi doručili Príkaz Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na uchovanie a vydanie počítačových údajov

z 21. októbra 2020. Na základe uvedeného príkazu boli orgány činné v trestnom konaní oprávnené vydať a uchovať výlučne tie počítačové údaje, ktoré obsahovali (aj samostatne) kľúčové slová výslovne vymedzené v príkaze, pričom išlo spolu o päť výrazov.⁸ V rámci prehliadky bol sťažovateľov počítač zaistený, pričom ho polícia ubezpečila že mu bude vrátený do dvoch, najneskôr troch dní.

Po vykonaní prehliadky sťažovateľ uplatnil námietky voči postupu polície prostredníctvom sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia z 2. novembra 2020. Súčasne, 4. novembra 2020, podal žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu vyšetrovateľa podľa § 210 TP, v rámci ktorej sa domáhal aj vrátenia zaisteného pracovného počítača, ktorý bol v tom čase držaný políciou už sedem dní. V oboch podaniach sťažovateľ predovšetkým namietal, že zaistený počítač obsahuje údaje podliehajúce povinnosti mlčanlivosti, ktorú je ako advokát povinný zachovávať podľa § 23 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Poukazoval tiež na to, že tieto údaje nijako nesúvisia s trestným konaním vedeným voči nemu a že ich zaistením dochádza k priamemu zásahu do práv tretích osôb, konkrétne jeho klientov.⁹

Dozorová prokurátorka v postupe polície nezákonnosť nezhliadla, preto sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv na Ústavnom súde Slovenskej republiky, kde namietal predovšetkým porušenie článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj ako „Dohovor“). V ústavnej sťažnosti sťažovateľ poukazoval na rozsiahlu rozhodovaciu prax ESĽP vo vzťahu k ochrane advokátskeho tajomstva a z tohto vyplývajúcimi zvýšenými požiadavkami na procesné záruky, ktoré sú vyžadované zo strany ESĽP pri prehliadkach priestorov advokátskych kancelárií, resp. vo vzťahu k akýmkoľvek zásahom proti advokátom.¹⁰ Sťažovateľ rovnako upozorňoval na neprimeranú dĺžku zaistenia jeho pracovného počítača, ktorý mali v danom čase príslušníci Policajného zboru už po dobu dvoch mesiacov. Ústavnému súdu SR dával sťažovateľ do pozornosti aj konkrétne rozhodnutia ESĽP, a to napríklad rozhodnutie v prípade Iliya Stefanov proti Bulharsku, v ktorom bol sťažovateľovi (advokátovi) na dobu dvoch mesiacov zaistený počítač, čo ESĽP posúdil ako porušenie práva na súkromný a rodinný život, nakoľko to malo negatívny dopad na prácu advokáta.¹¹

Ústavný súd SR vydal 25. mája 2021 uznesenie č. k. I. ÚS 226/2021-26, ktorým ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol. Dôvodom odmietnutia ústavnej sťažnosti bol údajný nedostatok právomoci Ústavného súdu SR s nasledovným odôvodnením: „Platná a účinná právna úprava trestného konania nepochybne umožňuje sťažovateľovi ako obvinenému a prípadne aj v ďalšom štádiu trestného konania (po podaní obžaloby) ako obžalovanému právne účinným spôsobom namietat porušenie základných práv a slobôd garantovaných ústavou, resp. práv garantovaných dohovorom, ku ktorým malo dôjsť v dôsledku údajného nezákonného postupu vyšetrovateľa a špeciálnej prokuratúry v predmetnej trestnej veci. Tak ako súd prvého stupňa, ktorý bude oprávnený konať a rozhodovať v trestnej veci sťažovateľa po skončení prípravného konania, aj odvolací súd v prípade podania odvolania v predmetnej trestnej veci sú súdmi s plnou jurisdikciou, v právomoci ktorých je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností prípadu vrátane zákonnosti a ústavnosti postupu orgánov prípravného konania v trestnej veci sťažovateľa v tomto štádiu trestného stíhania predchádzajúcemu podaniu obžaloby (obdobne napr. III. ÚS 75/05 alebo III. ÚS 109/05, III. ÚS 469/2012).“¹²

Pracovný počítač sťažovateľa mu bol vrátený až 21. januára 2022, teda približne po päťnástich mesiacoch od jeho zaistenia. Táto neprimeraná dĺžka zaistenia pracovného počítača advokáta bolo odôvodňovaná údajnou pracovnou zaneprázdnenosťou znalca povereného vyhotovením znaleckého posudku. Samotné znalecké dokazovanie navyše prebehlo v rozpore s príkazom prokurátorky na uchovanie a vydanie počítačových údajov. Tento príkaz výslovne obmedzoval rozsah vyhľadávania na päť v príkaze uvedených kľúčových slov, ktoré mali zabezpečiť selektívne vyhľadanie len tých dokumentov, ktoré boli relevantné pre konkrétnu trestnú vec vedenú proti sťažovateľovi. Napriek tomu bol rozsah vyhľadávania svojvoľne rozšírený na celkovo 176 vyhľadávacích výrazov, vrátane samotného priezviska sťažovateľa. Výsledkom bolo získanie 4 562 dokumentov, ktoré obsahovali toto priezvisko, hoci išlo prevažne o bežnú právnu agendu sťažovateľa, nesúvisiacu s predmetom trestného konania. Napriek zjavnej extenzívnosti a neprimeranosti zásahu bolo v obžalobe z 30. marca 2023, podanej bývalým Úradom špeciálnej prokuratúry, konštatované, že výsledky uvedeného znaleckého skúmania neprinesli pre trestné konanie žiadne relevantné dôkazy.¹³

priestorov alebo pozemku, alebo jeho zamestnancovi pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu.“

- 6 Ustanovenie § 101 ods. 3 Trestného poriadku v znení platnom a účinnom k 28. 10. 2020 znelo: „Bez príkazu alebo súhlasu podľa odseku 1 môže policajť vykonať prehliadku iných priestorov alebo pozemkov len vtedy, ak príkaz alebo súhlas nemožno dosiahnuť vopred a vec neznesie odklad alebo ak ide o osobu prístihnutú pri trestnom čine, alebo o osobu, na ktorú bol vydaný príkaz na zatknutie, alebo o prenasledovanú osobu, ktorá sa ukrýva v týchto priestoroch. O vykonaní tohto úkonu musí však bez meškania upovedomiť orgán, ktorý je oprávnený vydať príkaz alebo súhlas podľa odseku 1.“¹⁰: „Bez príkazu alebo súhlasu podľa odseku 1 môže policajť vykonať prehliadku iných priestorov alebo pozemkov len vtedy, ak príkaz alebo súhlas nemožno dosiahnuť vopred a vec neznesie odklad alebo ak ide o osobu prístihnutú pri trestnom čine, alebo o osobu, na ktorú bol vydaný príkaz na zatknutie, alebo o prenasledovanú osobu, ktorá sa ukrýva v týchto priestoroch. O vykonaní tohto úkonu musí však bez meškania upovedomiť orgán, ktorý je oprávnený vydať príkaz alebo súhlas podľa odseku 1.“

7 Kulák proti Slovensku, č. 57748/21, §§21 – 25, 3. apríl 2025.

8 Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Príkaz na uchovanie a vydanie počítačových údajov zo dňa 21. októbra 2020, č. k. VII/3 Gv 76/19/1000-373.

9 Uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn.: I. ÚS 226-2021-26 zo dňa 25. mája 2021.

- 10 Kruglov a ďalší proti Rusku, č. 11264/04 a 15 ďalších, §125, 4. február 2020; Yuditskaya a ďalší proti Rusku, č. 5678/06, § 27, 12. február 2015; Xavier Da Silveira proti Francúzsku, č. 43757/05, § 41, 21. január 2010; Leotsakos proti Grécku, č. 30958/13, § 42, 4. október 2018.
- 11 Iliya Stefanov proti Bulharsku, č. 65755/01, §§ 41 – 42, 22. máj 2008.
- 12 Uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn.: I. ÚS 226-2021-26 zo dňa 25. mája 2021. (bod 30).
- 13 Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, Obžaloba z 30. marca 2023 v konaní vedenom pod sp. zn. VII/3 Gv 59/21/1000 – 130.
- 14 Postup nebol v súlade so zákonom, t. j. nebol “in accordance with the law” v zmysle článku 8 ods. 2 Dohovoru. Pozri Kulák proti Slovensku, č. 57748/21, § 89, 3. apríl 2025.
- 15 Kulák proti Slovensku, č. 57748/21, § 84, 3. apríl 2025.
- 16 Kulák proti Slovensku, č. 57748/21, § 84, 3. apríl 2025.
- 17 Pre prehľadný sumár pozri bližšie: BACHMAIER WINTER, Lorena. A plea for common standards on the lawyer-client privilege in EU cross-border criminal proceedings in light of advancing digitalisation. *Eucrim: The European Criminal Law Associations' Forum*, 3/2024, s. 223 – 225.
- 18 Sărgava proti Estónsku, č. 698/19, §§ 88 – 109, 16. november 2021.
- 19 Agora a ďalší proti Rusku, č. 28539/10, § 8, 13. október 2022; Kruglov a ďalší proti Rusku, č. 11264/04 a 15 ďalších, § 125, 4. február 2020. Modestou proti Grécku, č. 51693/13, § 50, 16. marec 2017. Sărgava proti Estónsku, č. 698/19, § 107, 16. november 2021.

K dnešnému dňu nebol sťažovateľ oboznámený s tým, ako bolo naložené so zachytenými údajmi z jeho pracovného počítača, a nemá žiadnu informáciu o tom, kedy, resp. či vôbec došlo k ich zničeniu v súlade s právnymi predpismi.

Podstata rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva s dôrazom na vytknuté nedostatky slovenskej právnej úpravy

ESLP vo svojom rozhodnutí vyhlásenom 3. apríla 2025 vo veci Kulák proti Slovensku (sťažnosť č. 57748/21) konštatoval porušenie článku 8 Dohovoru, pretože postup pri prehliadke advokátskej kancelárie a zaistenie pracovného počítača sťažovateľa nebol v súlade so zákonom.¹⁴

Podstata rozhodnutia predstavuje významný príspevok k ochrane advokátskeho tajomstva, procesných záruk v trestnom konaní a práva na rešpektovanie súkromného života podľa článku 8 Dohovoru. Porušenie práv sťažovateľa ESLP identifikoval na základe nedostatočných záruk a systémových nedostatkov v slovenskej právnej úprave, ktoré sa prejavili najmä v dvoch oblastiach: v absencii nezávislého súdneho prieskumu po vykonaní prehliadky a v nedostatočnej ochrane údajov podliehajúcich advokátskemu tajomstvu. Výhrady ESLP možno kategorizovať do viacerých skupín, ktoré rozoberáme nižšie.

1. Absencia následnej súdnej kontroly

V prvom rade ESLP poukázal na to, že **slovenský právny poriadok v relevantnom čase nezabezpečoval možnosť efektívneho a nezávislého preskúmania zákonnosti a primeranosti prehliadky advokátskej kancelárie**. Kontrola bola zverená výlučne prokurátorovi, ktorého postavenie nezodpovedá štandardu nezávislého a nestranného orgánu v zmysle článku 6 Dohovoru.¹⁵ Navyše, podľa bodu 84 rozhodnutia „*akékoľvek možnosti, ktoré mal sťažovateľ na napadnutie príkazu alebo jeho vykonania v trestnom konaní vedenom proti nemu, sa týkali ochrany jeho práva na spravodlivý proces pri rozhodovaní o trestnom obvinení, čo nie je predmetom tohto prípadu, a nemali by priamy dopad na práva chránené samostatne podľa článku 8 Dohovoru (pozri Plechlo v. Slovensko, č. 18593/19, § 46, 26. októbra 2023). Systém následného súdneho schvaľovania už v súčasnosti ustanovuje § 101 ods. 2 Trestného poriadku v znení zákona č. 40/2024 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 15. marca 2024.*“¹⁶

2. Nedostatočná ochrana advokátskeho tajomstva

Po druhé, rozhodnutie upozorňuje na nedostatočné garancie ochrany údajov podliehajúcich advokátskemu tajomstvu, čo súvisí s vyššie uvedenými poznámkami. Štandardne pri posudzovaní zásahu zohľadňuje ESLP prítomnosť viacerých faktorov.¹⁷ Takéto prehliadky musia byť okrem podliehania dohľadu nezávislého súdneho orgánu, buď vopred (*ex ante*), alebo následne (*ex post*), založené na odôvodnenom podozrení, musia byť úzko vymedzené svojím rozsahom, **musí sa na nich zúčastniť zástupca advokátskej komory s reálnymi právomocami, a musia existovať účinné mechanizmy, ktoré zabránia tomu, aby mali orgány prístup k dôvernému materiálu pred rozhodnutím súdu**.¹⁸ Tento prieskum musí prebehnúť bezodkladne a v prípadoch, v ktorých je sporné, či sa na zaistené údaje vzťahuje advokátske tajomstvo, tieto údaje nesmú byť sprístupnené orgánom činným v trestnom konaní, kým vnútroštátne súdy nevykonajú konkrétnu a podrobnú analýzu veci a (ak je to potrebné), nenariadia vrátenie alebo zničeniu nosičov údajov a/alebo ich kópií.¹⁹ V kontraste k týmto štandardom preto považujeme za potrebné uviesť nasledujúce časti rozhodnutia:

85. Prehliadka advokátskej kancelárie sťažovateľa viedla k zaisteniu jeho pracovného počítača, ktorý podľa jeho vyjadrenia obsahoval spisy nesúvisiace s trestným konaním proti nemu. V tejto súvislosti Súd konštatuje, že prítomnosť zástupcu Slovenskej advokátskej komory počas prehliadky, ktorý nepochybne mal potrebnú právnu kvalifikáciu na efektívnu účasť na úkonoch a ktorý bol viazaný povinnosťou zachovávať advokátske tajomstvo s cieľom chrániť dôverné materiály a práva tretích osôb (pozri Golovan v. Ukrajina, č. 41716/06, § 63, 5. júl 2012, s ďalšími odkazmi), bola čisto symbolická

a formálna, pretože podľa ustanovení Trestného poriadku účinného v relevantnom čase nemal oprávnenie akokoľvek zasiahnúť do prehliadky kancelárie ani do zaistenia počítača sťažovateľa s cieľom zabezpečiť praktickú a účinnú ochranu dôverných informácií, ktoré pravdepodobne spadali pod advokátske tajomstvo.
[...]

- 87 Následne znalec analyzoval dáta z počítača na základe kľúčových slov uvedených v príkaze prokurátora (pozri odsek 9 rozhodnutia). Napriek tvrdeniam vlády neexistujú informácie, ktoré by odôvodňovali záver, že boli sprístupnené len relevantné údaje z počítača sťažovateľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že v danom čase právny poriadok Slovenskej republiky neobsahoval žiaden postup, ktorý by zabezpečil ochranu materiálov nesúvisiacich s prebiehajúcim trestným konaním a podliehajúcich advokátskemu tajomstvu (porovnaj a odliš od prípadu Wieser a Bicos Beteiligungen GmbH v. Rakúsko, č. 74336/01, §§ 62 – 63, ECHR 2007, pokiaľ ide o zákonom stanovené záruky, a Wolland v. Nórsko, č. 39731/12, §§ 38 a 63, 17. mája 2018).

3. Rozsah zásahu a postup znalca

Napokon, všetky z vyššie uvedených nedostatkov vyústili do kritiky vo vzťahu k analýze údajov z počítača. **Znalec prekročil rozsah príkazu a vyhodnocoval dáta na základe výrazne širšieho okruhu kľúčových slov.**²⁰ Neexistoval mechanizmus, ktorý by zaručil, že budú sprístupnené len relevantné údaje. Chyba znalca nebola napravená, pričom následky znášal samotný sťažovateľ.

4. Neprimeraná dĺžka zaistenia počítača

Za neprimeranú považoval Súd aj dobu zaistenia pracovného počítača sťažovateľa. Pracovný počítač bol sťažovateľovi vrátený až po uplynutí pätnástich mesiacov, čo malo negatívny vplyv na jeho prácu. Dĺžka zaistenia bola odôvodňovaná vysokou pracovnou vyťaženosťou znalca, avšak Súd tento argument nepovažoval za relevantný.

Vo vzťahu k výhradám Súdu pod bodmi 3 a 4 dávame do pozornosti nasledujúce body rozhodnutia:

88. Súd dodáva, že nedostatky právneho systému Slovenskej republiky v oblasti ochrany počítačových údajov podliehajúcich advokátskemu tajomstvu sú v tomto prípade zrejme z chyby, ktorú urobil znalec ustanovený štátom v konaní vedenom proti sťažovateľovi. Táto chyba sa odrazila vo výsledkoch jeho skúmania, ktoré podľa vlády nebolo možné napraviť, takže sťažovateľ musel znášať následky. Napokon, Súd zastáva názor, že pracovná vyťaženosť znalca, na ktorú sa odvolávala vláda, nemôže byť dôveryhodným vysvetlením toho, prečo bol pracovný počítač sťažovateľa vrátený až po takmer pätnástich mesiacoch, čo nevyhnutne negatívne ovplyvnilo jeho prácu ako advokáta (pozri, *mutatis mutandis*, Q a R v. Slovinsko, č. 19938/20, § 79, 8. februára 2022, s ďalšími odkazmi).
89. S prihliadnutím na uvedené je Súd toho názoru, že hoci opatrenie, proti ktorému sťažovateľ namieta, malo všeobecný právny základ v slovenskom práve, sťažovateľovi v tomto prípade neboli poskytnuté dostatočné záruky jeho práva na rešpektovanie súkromného života a obdobia pred alebo po vykonaní prehliadky a zaistenia počítača.

Za zmienku v tejto súvislosti stojí poukázať aj na ďalšie nedávne rozhodnutie ESĽP vo veci Kavečanský proti Slovensku (sťažnosť č. 49617/22), ktorého právne závery vykazujú výraznú paralelu so závermi prijatými v prípade Kulák proti Slovensku.²¹

V tomto prípade ESĽP konštatoval, že prehliadka priestorov notárskeho úradu predstavovala zásah do práva na rešpektovanie súkromného života a korešpondencie, pričom zásah nebol „v súlade so zákonom“ v zmysle čl. 8 ods. 2 Dohovoru. Súd aj v tomto prípade zdôraznil, že rozhodnutie prokurátora nie je zárukou nezávislosti a nestrannosti, ktorú Dohovor vyžaduje pri zásahoch do základných práv.²² Navyše, slovenský právny poriadok v čase zásahu neposkytoval účinný následný súdny prieskum zákonnosti zásahu.²³ Osobitnú pozornosť súd venoval profesijnému statusu notára a povinnosti zachovávať dôvernosť údajov. V tejto súvislosti

20 Pôvodne určených 5 kľúčových slov bolo svojvoľne rozšírených na 176 vrátane priezviska sťažovateľa.

21 Kavečanský proti Slovensku, č. 49617/22, 29. apríl 2025. Rovnako za zmienku tiež stojí zatiaľ komunikovaný prípad vláde Slovenskej republiky: Urban a 3 ďalší proti Slovenskej republike, č. 34068/23, 38641/23, 9669/24, 10131/24, 24. júna 2025.

22 Kavečanský proti Slovensku, č. 49617/22, § 67, 29. apríl 2025.

23 Kavečanský proti Slovensku, č. 49617/22, § 68, 29. apríl 2025.

24 Kavečanský proti Slovensku,
č. 49617/22, § 61,
29. apríl 2025.

zdôraznil potrebu prísnejších procesných záruk pri zásahoch do priestorov, v ktorých sa nachádzajú dôverné údaje klientov.²⁴ Absencia nezávislej súdnej kontroly v tejto veci predstavovala nedostatok pri zabezpečení dostatočnej ochrany práv zaručených Dohovorom.

Zohľadnenie vytknutých nedostatkov v našom právnom poriadku

Nedostatky slovenskej právnej úpravy, **špecifikované v bode 2**, spočívajúce v nedostatočnej ochrane advokátskeho tajomstva a **tiež špecifikované v bode 4**, spočívajúce v neprimeranej dĺžke zaistenia pracovného počítača sťažovateľa, boli v priebehu konania o sťažnosti vo veci Kulák proti Slovensku odstránené novelou Trestného poriadku, vykonanou **zákonom č. 111/2023 Z. z.**, prijatou 16. marca 2023, ktorá nadobudla účinnosť 1. mája 2023. Táto novela v danom čase reagovala na množiace sa prípady prehliadok advokátskych kancelárií v rámci ktorých dochádzalo k zaisťovaniu dát a dokumentov advokátov bez akejkoľvek selekcie. Touto novelou bol do trestného poriadku doplnený §106a TP, ktorý priniesol nasledovné významné zmeny v postupe pri prehliadke priestorov advokátskych kancelárií:

- Orgány činné v trestnom konaní sú povinné vyžiadať si súčinnosť zástupcu SAK a sudcu pre prípravné konanie, ktorý by vo veci rozhodoval (§106a ods. 1 TP).
- Bez súhlasu zástupcu SAK alebo sudcu pre prípravné konanie nie sú príslušníci Policajného zboru oprávnení oboznámiť sa a zaistiť listiny, ktoré obsahujú skutočnosti, na ktoré sa vzťahuje povinnosť mlčanlivosti advokáta (§106a ods. 1 TP).
- V prípade ak zástupca SAK odmietne udeliť súhlas, rozhodne o tom opatrením sudca pre prípravné konanie (§106a ods. 2 TP), pričom listiny, resp. počítačové údaje musia byť zabezpečené po celú dobu tak, aby sa s nimi nemohol nikto oboznámiť a následne sú odovzdané súdu (§106a ods. 3 TP).
- Ak súd rozhodne o nenahradení súhlasu, odovzdá súd zaistenú listinu, resp. počítačový údaj advokátovi (§106a ods. 4 TP).
- Advokát aj zástupca SAK sú oprávnení si z prehliadky vyhotoviť zvukový alebo zvukovo-obrazový záznam (§106a ods. 6 TP).

Novela právnej úpravy priniesla posilnenie postavenia zástupcu SAK, čím došlo k náprave v rozhodnutí ESĽP kritizovaného formálneho a len symbolického postavenia zástupcu SAK v režime platnom v čase prehliadky advokátskej kancelárie sťažovateľa. Súčasne došlo k požadovanému posilneniu ochrany advokátskeho tajomstva pred svojvoľou orgánov činných v trestnom konaní vďaka sprísnenej regulácii oboznámenia sa resp. zaistenia listín a počítačových údajov zo strany orgánov činných v trestnom konaní v rámci prehliadky advokátskej kancelárie. Tieto legislatívne zmeny zároveň odstránili jeden z hlavných nedostatkov predchádzajúcej právnej úpravy, ktorým bolo neprimerané zaistenie celého pracovného počítača sťažovateľa bez predchádzajúcej selekcie údajov, t. j. zaistenie údajov, ktoré nemali žiadnu súvislosť s trestnou vecou, v rámci ktorej bola prehliadka vykonaná. Zvýšená kontrola nad tým, čo je predmetom zaistenia zo strany orgánov činných v trestnom konaní, navyše za ingerenciu zástupcu SAK a sudcu pre prípravné konanie by mala *pro futuro* vylúčiť možnosť aby orgány činné v trestnom konaní zaistili celý pracovný počítač advokáta obsahujúci údaje, ktoré nijakým spôsobom nesúvisia v trestných konaniach v rámci ktorého je prehliadka advokátskej realizovaná.

Rovnako **novela Trestného poriadku č. 40/2024 Z. z.** priniesla výrazné priblíženie slovenskej trestnoprávnej úpravy k štandardom vyžadovaným zo strany ESĽP. Novela zakotvila významnú zmenu v tom, že na vykonanie prehliadky iných priestorov podľa § 101 TP v prípravnom konaní je potrebný príkaz sudcu pre prípravné konanie na návrh prokurátora. Spôsob vykonania tejto prehliadky bol novelou zrovnoprávnený s domovou prehliadkou. Uvedená zmena právnej úpravy odstraňuje výhradu ESĽP **špecifikovanú v bode 1**, spočívajúcu v tom, že v relevantnom čase na Slovensku neexistovalo bezprostredné súdne preskúmanie *ex post factum* zákonnosti a odôvodnenosti prehliadok nebytových priestorov, ako sú advokátske kancelárie s poukazom na to, že podľa slovenského práva prokurátor nemá nezávislé postavenie porovnateľné s nezávislým súdom v zmysle článku 6 Dohovoru.

Pretrvávajúce nedostatky nášho právneho poriadku

Pretrvávajúcim nedostatkom, na ktorý upozorňoval ESĽP v prípade Kulák proti Slovensku, a ktorý dosiaľ nebol odstránený žiadnou z noviel Trestného poriadku, je postup orgánov činných v trestnom konaní po zaistení počítačových údajov. Ide o výhradu Súdu, ktorá je uvedená v **bode 3** predchádzajúcej časti článku týkajúca sa rozsahu zásahu a postupe pri zaistení počítačových údajov. Pokiaľ však ide o právnu úpravu uchovávaní a vydávania počítačových údajov, tá sa oproti obdobiu, v ktorom boli zaistené údaje sťažovateľa, nijako nezmenila. Jedinou zmenou v zásade je doplnenie odseku 6 do pôvodného ustanovenia (pred novelou § 90 TP a po novele § 91 TP), ktorý zakotvuje možnosť odňať počítačové údaje v prípade ich nevydania v zmysle príkazu. Tak ako predchádzajúca, aj súčasná právna úprava ustanovuje, že ak už uchovávanie počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov na účely dokazovania nie je potrebné, vydá predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor bez meškania príkaz na zrušenie uchovávaní týchto údajov (§ 91 ods. 3 TP). Samotná doba uchovávaní počítačových údajov je však obmedzená výlučne v prípade ak bol príkaz vydaný podľa § 91 ods. 1 písm. a) a c) TP, a to po dobu 90 dní s možnosťou predĺženia vydaním nového príkazu. Vo zvyšných prípadoch neexistuje žiadne reálne časové obmedzenie.

Trestný poriadok naďalej neobsahuje explicitné časové obmedzenie trvania zaistenia počítačových údajov. Zároveň chýba akákoľvek právna norma, ktorá by orgánom činným v trestnom konaní ukladala povinnosť informovať o zničení týchto údajov a zároveň zabezpečiť preukázateľnosť vykonania tohto úkonu. V dôsledku toho nie je možné vylúčiť, že raz zaistené údaje môžu byť uchovávané a používané bez akejkoľvek právnej kontroly alebo dohľadu. Neexistuje mechanizmus, ktorý by garantoval, že tieto údaje nebudú ďalej šírené, prípadne použité v iných trestných veciach bez vedomia dotknutej osoby.

Orgány činné v trestnom konaní nemajú vo vzťahu k osobe, ktorej údaje boli zaistené, žiadnu zákonom ustanovenú informačnú povinnosť. Táto osoba tak nemá možnosť zistiť, či k zničeniu údajov skutočne došlo, a ak áno, kedy a akým spôsobom. Takýto stav vyvoláva závažné otázky týkajúce sa ochrany osobných údajov a práv na súkromie.

Z uvedených dôvodov je nevyhnutná novelizácia právnej úpravy, ktorá by jednoznačne stanovila:

- maximálnu dobu, počas ktorej môžu byť počítačové údaje zaistené;
- povinnosť orgánov činných v trestnom konaní zabezpečiť a zdokumentovať ich zničenie po ukončení účelu, na ktorý boli zaistené;
- a právo dotknutej osoby byť o tomto úkone informovaná.

Takáto úprava by významne posilnila právnu istotu, ochranu súkromia a transparentnosť trestného konania vo vzťahu k zaobchádzaniu s počítačovými údajmi.

Za zmienku v rámci tejto časti stojí aj postoj Ústavného súdu SR, ktorý opakovane odmieta poskytovať ochranu základných práv a slobôd v prípravnom konaní s odôvodnením, že trestné konanie od jeho začiatku až po právoplatné skončenie procesom, v ktorom môžu orgány činné v trestnom konaní a súdy v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií ochrany základných práv a slobôd naprávať, resp. korigovať aj ich prípadné pochybenia. Spravidla až po skončení trestného konania možno na ústavnou súde ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namietať prípadné porušenia základných práv alebo slobôd, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu.²⁵ Odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa znemožnilo nápravu bezprostredného zásahu do práv advokáta. Z rozhodnutia ESĽP Kulák proti Slovensku vyplýva, že sťažovateľovi neboli poskytnuté dostatočné záruky pre jeho právo na rešpektovanie súkromného života a obydlija pred alebo po vykonaní prehliadky a zaistenia.²⁶

Komparatívny rozmer

Záverom považujeme za dôležité presunúť pozornosť aj na porovnateľné situácie riešené v iných jurisdikciách. Cieľom nie je opakovanie vyššie uvedených zistení a nedostatkov v slovenskom právnom poriadku, ale ich komparatívne zasadenie do širšieho kontextu zahraničnej

25 Takýto postup v prípade vyhodnocovania ústavných sťažností súvisiacich s realizáciami domových, príp. prehliadok iných priestorov dokumentujú napr. nasledujúce uznesenia:

- I. ÚS 98/2017,
- II. ÚS 341/2019,
- II. ÚS 386/2019,
- II. ÚS 303/2020,
- IV. ÚS 416/2020,
- IV. ÚS 401/2024.

26 Kulák proti Slovensku, č. 57748/21, § 84, 3. apríl 2025.

27 Loi n° 2021 – 1729 du 22 décembre 2021 pour la confiance dans l'institution judiciaire.

28 Princíp nestrannosti nebráni tomu, aby sudca, ktorý povolil prehliadku, rozhodol o námietke proti zaisteniu vykonanému iným JLD; avšak nemožno ju vykladať tak, že by ten istý sudca mohol vykonať zaistenie aj rozhodovať o námietke voči nemu. Bližšie pozri: Conseil constitutionnel, décision n° 2022 – 1031 QPC, 19. január 2023.

29 K tomu bližšie pozri: Cour de cassation, Chambre criminelle. Pourvoi n° 24 – 82.350, 10. december 2024. ECLI:FR:-CCASS:2024:CR01491.

30 BVerfG, 12. 4. 2005 – 2 BvR 1027/02, ECLI:DE:BVerfG:2005:rs2005-0412.2bvr102702; BVerfG, 30. 11. 2021 – 2 BvR 2038/18, ECLI:DE:BVerfG:2021:rk2021-1130.2bvr203818.

31 Bundesrechtsanwaltskammer (BRÄK). Stellungnahme Nr. 1/2024: Reformvorschläge für das Strafrecht und den

Strafprozess angesichts der Digitalisierung. Januar 2024 [online]. [cit. 14. augusta 2025]. Dostupné z: https://www.brak.de/fileadmin/05_zur_rechtspolitik/-stellungnahmen-pdf/stellungnahmen-deutschland/2024/-stellungnahme-der-brak-2024-01.pdf

32 Tamže, s. 15.

33 K technickému riešeniu pozri napr.: JIANG, Z. L., et al. Maintaining hard disk integrity with digital legal professional privilege (LPP) data. *Transactions on Information Forensics and Security*, 2013, roč. 8, č. 5, s. 822; CHHATWAL, R., et al. CNN application in detection of privileged documents in legal document review. arXiv, 2021. Dostupné z: <https://arxiv.org/pdf/2102.04845>. [cit. 14. 8. 2025]. GRONVALL, P., et al. An empirical study of the application of machine learning and keyword terms methodologies to privilege-document review projects in legal matters. arXiv, 2019. Dostupné z: <https://arxiv.org/pdf/1904.01722>. [cit. 15. 8. 2025].

34 Bundesrechtsanwaltskammer (BRÄK). Stellungnahme Nr. 1/2024: Reformvorschläge für das Strafrecht und den Strafprozess angesichts der Digitalisierung. Januar 2024 [online]. [cit. 14. augusta 2025]. Dostupné z: https://www.brak.de/fileadmin/05_zur_rechtspolitik/-stellungnahmen-pdf/-stellungnahmen-deutschland/2024/stellungnahme-der-brak-2024-01.pdf, s. 15.

35 Tamže.

36 Tamže, s. 16.

37 COCHRANE, V. – HAYES, W. *Legal Professional Privilege in Criminal Investigations and Proceedings*. Oxford: Oxford University Press, 2024, s. 60.

38 Tamže, s. 61 – 62.

právnej praxe, pričom sa zohľadnia tzv. best practices, ktoré môžu slúžiť ako inšpirácia pre slovenské podmienky.

Trend posilňovania ochrany advokátskeho tajomstva je možné vnímať napríklad vo Francúzsku, ktorá bola výrazne posilnená zákonom č. 2021 – 1729 z 22. decembra 2021.²⁷ Preambula Trestného poriadku po tejto novele výslovne stanovuje, že rešpektovanie advokátskeho tajomstva je zaručené počas celého trestného konania. Ustanovenia článkov 56 – 1 a nasl. upravujú prehliadky advokátskych kancelárií tak, že ich môže vykonať výlučne sudca alebo prokurátor v závislosti od štádia konania (*magistrat*), a to len na základe písomného a odôvodneného príkazu sudcu (*juge des libertés et de la détention – JLD*), pričom pri prehliadke musí byť prítomný predseda advokátskej komory (*bâtonnier*) alebo jeho zástupca.²⁸ Ak predseda advokátskej komory alebo jeho zástupca namieta proti zaisteniu dokumentov alebo predmetov, tieto sa vložia do zapečateného obalu a vyhotoví sa osobitná zápisnica s uvedením konkrétnych námietok. Táto zápisnica sa nepripája k trestnému spisu. Ak boli pri prehliadke zaistené aj iné predmety bez námietky, vyhotoví sa o nich samostatná zápisnica. Osobitná zápisnica spolu so zapečatenými vecami sa bezodkladne postúpi sudcovi spolu s originálom alebo kópiou spisu. Sudca do piatich dní rozhodne o námietke po vypočutí sudcu, ktorý vykonal prehliadku, prípadne prokurátora, ako aj advokáta a predsedu komory alebo jeho zástupcu. Ak sudca rozhodne, že dokument alebo predmet netreba zaistiť, nariadi jeho okamžité vrátenie, zničenie zápisnice o tomto úkone a prípadne vymazanie každej zmienky o danom dokumente, jeho obsahu alebo o predmete.²⁹

V Nemecku poskytuje ochranu advokátskeho tajomstva predovšetkým § 97 Trestného poriadku (StPO), ktorý chráni písomnosti a údaje z dôvernej komunikácie medzi obvineným a osobami s právom odmietnuť výpoveď. Ustanovenie § 160a StPO nadväzuje na túto úpravu zavádza osobitnú ochranu „nositeľov profesijného tajomstva“ (*Berufsgeheimnisträger*). Judikatura Spolkového ústavného súdu³⁰ dôsledne potvrdzuje povinnosť zamedzenia prístupu k nepodstatným údajom, pričom po skončení zaistenia sú orgány povinné takéto údaje vymazať.

Nad rámec pozitívneho práva predstavila Nemecká advokátska komora (BRÄK) v roku 2024 viaceré reformných návrhov, ktoré sa dotýkajú aj advokátskeho tajomstva.³¹ Stanovisko identifikuje digitalizáciu ako zásadnú výzvu, pričom jeho cieľom je minimalizovať riziko tzv. „náhodných nálezov“ (*Zufallsfunde*) chránených údajov.³² Návrh novely predpokladá, že pri digitálnych súboroch sa má zaistenie obmedziť len na vytvorenie zrkadlovej kópie, aby sa zabránilo zásahu do originálov dátových nosičov.³³ Prezeranie listín a elektronických údajov by malo byť umožnené iba v rozsahu nevyhnutnom na posúdenie ich pravdepodobnej dôkaznej významnosti, pričom by mali byť využité všetky dostupné nástroje na oddelenie chránených materiálov od ostatného obsahu.³⁴

Návrh taktiež počíta s umožnením zapojenia obhajcu do výberu kľúčových slov pri realizácii prehliadky, čím sa znižuje riziko, že sa orgány činné v trestnom konaní oboznámia s informáciami, ktoré podliehajú zákazu zaistenia. V prípadoch, ak sa takéto materiály identifikujú, od prehliadky sa má upustiť, pričom ak ide o kópie, majú byť bezodkladne zničené alebo vymazané, a ak ide o originály, vrátené ich vlastníčkovi.³⁵

Osobitná pozornosť v návrhu BRÄK je venovaná aj časovým limitom prehliadky, ak sa nevykonáva priamo na mieste. Musí začať bezodkladne a spravidla sa má skončiť do štyroch týždňov od odňatia zariadení. Jedine v prípade ak v tejto lehote nie je možné vykonať zrkadlenie dát, je možné predĺženie maximálne na tri mesiace. Celkový koncept je postavený ako viacstupňové konanie, ktoré má vyvážiť potreby účinného trestného stíhania so základnými právami, pričom jeho ťažiskom je absolútny zákaz pokračovať v prehliadke materiálov podliehajúcich zákazu zaistenia.³⁶

Podobné garancie možno nájsť aj v právnej úprave Spojeného kráľovstva, kde je ochrana advokátskeho tajomstva rozdelená medzi viaceré právne predpisy. *Criminal Justice and Police Act 2001* (CJPA 2001) ustanovuje povinnosť vrátiť dokumenty podliehajúce advokátskemu tajomstvu hneď, ako je to prakticky možné po ich zaistení.³⁷ Pre tzv. „neoddeliteľne prepojené“ dokumenty však platí prísny režim, podľa ktorého sa tieto materiály nesmú preskúmať, kopírovať ani inak použiť bez súhlasu osoby, od ktorej boli získané. *Police and Criminal Evidence Act 1984 – Code B* tieto obmedzenia ešte sprísňuje tým, že povoľuje použitie takýchto materiálov výlučne na overenie zdroja a integrity ich obsahu.³⁸

Záver

Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kulák proti Slovensku predstavuje zásadný medzník v ochrane práv advokátov pred neodôvodnenými zásahmi orgánov činných v trestnom konaní. Súd jednoznačne identifikoval závažné systémové nedostatky v slovenskej právnej úprave, najmä absenciu nezávislého súdneho prieskumu po vykonaní prehliadky a nedostatočné záruky ochrany advokátskeho tajomstva. Hoci viaceré z týchto nedostatkov boli ešte v priebehu konania o sťažnosti Kulák proti Slovensku legislatívne odstránené novelami Trestného poriadku, stále pretrvávajú oblasti, v ktorých nie sú garantované dostatočné záruky ochrany základných práv a slobôd. Jedným z takýchto nedostatkov je absencia možnosti akejkolvek kontroly zaistených údajov získaných z elektronických zariadení advokátov obsahujúcich advokátske tajomstvo. Nedostatočná regulácia spôsobu, akým sú nakladané a uchovávané údaje zaistené z advokátskych kancelárií, naďalej predstavuje riziko pre dôvernosť klientskych informácií a narúša základný pilier dôvery medzi advokátom a klientom. Skutočnosť, že po ukončení trestného konania nie je advokátovi sprístupnená informácia o osude jeho údajov, je nielen v rozpore s právom na ochranu súkromia, ale aj s princípmi právneho štátu. S ohľadom na závery ESĽP preto nemožno považovať existujúcu právnu úpravu za plne vyhovujúcu požiadavkám Dohovoru. Slovenský zákonodarca by mal preto bezodkladne pristúpiť k revízií relevantných ustanovení Trestného poriadku a zákona o advokácii, a to najmä v oblasti nakladania s elektronickými údajmi a následnej ochrany advokátskeho tajomstva. Nevyhnutná je tiež normatívna úprava postupu zničenia údajov, ktoré viac nie sú relevantné pre trestné konanie. Prípád Kulák proti Slovensku poukázal na to, že ochrana súkromia advokátov je neoddeliteľnou súčasťou ochrany práv ich klientov, a ako taká musí byť dôsledne chránená. Účinná ochrana advokátskeho tajomstva je nevyhnutnosťou demokratického právneho štátu. Bez legislatívnych zmien reagujúcich na všetky aspekty kritiky ESĽP ostane systémová zraniteľnosť slovenskej právnej úpravy naďalej prítomná. Výzvy adresované Slovenskej republike v tomto prípade preto nesmú zostať len formálnym apelom, ale musia sa premietnuť do konkrétnych a hmatateľných legislatívnych opatrení. V neposlednom rade je tiež potrebné poukázať aj kritiku Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý opakovane odmieta poskytovať ochranu základných práv v prípravnom konaní s odôvodnením, že náprava je možná až po skončení trestného konania. Prípád Kulák proti Slovensku však poukázal na to, že takéto odopretie ochrany viedlo k porušeniu práva na súkromie a nedostatočným zárukám zo strany štátu.

Zoznam použitej literatúry

1. BACHMAIER WINTER, Lorena. A plea for common standards on the lawyer-client privilege in EU cross-border criminal proceedings in light of advancing digitalisation. *Eucrim: The European Criminal Law Associations' Forum*, 3/2024, s. 222 – 229.
2. Bundesrechtsanwaltskammer (BRAK). Kanzleidurchsuchung bedarf schriftlichen Durchsuchungsbefehls – EGMR. [online]. [cit. 14. 8. 2025]. Dostupné z: <https://www.brak.de/newsroom/-newsletter/nachrichten-aus-bruessel/2025/ausgabe-7-2025-v-11042025/kanzleidurchsuchung-bedarf-schriftlichen-durchsuchungsbefehls-egmr/>.
3. Bundesrechtsanwaltskammer (BRAK). Stellungnahme Nr. 1/2024: Reformvorschläge für das Strafrecht und den Strafprozess angesichts der Digitalisierung. Januar 2024 [online]. [cit. 14. augusta 2025]. Dostupné z: https://www.brak.de/fileadmin/05_zur_rechtspolitik/stellungnahmen-pdf/stellungnahmen-deutschland/2024/stellungnahme-der-brak-2024-01.pdf.
4. BVerfG, 12. 4. 2005 – 2 BvR 1027/02, ECLI:DE:BVerfG:2005:rs20050412.2bvr102702.
5. BVerfG, 30. 11. 2021 – 2 BvR 2038/18, ECLI:DE:BVerfG:2021:rk20211130.2bvr203818.
6. COCHRANE, V. – HAYES, W. *Legal Professional Privilege in Criminal Investigations and Proceedings*. Oxford: Oxford University Press, 2024, ISBN 9780192859174.
7. Conseil constitutionnel, décision n° 2022 – 1031 QPC, 19. január 2023.
8. Cour de cassation, Chambre criminelle. Pourvoi n° 24 - 82.350, 10. december 2024. ECLI:FR:CCASS:2024:CR01491.
9. ESĽP, Agora a ďalší proti Rusku, č. 28539/10, 13. október 2022.
10. ESĽP, Iliya Stefanov proti Bulharsku, č. 65755/01, 22. máj 2008.
11. ESĽP, Kavečanský proti Slovensku, č. 49617/22, 29. apríl 2025.

12. ESLP, Kruglov a ďalší proti Rusku, č. 11264/04 a 15 ďalších, 4. február 2020.
13. ESLP, Kulák proti Slovensku, č. 57748/21, 3. apríl 2025.
14. ESLP, Leotsakos proti Grécku, č. 30958/13, 4. október 2018.
15. ESLP, Modestou proti Grécku, č. 51693/13, § 50, 16. marec 2017.
16. ESLP, Särgava proti Estónsku, č. 698/19, 16. november 2021.
17. ESLP, Urban a 3 ďalší proti Slovenskej republike, č. 34068/23, 38641/23, 9669/24, 10131/24, 24. júna 2025.
18. ESLP, Xavier Da Silveira proti Francúzsku, č. 43757/05, 21. január 2010.
19. ESLP, Yuditskaya a ďalší proti Rusku, č. 5678/06, 12. február 2015.
20. GRONVALL, P., et al. An empirical study of the application of machine learning and keyword terms methodologies to privilege-document review projects in legal matters. arXiv, 2019. Dostupné z: <https://arxiv.org/pdf/1904.01722>. [cit. 15. 8. 2025].
21. HO, Hock Lai. History and judicial theories of legal professional privilege. *Singapore Journal of Legal Studies*, 1995, s. 558 – 596.
22. JIANG, Z. L., et al. Maintaining hard disk integrity with digital legal professional privilege (LPP) data. *Transactions on Information Forensics and Security*, 2013, roč. 8, č. 5, s. 821 – 828.
23. CHHATWAL, R., et al. CNN application in detection of privileged documents in legal document review. arXiv, 2021. Dostupné z: <https://arxiv.org/pdf/2102.04845>. [cit. 14. 8. 2025].
24. Loi n° 2021 – 1729 du 22 décembre 2021 pour la confiance dans l'institution judiciaire.
25. Meijers Committee. Rule of Law Update – April 2025. Safeguarding the Rule of Law in the European Union [online]. [cit. cit. 14. 8. 2025]. Dostupné z: <https://euruleoflaw.eu/rule-of-law-update-april-2025/>.
26. Rechtsanwaltskammer Wien. Stellungnahme: 13/1 25/14. 2025 – 0.272.220. [online]. [cit. 14. 8. 2025]. Dostupné z: https://www.rakwien.at/userfiles/file/News/-13-1%2025-14_staatschutz-nachrichtendG.pdf.
27. Rozsudok Špecializovaného trestného súdu, sp. zn.: 6T/3/2023 zo dňa 10. 2. 2025.
28. Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Príkaz na uchovanie a vydanie počítačových údajov zo dňa 21. októbra 2020, č. k. VII/3 Gv 76/19/1000 – 373.
29. Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, Obžaloba z 30. marca 2023 v konaní vedenom pod sp. zn. VII/3 Gv 59/21/1000 – 130.
30. Uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn.: I. ÚS 226-2021-26 zo dňa 25. mája 2021.
31. Nález Ústavného súdu SR, sp. zn.: I. ÚS 98/2017-57 zo dňa 7. marca 2018.
32. Uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn.: II. ÚS 303/2020 zo dňa 23. júna 2020.
33. Uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn.: II. ÚS 341/2019 zo dňa 21. novembra 2019.
34. Uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn.: II. ÚS 386/2019 zo dňa 5. decembra 2019.
35. Uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn.: IV. ÚS 401/2024 zo dňa 28. augusta 2024.
36. Uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn.: IV. ÚS 416/2020 zo dňa 26. augusta 2020.

Doc. JUDr. Zuzana Mlková, PhD. pôsobí ako vysokoškolská pedagogička na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a je riaditeľkou Ústavu klinického právneho vzdelávania. Ako advokátka pôsobí aj v právnej praxi s primárnym zameraním na občianske právo, trestné právo a rodinné právo. Je členkou disciplinárnej komisie Slovenskej advokátskej komory.

z.mlkva@zmi.sk

Mgr. Igor Hron, PhD. pôsobí ako odborný asistent na Katedre právnych dejín a právnej komparatistiky Právnickej fakulty Univerzity Komenského. Vo svojej vedeckej a pedagogickej činnosti sa venuje oblasti komparatívneho práva a zároveň pripravuje reprezentačné tímy fakulty v medzinárodných simulovaných súdnych sporoch (moot courts). Absolvoval stáž na Európskom súde pre ľudské práva (ESLP).

igor.hron@flaw.uniba.sk

Z ROZHODNUTÍ NAJvyššieho súdu SR

Posudzovanie nároku na rekondičný pobyt v prípadoch čerpania materskej dovolenky

Na účely posudzovania splnenia podmienok pre zabezpečenie rehabilitačného pobytu zamestnávateľom je potrebné považovať za nepretržitý výkon práce aj čerpanie materskej dovolenky podľa Zákonníka práce. Takýto výklad zodpovedá účelu sledovaného zákonom č. 124/2006 Z. z., a to ochrany zamestnancov bez ohľadu na ich pohlavie, vykonávajúcich prácu, pri ktorej sú vystavení pôsobeniu rizikového faktora a neporušuje zásadu rovnakého zaobchádzania v zmysle zákona č. 365/2004 Z. z.

*Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. decembra 2024
sp. zn. 2Cdo/99/2022*

Dotknuté ustanovenia:

- § 166 ods. 1, § 168 ods. 4 Zákonníka práce č. 311/2001 Z. z.
- § 11 ods. 11 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci
- § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z.

Žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia porušenia zásady rovnakého zaobchádzania zo strany žalovaného, ktorý jej odmietol priznať nárok na prvý rekondičný pobyt z dôvodu čerpania materskej dovolenky, čím ju znevýhodnil v porovnaní s mužskými kolegami vykonávajúcimi rovnakú prácu v tretej rizikovej kategórii. Zároveň sa domáhala uloženia povinnosti žalovanému upustiť od protiprávneho konania a priznať jej nárok na rekondičný pobyt. Svoj nárok odôvodnila tým, že u žalovaného pôsobila ako riadiaca letovej prevádzky od roku 2010, pričom pred uplynutím päťročnej doby nepretržitého výkonu práce nastúpila na materskú dovolenku. Po návrate do práce v roku 2015 jej žalovaný rekondičný pobyt neposkytol s odôvodnením, že podmienka nepretržitého výkonu práce začala plynúť nanovo po skončení materskej dovolenky.

Súdy nižších inštancií nárok žalobkyne nepovažovali za dôvodný a rozhodli o zamietnutí žaloby v plnom rozsahu. Žalobkyňa podala vo veci dovolanie, ktoré Najvyšší súd SR posúdil ako dôvodné.

Z odôvodnenia:

Zákon č. 124/2006 Z. z. pojem rekondičného pobytu osobitne nedefinuje, iba uvádza, že rekondičný pobyt je aj rehabilitácia v súvislosti s prácou, ktorú zamestnávateľ zabezpečuje zamestnancovi priebežne počas výkonu práce. Jeho účelom je predchádzať, zmierniť alebo odstrániť následky rizikových faktorov pracovného prostredia. Zákon č. 124/2006 Z. z. nedefinuje osobitne nielen právny inštitút rekondičného pobytu, ale ani pojem „nepretržitý výkon práce“.

1 Podľa § 11 ods. 11 zákona č. 124/2006 Z. z.: „Na rekondičnom pobyte je povinný zúčastniť sa zamestnanec, ktorý nepretržite vykonáva prácu zaradenú do tretej kategórie počas najmenej piatich rokov, a zamestnanec, ktorý nepretržite vykonáva prácu zaradenú do štvrtej kategórie počas najmenej štyroch rokov. Nepretržitým vykonávaním práce je aj jej prerušenie na menej ako osem týždňov.“

2 Podľa § 11 ods. 12 zákona č. 124/2006 Z. z.: „Na ďalšom rekondičnom pobyte je zamestnanec povinný zúčastniť sa raz za tri roky, ak odpracoval v tomto období vo vybranom povolání najmenej 600 pracovných zmien, a zamestnanec, ktorý pracuje s dokázaným chemickým karcinogénom, ak odpracoval najmenej 400 pracovných zmien.“

3 Podľa § 166 ods. 1 Zákonníka práce: „V súvislosti s pôrodom a starostlivosťou o narodené dieťa patrí žene materská dovolenka v trvaní 34 týždňov. Osamelej žene patrí materská dovolenka v trvaní 37 týždňov a žene, ktorá porodila zároveň dve alebo viac detí, patrí materská dovolenka v trvaní 43 týždňov. V súvislosti so starostlivosťou o narodené dieťa patrí mužovi odo dňa narodenia dieťaťa otcovská dovolenka v trvaní 28 týždňov, osamelému mužovi v trvaní 31 týždňov a v súvislosti so starostlivosťou o narodené dve alebo viac detí v trvaní 37 týždňov.“ Podľa § 168 ods. 4 Zákonníka práce: „Materská dovolenka v súvislosti s pôrodom nesmie byť kratšia ako 14 týždňov a nemôže sa skončiť ani prerušiť pred uplynutím šiestich týždňov odo dňa pôrodu.“

V § 11 ods. 11 však definuje, že nepretržitým výkonom práce je aj jej prerušenie na menej ako osem týždňov.¹

Absolvovanie rekondičného pobytu nie je samoučelné, ide o preventívny inštitút na zabezpečenie ochrany a zdravia, jeho zabezpečenie je zákonnou povinnosťou a nie pracovným benefitom poskytovaným zamestnávateľom zamestnancovi.

Rizikové faktory pracovného prostredia plynutím času nevymiznú, ale svoj vplyv dlhodobým plynutím času zintenzívňujú. Uvedené nachádza odraz v zákonom ustanovení o ďalšom rekondičnom pobyte (§ 11 ods. 12 zákona č. 124/2006 Z. z.).² Logicky však zamestnanec môže absolvovať ďalší rekondičný pobyt až po absolvovaní prvého rekondičného pobytu.

Záver o tom, že žena, plniac biologickú funkciu manželstva, pri prípadných opakovaných pôrodoch a s tým súvisiacich materských dovolenkách, nebola v dostatočnej miere vystavená rizikovým faktorom pracovného prostredia v takej miere, aby to nemalo vplyv na jej zdravotný stav a bez potreby realizácie preventívnych opatrení (rehabilitačný pobyt), je tak evidentne nesprávny.

Zákonník práce materskú dovolenku za prerušenie výkonu práce nepovažuje; z dôvodu jej systematizovania ako dôležitej osobnej prekážky v práci ju posudzuje ako výkon práce. Uvedenú prekážku v práci je potrebné považovať za výkon práce aj na účely posudzovania splnenia podmienok pre zabezpečenie rehabilitačného pobytu zamestnávateľom. Iný výklad by znamenal, že žena po absolvovaní materskej dovolenky v určitých prípadoch stráca zákonný nárok na poskytnutie rekondičného pobytu, v rozpore s požiadavkou, aby žena, plniaca povinnosti v súvislosti s pôrodom, po návrate z materskej dovolenky mala rovnaké pracovné podmienky, ako pred nástupom na materskú dovolenku. Za pracovné podmienky je v tomto smere potrebné považovať aj tie, ktoré vyplývajú z práva na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky (čl. 36 ods. 1 Ústavy) a jeho čiastkového práva na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci.

Právna úprava v rámci zásady rovnakého zaobchádzania zakotvuje zákaz diskriminácie, okrem iného, z dôvodu pohlavia; za diskrimináciu z dôvodu pohlavia sa považuje aj diskriminácia z dôvodu tehotenstva alebo materstva.

Neposkytnutie rekondičného pobytu zamestnankyni z dôvodu, že nesplnila podmienku nepretržitého výkonu práce v rizikovom prostredí iba pre čerpanie materskej dovolenky, ktoré je podľa zákona v určitom trvaní zákonnou povinnosťou a plnila si tak funkciu pri tehotenstve, pôrode a starostlivosti o dieťa vo veku do 9 mesiacov, ktorému postaveniu právny poriadok SR poskytuje osobitnú ochranu, napĺňa znaky nepriamej diskriminácie.

Prerušenie vykonávania práce z dôvodu tehotenstva a pôrodu, resp. čerpanie materskej dovolenky podľa Zákonníka práce nemožno považovať za prerušenie výkonu práce podľa § 11 ods. 11 zákona č. 124/2006 Z. z., ak po skončení materskej dovolenky pracovný pomer trvá a zamestnanec je po skončení materskej dovolenky opätovne vystavený rizikovým faktorom pracovného prostredia. Vzhľadom na uvedené pojem „nepretržité vykonávanie práce“ v zmysle § 11 ods. 11 zákona č. 124/2006 Z. z. je potrebné vykladať tak, že nepretržitým vykonávaním práce je aj jej prerušenie z dôvodu tehotenstva a pôrodu, resp. čerpanie materskej dovolenky podľa § 166 ods. 1 v spojení s § 168 ods. 4 Zákonníka práce.³ Takýto výklad zodpovedá účelu sledovaného zákonom č. 124/2006 Z. z., a to ochrany zamestnancov bez ohľadu na ich pohlavie, vykonávajúcich prácu, pri ktorej sú vystavení pôsobeniu jej rizikového faktora a neporušuje zásadu rovnakého zaobchádzania v zmysle zákona č. 365/2004 Z. z., zároveň je v súlade s Ústavou, Zákonníkom práce a zákonom č. 355/2007 Z. z., spĺňa aj hľadisko eurokonformného výkladu v súlade so Smernicou č. 2006/54/ES, Chartou základných práv Európskej únie a Európskou sociálnou chartou na zabezpečenie účinného výkonu práva zamestnaných žien na ochranu materstva.

Pokiaľ odvolací súd založil svoje rozhodnutie na inom právnom závere a výklade, jeho rozhodnutie nemôže obstať z hľadiska vecnej správnosti. Najvyšší súd preto zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Odôvodnenie je redakčne krátené a upravované.

Právnu vetu a rozhodnutie spracovala: **JUDr. Zuzana Fabianová, Ph.D.**
advokátka

Z JUDIKATÚRY EURÓPSKEHO SÚDU PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

**Príslušné orgány by mali
k zabezpečeniu právneho zástupcu
prístupovať aktívne**

Osoba umiestnená v zdravotníckom zariadení z dôvodu svojho duševného stavu by mala mať, pokiaľ sa nevyskytnú mimoriadne okolnosti, prístup k právnej pomoci v otázkach týkajúcich sa pokračovania, prerušenia alebo ukončenia jej nútenej hospitalizácie. To neznamená, že zraniteľné osoby by mali samy prevziať iniciatívu pri zabezpečení právneho zastúpenia. S ohľadom na okolnosti sa môže za účelom zabezpečenia účinnej ochrany práv vyžadovať aktívny prístup príslušných orgánov.

Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci B. M. proti Španielsku zo dňa 6. novembra 2025, týkajúci sa sťažností č. 25893/23

Dotknuté ustanovenie:

- Článok 5 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach (právo na slobodu a bezpečnosť)¹

Skutkové okolnosti prípadu

Sťažovateľa odvieďa z práce polícia z dôvodu jeho agresívnych verbálnych výbuchov na pracovisku. Všeobecný lekár na pohotovosti nariadil jeho transfer do psychiatrickej nemocnice, kde bol nedobrovoľne hospitalizovaný a pripútaný na lôžko. Z prijímacej správy vyplynulo, že sťažovateľ opakovane žiadal prítomnosť svojho advokáta. Nemocnica informovala súd o urgentnom príjme sťažovateľa. Prvostupňový súd nariadil pojednávanie prostredníctvom online platformy, na základe ktorého potvrdil rozhodnutie umiestniť sťažovateľa do zdravotníckeho zariadenia. Súdny zapisovateľ vyplnil predtlačný formulár, ktorého obsahom bola aj informácia o tom, že pred súdom môže mať sťažovateľ právneho zástupcu podľa svojho výberu. V prepise stanoviska sťažovateľa ohľadom dôvodov zadržania na pracovisku nebolo zaznamenané žiadne vyjadrenie ohľadom právneho zástupcu.

Sťažovateľ sa pokúšal kontaktovať advokáta e-mailom prostredníctvom mobilného telefónu počas príjmu na všeobecnej pohotovosti a následne telefonicky o pár dní neskôr z psychiatrickej nemocnice. Deň po telefonáte advokát žiadal o stretnutie so sťažovateľom, ale návštevy neboli povolené. Umožnili mu však získať plnú moc, na základe ktorej podal odvolanie voči rozhodnutiu prvostupňového súdu. Namietal neprítomnosť advokáta a žiadal zrušenie rozhodnutia o umiestnení v zdravotníckom zariadení.

Sťažovateľa prepustili po 14 dňoch a nariadili mu medikamentóznú liečbu.

Druhostupňový súd odvolanie zamietol z dôvodu, že sťažovateľ výslovne nežiadal o ustanovenie právneho zástupcu počas online konania pred sudcom pre prípravné konanie a z dôvodu, že medzičasom (po 14 dňoch) došlo k jeho prepusteniu z nemocnice.

Sťažnosť na ústavný súd bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

¹ 1. Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom: (...) e) zákonné pozbavenie slobody osôb, aby sa zabránilo šíreniu nakažlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov; (...).

Z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva

Právo na slobodu v zmysle článku 5 Dohovoru nie je absolútne a fyzickú slobodu možno obmedziť na základe postupu stanového (vnútroštátnym) zákonom v taxatívne vymedzených prípadoch, okrem iného aj z dôvodu duševnej choroby.

Článok 5 Dohovoru ďalej vyžaduje, aby pri rozhodovaní o pozbavení osobnej slobody bola zabezpečená ochrana jednotlivcov pred svojvôľou zo strany príslušných orgánov. Arbitrárnosť môže mať rôzne podoby, vrátane opomenutia alebo zanedbania povinnosti príslušných orgánov uplatniť relevantné právne predpisy správnym spôsobom.

Zároveň v prípade duševnej choroby je potrebné skúmať nevyhnutnosť pozbavenia slobody vo vzťahu k dosiahnutiu stanoveného cieľa, keďže ide o veľmi závažné opatrenie, ktoré by malo byť využívané len v krajnom prípade ako posledná možnosť. Hoci posúdenie nevyhnutnosti s ohľadom na okolnosti prípadu prináleží vnútroštátnym orgánom, úlohou ESĽP je vyhodnotiť, či toto posúdenie bolo dôkladné a či osoba, ktorej sa týka, mala možnosť využiť účinné procesné záruky v praxi.

V predmetnom prípade o nedobrovoľnej hospitalizácii sťažovateľa rozhodla psychiatrická nemocnica na základe predbežnej diagnózy vykonanej počas príjmu sťažovateľa. Konkrétna diagnóza mala byť určená neskôr. Judikatúra ESĽP² potvrdzuje, že tento postup nie je ako taký v rozpore s Dohovorom. Zároveň nemocnica včas informovala príslušný súd, ktorý tak mohol rozhodnúť o umiestnení v zákonnej lehote 72 hodín.

Podkladom pre rozhodnutie prvostupňového súdu je v zmysle zákona lekárska správa ustanoveného súdneho lekára. Tento lekár bol prítomný počas pojednávania v súdnej sieni, ale so sťažovateľom, ktorý bol pripojený online, sa osobne nestretol, ani mu počas pojednávania nekládol otázky. Lekárska správa v zásade zopakovala obsah prvej správy s rovnakým znením predbežnej diagnózy bez ďalšieho skúmania. Hoci lekárska správa odporúčala hospitalizáciu za účelom diagnostiky, prvostupňový súd rozhodol s odôvodnením, že pozbavenie slobody nariaďuje z dôvodu duševnej choroby sťažovateľa. Súd neodôvodnil, prečo nie je možné sťažovateľa liečiť ambulantne.

Navyše, sťažovateľ mal právo, aby bol v konaní zastúpený advokátom. ESĽP nepovažoval za preukázané, že bol sťažovateľ o tomto práve riadne informovaný. Na dokumente, ktorý túto informáciu obsahoval, nebol sťažovateľ podpísaný a mal ho k dispozícii len súdny zapisovateľ, ktorý nebol so sťažovateľom v jednej miestnosti. Online pojednávanie nebolo nahrávané a v spise nie je žiadne potvrdenie skutočnosti, že sťažovateľovi bola zrozumiteľne informácia sprostredkovaná. Zároveň sťažovateľ výslovne nevyjadril vôľu vzdať sa právneho zastúpenia. Naopak, viackrát sa usiloval kontaktovať svojho advokáta a jeho žiadosť spojiť sa s advokátom bola zaznamenaná aj v lekárskej správe.

Hoci procesné záruky v zmysle článku 5 Dohovoru nie sú identické so zárukami článku 6 Dohovoru, ktoré sa uplatňujú v trestnom a civilnom konaní, je nevyhnutné, aby dotknutá osoba mala zabezpečený prístup k sudu, mohla vypovedať a v prípade potreby mala právneho zástupcu.³

V predmetnom prípade síce možno hovoriť o naplnení podmienok *a minima*, ale ESĽP zdôraznil, že ak ide o osobu umiestnenú v psychiatrickej nemocnici, malo by jej byť poskytnuté právne poradenstvo vo vzťahu k priebehu, prerušeniu či ukončeniu hospitalizácie. Takýto postup je primeraný závažnosti zásahu do slobody a toho, čo je v stávke. Nemožno zároveň predpokladať, že osoba v takejto situácii si právne poradenstvo zabezpečí sama.⁴ Dohovor zaručuje práva, ktoré sú praktické a účinné, nie teoretické a iluzórne. V prípadoch ako tento, kedy sa sťažovateľ ocitol v zraniteľnej pozícii by právo na právnu pomoc bolo lepšie chránené, ak by sa súd aktívne snažil zistiť vôľu sťažovateľa. Obzvlášť s ohľadom na skutočnosť, že vôľa sťažovateľa spojiť sa s advokátom bola zaznamenaná v prvej lekárskej správe, ktorú mal súd k dispozícii.

ESĽP dospel k záveru, že príslušné španielske orgány nevykonali dôkladné preskúmanie pozbavenia slobody sťažovateľa a že postup, akým potvrdili umiestnenie sťažovateľa v zdravotníckom zariadení, nebol v súlade s účinnými procesnými zárukami proti svojvoľnému zadržaniu. V dôsledku toho došlo k porušeniu článku 5 ods. 1 písm. e) Dohovoru.

Rozhodnutie je redakčne krátené a upravované.

Spracovala: **Mgr. Michaela Chládeková, PhD.**
Odbor medzinárodných vzťahov SAK

2 Vid' rozsudok ESĽP vo veci P. W. proti Rakúsku z 21. júna 2022, týkajúci sa sťažnosti č. 10425/19

3 Vid' rozsudok ESĽP vo veci M. S. proti Chorvátsku z 19. februára 2015, týkajúci sa sťažnosti č. 75450/12

4 Vid' rozsudok ESĽP vo veci Winterwerp proti Holandsku z 24. októbra 1979

Z DISCIPLINÁRNYCH ROZHODNUTÍ SAK

Povinnosť advokáta riadne a svedomito postupovať vo veciach, v ktorých bol ustanovený Centrom právnej pomoci

Advokát, ktorý ako právny zástupca klienta určený rozhodnutím Centra právnej pomoci v právnej veci o náhradu nemajetkovej ujmy po dobu šesťnástich mesiacov zastupovania klienta vo výkone trestu odňatia slobody ani jedenkrát nenavštívi za účelom získania pokynu klienta na ďalší postup vo veci ani nevykoná vo veci v mene klienta žiaden úkon právnej služby a po celú dobu zastupovania klienta zostáva nečinný, dopúšťa sa disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 zákona o advokácii, pretože takýmto konaním porušuje povinnosti mu uložené § 18 ods. 1 zákona o advokácii, § 2 ods. 1, § 5 ods. 1 a 2 Advokátskeho poriadku SAK.

*Rozhodnutie II. disciplinárneho senátu SAK zo 6. júna 2023
sp. zn. DS II.-12/2023:1227/2022*

Dotknuté ustanovenia:

- § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v platnom znení (ďalej len „ZoA“),
- § 2 ods. 1, § 5 ods. 1 a 2 Advokátskeho poriadku SAK schváleného konferenciou advokátov 10. júna 2021 (ďalej len „AP SAK“)

Rozhodnutím II. disciplinárneho senátu SAK zo 6. júna 2023, sp. zn. DS II.-12/2023:1227/2022 bol disciplinárne obvinený advokát (ďalej len „DO advokát“)

uznaný za vinného

z disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 ZoA, pretože zavinene závažným spôsobom porušil povinnosti advokáta podľa § 18 ods. 1 ZoA, § 2 ods. 1, § 5 ods. 1 a 2 AP SAK [skutok 1.)] a § 18 ods. 1 ZoA, § 2 ods. 1, § 5 ods. 1 a 2 AP SAK [skutok 2.)],

tým, že

ako právny zástupca určený rozhodnutím Centra právnej pomoci kancelária B. na zastupovanie A. B. (ďalej len „klient“) v právnej veci o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4 000 eur minimálne v čase od 9. 4. 2021 DO 11. 8. 2022

- 1.) nenavštívil ani jedenkrát klienta v ÚVTOS v C. za účelom získania pokynu klienta na ďalší postup vo veci (skutok 1),
- 2.) nevykonával vo veci v mene klienta žiaden úkon právnej služby a počas celej doby zastupovania klienta zostal nečinný (skutok 2),

za čo mu bolo uložené

podľa § 56 ods. 2 písm. c) ZoA disciplinárne opatrenie – **peňažná pokuta** vo výške **200 eur**.

Podľa § 57 ods. 5 ZoA bola DO advokátovi uložená povinnosť zaplatiť na účet SAK paušálne náklady disciplinárneho konania vo výške **700 eur** v lehote DO 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Z odôvodnenia:

Disciplinárny senát dospel pri posudzovaní skutkov k záveru, že skutky sa stali tak, ako sú opísané v návrhu na začatie disciplinárneho konania z 8. 2. 2023.

Disciplinárny senát mal ku skutku 1 preukázané porušenie povinností DO advokáta uvedených v AP SAK a v ZoA tak, ako sú citované vyššie v tomto rozhodnutí spočívajúce v tom, že DO po dobu 16 mesiacov od prevzatia právneho zastúpenia sťažovateľa ani raz nenavštívil v ÚVTOS, aby získal potrebné dokumenty a pokyny na ďalší postup vo veci, aby mohol sťažovateľovi následne kvalifikovane poskytnúť právne služby. DO advokát v právnej veci sťažovateľa disponoval nekompletným rozsudkom súdu, pričom pri posudzovaní veci vychádzal najmä z listu sťažovateľa zo 14. 6. 2021, v ktorom sťažovateľ uviedol, že sa mal stať skutok, pre ktorý bol sťažovateľ vydieraný odsúdeným C. dňa 29. 7. 2017, ktorú skutočnosť ale nemal DO potvrdenú originálom alebo aspoň fotokópiou príslušného rozhodnutia súdu v plnom rozsahu.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že DO v období od 24. 3. 2021 DO 11. 8. 2022 sťažovateľa písomne kontaktoval iba dvakrát, a to 9. 4. 2021, ktorým sťažovateľa žiadal o doručenie potrebných dokumentov a listom z 11. 8. 2022, ktorým mu vracia zaslaný nekompletný dokument.

DO advokát v liste z 9. 4. 2021 pritom sťažovateľovi uvádza cit.: „*Potreboval by som nejaké informácie pred tým, ako sa osobne zastavím*“. Sťažovateľ aj na základe tohto vyjadrenia DO legitímne očakával osobnú konzultáciu právnej veci so svojím právnym zástupcom.

Disciplinárny senát nemá za preukázané ani tvrdenie DO, že by sťažovateľ v liste zo 14. 6. 2021 uviedol, že ponecháva na voľnú úvahu DO, či za sťažovateľom DO ÚVTOS príde. Obsahom tohto listu je potvrdenie skutku, ktorý sa mal sťažovateľovi stať, a ktorým listom súčasne žiada DO o zaslanie dohody o právnej pomoci. DO naopak nepreukázal, že by sťažovateľ výslovne súhlasil iba s ústnou konzultáciou veci, resp. ponechal na rozhodnutí DO, či príde navštíviť sťažovateľa DO ÚVTOS alebo nie. Návšteva klienta v ÚVTOS za účelom osobnej porady je podľa disciplinárneho senátu nevyhnutným predpokladom na získanie ďalších pokynov klienta vo veci. DO advokát nepreukázal ani telefonické konzultácie so sťažovateľom, o ktorých tvrdí, že sa uskutočnili.

Disciplinárny senát sa stotožňuje s názorom RK SAK, že klient, ktorý je vo výkone trestu, má sťažovaný prístup k zadovážovaniu si akýkoľvek dokladov a práve advokát má tú možnosť, aby si na základe plnej moci vyžiadal potrebné dokumenty z príslušného súdu tak, aby mohol s odbornou starostlivosťou, dôsledne a čo najrýchlejšie posúdiť právne nároky sťažovateľa v danej veci. Z tohto dôvodu bolo nevyhnutné aby DO aspoň jedenkrát navštívil svojho klienta v ÚVTOS.

Vo vzťahu ku skutku 2 DO advokát nepreukázal žiadnymi dôkazmi, že by vykonával akýkoľvek právny úkon smerujúci k vymáhaniu majetkovej ujmy klienta, alebo akýkoľvek iný úkon právnej služby.

Rozhodnutie je redakčne krátené, upravované a doplnené o odkazy na citované ustanovenia pod textom.

Z DISCIPLINÁRNYCH ROZHODNUTÍ ČAK

**Povinnosť rokovať
s advokátom protistrany**

Je disciplinárnym previnením advokáta, ak advokát bez súhlasu advokáta protistrany zašle v zastúpení svojho klienta priamo protistrane súdneho sporu opakovane e-mail, v ktorých protistranu vyzýva na vyjadrenie sa k vecno-právnym otázkam sporu.

*Rozhodnutie disciplinárneho senátu disciplinárnej komisie
Českej advokátskej komory z 10. apríla 2024, sp. zn. K 61/2023¹*

Dotknuté ustanovenia:

- § 16 ods. 2, § 17 zákona č. 85/1996 Sb., o advokácii
- čl. 4 ods. 1, čl. 11 ods. 1 uznesenia predstavenstva Českej advokátskej komory č. 1/1997 Vestníka zo dňa 31. 10. 1996, ktorým sa stanovujú pravidlá profesionálnej etiky a pravidlá súťaže advokátov Českej republiky (etický kódex) v platnom znení (ďalej len „Etický kódex“)
- **obdobné ustanovenia slovenských právnych predpisov:**
 - § 18 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v platnom znení;
 - § 18 Advokátskeho poriadku SAK zo 6. júna 2025

Disciplinárny senát uznal disciplinárne obvinenú advokátku za vinnú z disciplinárneho previnenia, ktorého sa dopustila

tým, že

hoci najmenej od 4. 4. 2022 vedela, že N. K. je v konaní vedenom na Okresnom súde pre P. pod sp. zn. x a v konaní vedenom na Okresnom súde pre P. pod sp. zn. y vo veci žaloby o vydanie účtovných kníh a dokladov právne zastúpená Mgr. I. G., advokátom, v zastúpení Spoločenstva vlastníkov R. R. jej 25. 7. 2022 zaslala e-mail, v ktorom uviedla „... si Vás dovoľujem požiadať o oznámenie, či máte na základe nahliadnutia akékoľvek ďalšie námietky k opravnému vyúčtovaniu, prípadne či Vaše predchádzajúce námietky konkretizujete. Zatiaľ od vás nemám žiadnu správu“ a ďalej „niektoré vaše námietky boli de facto blanketové, kde iba všeobecne tvrdíte že vyúčtovanie v rozpore so stanovami alebo právnymi predpismi bez toho, aby bolo konkrétne špecifikované, v čom vidíte chybu vo vyúčtovaní. Môžete prosím na základe predloženej dokumentácie svoje námietky spresniť?“ a dňa 5. 8. 2022 jej zaslala e-mail, v ktorom uviedla „znovu Vás žiadam o upresnenie vašich námietok k predmetným vyúčtovaniam. Znovu opakujem, že námietky musia byť konkrétne s upresnením, v čom je daná chyba vo vyúčtovaní.“,

čím porušila

¹ Preložené a spracované podľa Skacel, J.: Z kárné praxe. In: Bulletin advokácie, č. 10/2025, s. 59 – 60.

§ 16 ods. 2, § 17 zákona o advokácii, čl. 4 ods. 1 Etického kódexu a čl. 11 ods. 1 uznesenia predstavenstva ČAK č. 6/1998 Vestníka.

Uložené disciplinárne opatrenie – upustenie od uloženia disciplinárneho opatrenia.

Z odôvodnenia:

Disciplinárny senát po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že sa disciplinárne obvinená bezpochyby dopustila disciplinárneho previnenia, hoci v menšom rozsahu skutku, ako jej bolo kladené za vinu disciplinárnou žalobou. Pri zachovaní totožnosti skutku tak senát skutkovú vetu disciplinárneho obvinenia upravil, respektíve obmedzil. Disciplinárny senát dospel k záveru, že disciplinárne obvinená komunikovala so sťažovateľkou priamo a že jej v rámci tejto komunikácie zaslala aj všetkých päť e-mailov uvedených v disciplinárnej žalobe. Disciplinárny senát však na základe vykonaného dokazovania, najmä výpovede svedka R. K., zároveň zistil, že disciplinárne obvinená mala súhlas právneho zástupcu sťažovateľky Mgr. I. G. na to, aby so sťažovateľkou priamo riešila technicko-organizačné záležitosti nahliadania do dokumentácie SV. Svedok na podrobnejšiu otázku síce uviedol, že advokát sťažovateľky nešpecifikoval, kto (či svedok, či disciplinárne obvinená) má s pani K. ďalej o nahliadaní do dokumentácie SV konať, pričom hovoril k nim obom, avšak túto menšiu nejasnosť senát hodnotil v intenciách zásady in dubio pre reo v prospech disciplinárne obvinenej, t. j. tak, že predmetný (obmedzený) súhlas advokáta sťažovateľky smeroval (tiež) k nej. Preto disciplinárny senát dospel k záveru, že je nutné konanie advokátky, spočívajúce v zaslaní e-mailov zo 16. 6. 2022, 17. 6. 2022 a 21. 6. 2022 zo skutkovej znelky vypustiť, pretože v tomto rozsahu nejde o disciplinárne previnenie v zmysle článku 11 ods. 1 Etického kódexu. Predmetné e-maily boli obsahovo technicko-organizačnej povahy, k čomu mala disciplinárne obvinená súhlas advokáta sťažovateľky.

Oproti tomu bola vykonanými dôkazmi, a to opäť najmä výpoveďou vlastného klienta disciplinárne obvinenej, pána R. K., vyvrátená obrana disciplinárne obvinenej v tom, že by mala súhlas advokáta sťažovateľky aj k priamej komunikácii o sporných vecných, respektíve právnych otázkach riešeného sporu, t. j. nielen na komunikáciu o organizácii nazerania do dokumentácie SV. Svedok jednoznačne uviedol, že si komunikáciu 4. 4. 2022 pamätá veľmi dobre, pričom ich opísal tak, že Mgr. G. uviedol, že sťažovateľka sama si rieši „nazeranie do dokumentácie SV.“ Obsah e-mailov disciplinárne obvinenej zaslaných sťažovateľke 25. 7. 2022 a 5. 8. 2022 však ide celkom jednoznačne nad rámec technicko-organizačnej povahy, naopak v nich disciplinárne obvinená vyzýva sťažovateľku k špecifikácii námietok, t. j. k riešeniu vecno-právnych otázok. V tomto rozsahu disciplinárny senát zistil, že konanie disciplinárne obvinenej je protiprávnym, v zmysle použitej právnej kvalifikácie.

Porušenie povinností disciplinárne obvinenej napĺňa znaky disciplinárneho previnenia, pretože bolo opakované, keď spočívalo vo viacerých rokovaníach (dva e-maily), a zároveň ich disciplinárny senát považuje za už dostatočne závažné v zmysle § 32 ods. 3 zákona o advokácii, pretože konanie disciplinárne obvinenej bolo spôsobilé narušiť dôveru v čestný a poctivý výkon profesie advokáta, a teda znižovalo dôstojnosť advokátskeho stavu. Na strane druhej senát pri komplexnom posúdení konkrétneho rokovania disciplinárne obvinenej dospel k záveru, že spôsob aj intenzitu nepovolenej komunikácie disciplinárne obvinenej so sťažovateľkou, v nadväznosti na komunikáciu odsúhlasenú, bez vzniku ujmy sťažovateľke, možno ešte považovať za menej závažné porušenie povinností advokáta, a teda aj s prihliadnutím na doterajšiu disciplinárnu bezúhonnosť disciplinárne obvinenej a napokon aj jej prejavenú sebareflexiu, senát zistil, že samotné prejednanie disciplinárneho previnenia je možné považovať za postačujúce, a od uloženia disciplinárneho opatrenia upustil.

Rozhodnutie je redakčne krátené, upravované a doplnené o odkazy na citované ustanovenia pod textom.

Správy a udalosti

Vonkajšie vzťahy

Generálny prokurátor prijal zástupcov SAK

Generálny prokurátor Slovenskej republiky **Maroš Žilinka** spolu s námestníkmi **Jozefom Kanderom** a **Jozefom Sedlákom** prijal vo štvrtok 15. januára 2026 na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky zástupcov Slovenskej advokátskej komory – predsedu SAK **Tomáša Kamenca**, podpredsedov SAK **Alexandru Čižmárikovú** a **Stanislava Ďuricu**, člena Predsedníctva SAK **Petra Kováča** a tajomníka SAK **Andreja Popovca**.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vyzdvihol význam advokácie ako jedného z pilierov právneho štátu, ktorý sa podieľa na ochrane demokratických hodnôt. Spoločne s predsedom Slovenskej advokátskej komory veľmi pozitívne zhodnotili doterajšiu odbornú spoluprácu medzi orgánmi prokuratúry a SAK a vyjadrili záujem na jej pokračovaní. Slovenská advokátska komora osobitne zdôraznila aj dôležitosť ochrany dôverylosti komunikácie klienta s advokátom, čo bolo aj predmetom novembrového rokovania najvyšších predstaviteľov justície. „*Ďakujeme generálnemu prokurátorovi za ponúknutú možnosť dobrej diskusie o témach, ktoré vnímame ako podstatné pre účinnú ochranu práv,*“ povedal predseda SAK Tomáš Kamenec.

V rámci rokovania si zástupcovia oboch strán vymenili názory na právne výzvy súčasnosti, zmeny trestnej legislatívy a rekodifikáciu občianskeho hmotného práva. Zhodli sa tiež na potrebe štandardného legislatívneho konania, osobitne

v nosných oblastiach práva, ktoré je predpokladom kvalitnej, predvídateľnej a stabilnej legislatívy. Predmetom diskusie bola zároveň aj otázka dodržiavania etiky zo strany advokátov a prokurátorov, na ktorej treba bezvýhradne trvať.

Legislatíva

K diskutovaným témam trestného práva na pôde Národnej rady SR

Slovenská advokátska komora od rekodifikácie trestných kódexov v roku 2005 opakovane kritizovala v minulosti často zvolený postup zákonodarcu, keď dochádzalo k vytváraniu nových skutkových podstát trestných činov v priamej reakcii na aktuálne diskutované spoločenské témy. Trestné právo takto bývalo dlhodobo nesprávne využívané ako nástroj na riešenie otázok, ktoré mali a mohli byť riešené nástrojmi iných právnych odvetví. To viedlo k tendencii nadužívania trestného práva a pokrívaniu princípov, na ktorých má byť budované moderné trestné právo. V súlade s dlhodobo formulovanými pozíciami komory rovnako kriticky vnímame aj navrhované nové skutkové podstaty (popieranie povelového usporiadania, porušenie zákazu marenia volebnej kampane). Trestné právo podľa názoru SAK nikdy nemá byť využívané na hľadanie odpovedí na otvorené spoločenské otázky. Nesprávne používanie týchto nástrojov v iných oblastiach môže byť spôsobilé nielen poškodzovať samotné trestné právo, ale najmä vytvoriť nové komplikácie.

Rovnako kriticky Slovenská advokátska komora vždy vnímala aj pokusy o nesytemové úpravy trestného práva procesného. V minulosti mala vážne výhrady voči nadužívaniu viacerých inštitútov trestného práva, či už ide o nadužívanie väzby, ale napríklad aj o odbornou komunitou spochybňované aplikovanie ustanovení týkajúcich sa spolupracujúceho obvineného. Slovenská advokátska komora súhlasí, že trestné právo procesné má byť predmetom kritickej odbornej diskusie a prípadne aj vhodných zmien. Avšak rovnako ako pri trestnom práve hmotnom, aj tu platí, že novelizácie základných kódexov by nikdy nemali byť ad hoc odpoveďou

Už vám neuniknú žiadne informácie!

Dôležité informácie a aktuality z diania v advokácii a na komore nájdete na našich sociálnych sieťach:

www.facebook.com/advokatinavasejstrane

pridajte sa do uzavretej skupiny pre advokátov
Advokáti spolu - SAK

www.linkedin.com/company/sak-sk

sledujte aj našu oficiálnu stránku na profesnej
sieti LinkedIn

na čiastkové otázky aplikačnej praxe, ale vždy výsledkom systémového a odborného reformného úsilia.

Na záver SAK opakuje zásadné kritické stanovisko k už neakceptovateľnej praxi skrátených legislatívnych konaní. Na neodôvodnené využívanie tohto postupu komora upozorňovala počas všetkých volebných období, a to aj vtedy, keď sa skrátené konania zneužívali odvolávajúci sa na pandémie covidu. Tak, ako na túto neakceptovateľnú prax SAK opakovane upozorňovala v minulosti, tak to robí aj teraz a bude robiť aj v budúcnosti. V tejto súvislosti Slovenská advokátska komora vyslovuje odborné želanie, aby došlo buď k jasnejšej legislatívnej úprave limitov skráteného legislatívneho konania, alebo aby boli jasne pomenované ústavné limity tohto postupu Ústavným súdom SR. V opačnom prípade budú aj základné oblasti trestného práva naďalej poškodzované nesystémovými zásahmi s negatívnym dosahom na základnú právnu istotu.

Novela katastrálneho zákona a poskytovanie právnych služieb

Vládny návrh novely katastrálneho zákona zásadne sťažuje prístup k verejným údajom o vlastníkoch nehnuteľností. Prípadné schválenie v navrhovanej podobe výrazne skomplikuje a predraží poskytovanie právnych služieb, čo povedie k zníženiu právnej istoty občanov a majiteľov nehnuteľností. Slovenská advokátska komora preto navrhuje pokračovanie v odbornom rokovaní o návrhu zákona s cieľom vylepšiť právnu úpravu tak, aby boli legitímne ciele navrhovateľa dosiahnuté bez neodôvodneného ohrozovania iných práv.

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky odôvodňuje návrh ochranou osobných údajov. „Slovenská advokátska komora považuje tému účinnej ochrany osobných údajov evidovaných v katastri nehnuteľností za relevantnú. Avšak riešenie navrhnuté úradom je neakceptovateľné. Radikálne obmedzenie prístupu k údajom v katastri zásadne skomplikuje poskytovanie právnych služieb a ohrozí právnu istotu občanov a majiteľov nehnuteľností,“ reaguje predseda SAK Tomáš Kamenec.

Jedným z problémov návrhu novely je úplné spoplatnenie elektronických výpisov z katastra. Navrhované spoplatnenie skomplikuje občanom prístup k účinným a flexibilným právnym službám vo viacerých oblastiach práva, kde je podmienkou kvalifikovanej pomoci spoľahlivé preverenie faktov. Návrh úplne znemožní občanom pravidelne a bezplatne kontrolovať stav ich vlastníctva, čo môže viesť k zníženiu ochrany vlastníkov pred podvodnými prevodmi a zásahmi do práv. Radikálny návrh sťaženia prístupu k údajom obmedzí funkčný kontrolný nástroj transparentnosti a bude najviac nespravodlivý voči menej majetným občanom.

Slovenská advokátska komora preto navrhuje znovu otvoriť o téme poctivú odbornú diskusiu a prijať také riešenia, ktoré zabezpečia primeranú ochranu osobných údajov bez neprimeraných zásahov do iných práv. Z pohľadu výkonu advokácie SAK ako minimálnu požiadavku navrhuje sta-

novenie výnimky z nových obmedzení pre advokátov, ak o údaje žiadajú v súvislosti s poskytovaním právnych služieb. Slovenská advokátska komora súčasne upozorňuje na možné vážne negatívne dopady navrhovanej právnej úpravy aj v iných oblastiach, napríklad v bankovom sektore, kde sú údaje z katastra legitímnym podkladom pri vyhodnocovaní majetkových pomerov žiadateľa o úver. Spoplatnenie výpisov tak v konečnom dôsledku povedie k zdraženiu dostupnosti bankových služieb.

Slovenská advokátska komora sa vzhľadom na závažné dopady zákona na ochranu práv od začiatku aktívne zapojila do pripomienkovania a rozporových konaní. Komora dáva do pozornosti aj komplexné stanovisko SAK k potrebe lustračného prístupu advokátov do katastra nehnuteľností z pohľadu GDPR.

Slovenská advokátska komora sa zapája do pripomienkovania legislatívnych návrhov

Na prelome roka sa Slovenská advokátska komora venovala viacerým legislatívnym procesom.

Komora sa zapojila do pripomienkovania novely zákona o policajnom zbore, pričom navrhla vypustiť viaceré ustanovenia. Ďalej SAK pripomienkovala novelu Civilného sporového poriadku, ktorej predmetom bola transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred SLAPP žalobami.

Pripomienky SAK k návrhu zákona o medzinárodnej justičnej spolupráci v trestných veciach obsahovali návrh na ponechanie príslušnosti krajských súdov, doplnenie ustanovení upravujúce prednosť priamo uplatniteľných aktov Európskej únie a doplnenie ustanovení, ktoré garantujú povinné poučenie vyžadovanej osoby o všetkých procesných právach vrátane možnosti udeliť súhlas s odovzdaním, práva na právnu pomoc a práva na konzultáciu s advokátom pred každým procesným úkonom.

Slovenská advokátska komora pripravovala aj niekoľko vyjadrení k predbežným informáciám – k novele Stavebného zákona, návrhu zákona o ochrane maloletých v digitálnom priestore, novele vyhlášky k zákonu o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch.

Európska komisia opäť otvorila verejnú konzultáciu k príprave správy o stave právneho štátu

Slovenská advokátska komora pripravila príspevok do verejnej konzultácie k príprave šiestej správy Európskej komisie o stave právneho štátu na Slovensku. Zároveň sme sa zapojili do prípravy horizontálnej správy Rady advokátskych komôr Európy (CCBE), ktorá odráža vnímanie problematiky z pohľadu európskej advokácie. SAK v príspevku pravidelne upozorňuje na akékoľvek obmedzenia prístupu k spravodlivosti, prístupu k advokátovi, zásahy do výkonu advokácie, význam ochrany nezávislosti povolania a povinnosti mlčanlivosti advokátov, či neštandardné legislatívne procesy.

Rozhodcovský súd SAK

Slovenská advokátska komora hostila prestížne podujatie ICC International Court of Arbitration

Na pôde Slovenskej advokátskej komory sa 23. a 24. januára 2026 uskutočnilo prestížne vzdelávacie podujatie *ICC Advanced Arbitration Academy*. Toto podujatie, určené pre advokátov z európskych krajín, sa vôbec po prvýkrát konalo aj na Slovensku.

Slovenská advokátska komora je dlhodobým centrom domácej arbitrážnej komunity. Okrem toho, že je zriaďovateľom vlastného Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory, je tiež miestom, kde pravidelne pozývame hostí z prestížnych európskych rozhodcovských súdov. Cieľom je ponúkať priestor pre efektívne riešenie obchodných sporov

podľa moderných pravidiel a zároveň napomáhať rozvoju proarbitrážneho prostredia v Slovenskej republike.

Slovenská advokátska komora považuje dôveryhodné rozhodcovské konanie za jednu z dôležitých súčastí moderného právneho systému a robí všetko pre to, aby sa domáca arbitrážna prax čo najviac inšpirovala medzinárodne overenými štandardmi nezávislosti a profesionality. Sme radi, že *ICC Advanced Arbitration Academy* si ako miesto pre svoje podujatie vybrala práve Slovenskú advokátsku komoru.

Na fotografii hore je predseda Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory **Ludovít Mičinský** a náhradný člen Predsedníctva SAK **Vladimír Kordoš**, v ktorého pôsobnosti je agenda Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory v rámci predsedníctva.

Sledujte SAK na LinkedIn!

Dôležité informácie a aktuality z diania v advokácii a na komore: [linkedin.com/company/sak-sk](https://www.linkedin.com/company/sak-sk)

Vnútorne vzťahy

Ženy v slovenskej advokácii – výsledky kolegiálneho prieskumu

Od konca októbra do prvého decembrového týždňa bolo možné zapojiť sa do kolegiálneho prieskumu určeného pre advokátky a koncipientky, na ktorý reagovalo viac ako 430 respondentiek.

Ženy v advokátskej profesii len v minimálnej miere vnímajú Slovenskú advokátsku komoru ako prostredie, v ktorom by pocítovali znevýhodňovanie, hoci v ich mienke prevažuje názor, že v rámci komory by sa mali riešiť aj špecifické témy týkajúce sa ich profesijného pôsobenia; o potrebe sústrediť sa na takéto témy na pôde SAK je presvedčených 63,8 % respondentiek.

Respondentky pomerne pozitívne ohodnotili úroveň vzdelávania advokátskych koncipientov, ako ho garantuje Slovenská advokátska komora, avšak upozornili na významné rozdiely v tom, ako to funguje, respektíve je nastavené v jednotlivých advokátskych kanceláriách (59,6 % odpovedí). Dôležité je však aj zistenie, že takmer 10 % respondentiek hodnotí toto vzdelávanie koncipientov ako znevýhodňujúce.

Pokiaľ ide o očakávania žien pôsobiacich v advokácii vo vzťahu k SAK, tieto sa sústredili najmä na zdieľanie skúseností pre leadership (43 %), podporovanie networkingu (43 %) a poskytovanie rôznych koučingových programov (38 %). Ženy od komory očakávajú podporu pri riešení ich špecifických problémov v zosúladovaní požiadaviek v čase materstva a rodičovstva (42,5 %). Osobitnú pozornosť vyžadujú odpovede respondentiek, z ktorých vyplývajú požiadavky na pomoc pri riešení sexuálneho obťažovania na pracovisku. Konkrétne sa pociťuje absencia spoločnej metodiky, ako postupovať v takýchto situáciách. Jej vypracovanie by uvítalo 23,9 % respondentiek – čo naznačuje nielen výskyt takých situácií, ale hlavne dôležitosť ich korektne riešiť.

Záver: Ženy pôsobiace v advokácii vo významnej miere očakávajú aktivizáciu Slovenskej advokátskej komory cez vytvorenie platformy na zdieľanie ich skúseností a podporu skvalitňovania vzťahov v pracovnej sfére. Celkovo to očakáva 82,6 % respondentiek, ktoré by rovnako privítali aj zapojenie Slovenskej advokátskej komory do medzinárodnej siete rôznych inštitúcií zameraných na podporu postavenia žien v advokácii a pomoc pri riešení ich špecifických profesijných problémov.

Prieskum pre začínajúcich advokátov

V januári sa SAK obrátila prostredníctvom newslettera predovšetkým na kariérne mladšie kolegyně a kolegov s prosbou o zapojenie sa do kolegiálneho prieskumu pre začínajúcich advokátov. Cieľom prieskumu je preverenie záujmu o vytvorenie spoločnej platformy pod gesciou Slovenskej advokátskej komory, určenej na pomoc pri kariérom raste, ďalšom vzdelávaní a lepšej komunikácii očakávaní mladšej generácie advokátok a advokátov. Prieskum je určený pre všetkých členov komory v prvej dekáde výkonu advokátskej praxe (do ktorej sa nezaráta doba výkonu koncipientskej alebo inej právnej praxe).

Do kolegiálneho prieskumu sa môžete zapojiť vyplnením osobitného formulára, ktorý nájdete v newsletteri distribuovanom 21. januára 2026. Vopred ďakujeme za váš čas a aktívne zapojenie sa do komorového života.

Medzinárodné vzťahy

Zo stretnutia s Rakúskou advokátskou komorou

Slovenská advokátska komora 26. januára 2026 prijala kolegov z Rakúskej advokátskej komory. Stretnutie s predsedom **Armenakom Utudjianom** (na fotografii vľavo) a podpredsedníčkami **Marcellou Prunbauer-Glaservou** a **Petrou Cernochovou** je potvrdením dlhodobu vynikajúcich vzťahov a spoločného záujmu na prehĺbovaní odbornej spolupráce. Za SAK rokovanie viedol jej predseda **Tomáš Kamenec** (na fotografii vpravo) členka predsedníctva **Katarína Čechová**, tajomník **Andrej Popovec** a **Jana Markechová** z pracovnej skupiny pre zahraničné vzťahy. Najdôležitejšími témami stretnutia bola téma ochrany advokátskej mlčanlivosti, vzdelávanie, diskusia o legislatíve v dopadom na výkon advokácie a spoločná podpora Dohovoru o ochrane povolania advokáta.

-mch-

Foto archív SAK

Novoročné stretnutie právnikov 2026

V Bratislave sa **15. januára 2026** konalo tradičné novoročné stretnutie právnikov. Pre Slovenskú advokátsku komoru bolo ctou aj na začiatku tohto roka privítať predstaviteľov všetkých právnických profesií.

Pozvanie prijali predseda Ústavného súdu SR Ivan Fiačan, predseda Najvyššieho súdu SR František Mozner, predseda Najvyššieho správneho súdu SR Pavol Naď, predsedníčka Súdnej rady SR Marcela Kosová, generálny prokurátor SR Maroš Žilinka, verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský, poslankyne a poslanci Národnej rady SR, zástupcovia Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky, sudcovia Ústavného súdu SR, Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR, vedenie krajských súdov a mestských súdov v Bratislave, predsedníčka partnerskej Českej advokátskej komory Monika Novotná, podpredsedovia Českej advokátskej komory a riaditeľka pobočky Českej advokátskej komory v Brne, zástupcovia orgánov prokuratúry a ostatní zástup-

covia akademickej obce, verejných inštitúcií a partnerských organizácií, v neposlednom rade advokáti a advokátky pôsobiaci v orgánoch komory. **(Foto 1)**

Na úvod zaznela hymna Slovenskej advokátskej komory, ktorá je jedným z identifikačných symbolov komory. Podujatie otvoril predseda SAK **Tomáš Kamenec**. Z jeho príhovoru vyberáme:

„Rok 2026 začíname s vedomím, že advokácia sa nachádza v dynamickom prostredí. Menia sa spoločenské očakávania, technologické nástroje, tempo komunikácie aj nároky na transparentnosť a efektivitu. O to dôležitejšie je, aby sme ako stavovská organizácia pôsobili sebavedomo, profesionálne a zrozumiteľne – nielen smerom dovnútra, ale i navonok. Ako

členovia orgánov Slovenskej advokátskej komory vnímame silnú pozitívnu energiu a úprimnú snahu o efektívne a transparentné fungovanie advokácie. Táto snaha nie je samoúčelná. Je odpoveďou na očakávania našich členov, ale aj na zodpovednosť, ktorú ako advokáti nesieme voči spoločnosti. Našimi aktivitami chceme zlepšovať služby pre členov komory, vytvárať stabilné a predvídateľné prostredie pre výkon advokácie a dôsledne chrániť profesijnú nezávislosť. Zároveň si uvedomujeme, že úloha advokácie sa nekončí pri jednotlivých prípadoch a klientoch. Slovenská advokátska komora chce – a bude – primeranou mierou prispievať aj k zvyšovaniu právneho povedomia v spoločnosti a k posilňovaniu úcty k pravidlám. Pretože právny štát nie je abstraktný pojem. Je to každodenná skúsenosť občanov s tým, či pravidlá platia pre všetkých rovnako a či inštitúcie fungujú dôveryhodne. A práve tu má advokácia nezastupiteľné miesto. Len v krajine, kde platia pravidlá a kde panuje úcta k právu a inštitúciám, sa dá advokácia vykonávať slobodne, nezávisle a na prospech klientov. To je myšlienka, ktorá presahuje jeden rok, jedno funkčné obdobie či jednu generáciu právnikov. Uvedené hodnoty – nezávislosť, profesionalita a služba spravodlivosti – sú trvalými prioritami Slovenskej advokátskej komory. A s najlepším vedomím a svedomím sa im budeme venovať aj v roku 2026.“

Na záver príhovoru vyslovil predseda komory želanie, aby bol rok 2026 rokom konštruktívnej spolupráce, profesionálneho rastu a vzájomného rešpektu. (Foto 2)

Hlavná časť programu novoročného stretnutia právnikov úzko súvisela s Bulletinom slovenskej advokácie – s oznámením výsledkov publikačnej súťaže Bulletinu, ktorú redakčná

rada vyhlasuje každý rok pre autorov odborných príspevkov vo veku do 35 rokov. Víťazi získavajú finančné odmeny venované Slovenskou advokátskou komorou a sponzorské dary od partnerského vydavateľstva Wolters Kluwer.

Ceny víťazom odovzdali predseda komory **Tomáš Kamenec**, predseda Redakčnej rady Bulletinu slovenskej advokácie **Jozef Brázdil** a riaditeľka vydavateľstva Wolters Kluwer **Klára Rábel Glosíková**.

Tretiu cenu publikačnej súťaže za rok 2025 získala **Mária Havelková** za príspevok **Motivácie a prekážky pro bono činnosti slovenských advokátov a advokátok**. V článku analyzovala motivácie a prekážky, ktoré ovplyvňujú zapojenie slovenských advokátov do pro bono aktivít a spolupráce s Centrom právnej pomoci. Článok vychádza z výsledkov empirického výskumu realizovaného prostredníctvom dotazníka, do ktorého sa zapojilo 228 slovenských advokátov a advokátok.

Na druhom mieste publikačnej súťaže za rok 2025 sa s príspevkom **Súpis hnutelných vecí v nájomných vzťahoch** umiestnil **Filip Šmeringai**. V článku sa venoval súpisu hnutelných vecí v nájomných vzťahoch ako špecifickej forme procesného posilnenia zákonného záložného práva prenajímateľa. Inštitút analyzoval z pohľadu hmotného a procesného práva, ako aj historického vývoja na území Slovenska.

Prvé miesto za príspevok **§ 363 a nasl. Trestného poriadku ako účinný právny prostriedok nápravy „len pre vyvolených“**. Kritické úvahy nad zjednocujúcim stanoviskom Ústavného súdu Slovenskej republiky získal **Jakub Môcik**. Vo svojom článku vyjadril kritický právny názor na zjednocu-

júce stanovisko pléna ústavného súdu, ktorého predmetom bolo zjednotenie právnych názorov senátov Ústavného súdu SR v otázke existencie právomoci generálneho prokurátora na rozhodnutie o návrhu na postup podľa spomínaného paragrafu. (Foto 3 – zľava: Jakub Môcik, Mária Havelková, Filip Šmeringai)

Predseda redakčnej rady **Jozef Brázdil** v príhovore oboznámil prítomných so zmenami, ktoré možno očakávať na stránkach Bulletinu. Komora má ambíciu začleniť Bulletin slovenskej advokácie od roku 2026 do citačných indexov databázy SCOPUS, čo si už od prvého čísla vyžaduje koncepcné a grafické zmeny. (Foto 4)

Publikačná súťaž pre autorov do 35 rokov je stále aktuálna. Redakčná rada sa však rozhodla motivovať aj autorov vo veku nad 35 rokov a vyhlási súťaž aj v tejto kategórii. Ceny – plakety budú víťazom odovzdané na novoročnom stretnutí právnikov v roku 2027.

Po oficiálnom programe nasledoval priestor, kedy mali prítomní možnosť zotrvať v priateľských rozhovoroch.

V priebehu oficiálneho programu viackrát zaznela myšlienka o rýchlo sa meniacom svete okolo nás. O to potešiteľnejšie je, že niektoré veci zostávajú. Ich príkladom je práve novoročné stretnutie právnikov naprieč širokým spektrom právnických povolání.

–no–

Foto V. Zigo

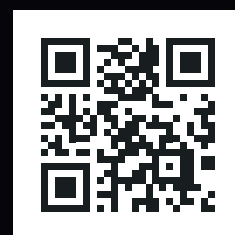

Pokročilá ASPI AI teraz aj s judikatúrou

Komunikujte s naším AI asistentom: získajte okamžité, odborné odpovede založené nielen na aktuálnej legislatíve, ale aj na relevantných súdnych rozhodnutiach. AI asistent poskytuje citácie judikatúry, odkazy na zdroje a kontext – všetko v interaktívnom chate.

Viac informácií:

<https://bit.ly/aspí-ai-sk>

ASPI

by Wolters Kluwer

Keď si potrebujete byť istý

Štefan Detvai oslávil životné jubileum

Významná osobnosť advokácie na Slovensku a emeritný predseda Slovenskej advokátskej komory, Štefan Detvai, sa dožil okrúhleho životného jubilea – 80. narodenín.

Osobnosť Štefana Detvaia je nerozlučne spojená so životom Slovenskej advokátskej komory a sme nesmierne radi, že máme medzi sebou takéhoto stále mimoriadne aktívneho kolegu, ktorý naďalej vykonáva svoje povolanie a pomáha svojim klientom.

Jeho životné jubileum sme poňali ako príležitosť pozvať na komoru ďalších emeritných predsedov Slovenskej advokátskej komory a spolu – v prvom rade – osláviť jeho narodeniny, ale zároveň aj úprimne hovoriť o živote komory.

Štefanovi Detvaiovi z celého srdca želáme veľa zdravia, šťastia a energie v osobnom i pracovnom živote.

Jemu a ostatným kolegom – emeritným predsedom – ďakujeme za priateľské a kolegiálne stretnutie a cenné reflexie o výzvach a plánoch slovenskej advokácie. Sme potešení, že všetci prijali pozvanie predsedu Slovenskej advokátskej komory na ďalšie pravidelné štvrtročné stretnutie emeritných predsedov. Tieto stretnutia budú zamerané na kolegiálnu priateľskú reflexiu o aktuálnych témach advokácie a komory.

JUDr. Štefan Detvai sa narodil 17. decembra 1945 vo Filákovce. Študoval na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, v roku 1972 úspešne zložil advokátske skúšky a v roku 1983 získal titul doktor práv. Na mimoriadnej konferencii slovenskej advokácie v januári 1990 bol zvolený za podpredsedu Ústredia slovenskej advokácie. Ako vedúci komisie pre prípravu nového zákona o advokácii sa podieľal na spracovaní legislatívneho návrhu zákona SNR č. 132/1990 Zb. o advokácii. Aktívne sa zúčastnil na založení Slovenskej advokátskej komory a na procese transformácie socialistickej advokácie na slobodné a nezávislé povolanie. Ako prvý volený predseda SAK takmer dvadsať rokov viedol slovenskú advokáciu. Angažoval sa v jej etablovaní na medzinárodných fórach, predovšetkým odborných. Za osobný prínos k dlhoročnej dvojstrannej spolupráci slovenských a maďarských advokátov mu udelil prezident Maďarskej republiky v roku 2011 Zlatý zásluhový kríž. V roku 2012 ho Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory ocenilo za celoživotný prínos advokácii.

Zľava: Tomáš Kamenec, Viliam Karas, Tomáš Borec, Martin Puchalla, Štefan Detvai, Anton Blaha s manželkou, Ľubomír Hreždovič. Foto Vladislav Zigo

Z decembrového zasadnutia Predsedníctva SAK

Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory sa stretlo na svojom **poslednom riadnom zasadnutí v kalendárnom roku 11. decembra 2025** v Bratislave.

Členovia P SAK vzali na vedomie **závery z okrúhleho stola k téme povinnosti mlčanlivosti ako práva klienta** za účasti najvyšších justičných predstaviteľov v novembri 2025, **rozkaz ministra spravodlivosti SR k vstupu advokátov do súdnych budov** a informáciu o **stave vyplácania trov obhajoby ex officio** vzhľadom na to, že niektorí advokáti avizovali pretrvávajúci problém; po komunikácii komory sa situácia v globále z väčšej časti vyriešila, čo však nevylučuje výskyt individuálnych prípadov. Komora problém rieši a konkrétnymi podnetmi sa štandardne zaoberá.

Predsedníctvo SAK vzalo na vedomie **stanovisko Slovenskej advokátskej komory k návrhu na zrušenie Úradu na ochranu oznamovateľov**, **informáciu o 20. online stretnutí orgánov SAK**, **správu z konferencie Únie podnikových právnikov SR**, **správu z odborného podujatia**

UPJŠ v Košiciach *Právo a inovácie* *právná prax pripravená na umelú inteligenciu?* a **informácie zo zasadnutí disciplinárnych orgánov komory**, z ktorých vyplynuli viaceré podnety so širším presahom.

Členovia P SAK schválili nasledovné **priority Predsedníctva komory na rok 2026** so zámerom ich ďalšieho rozpracovania: dokončenie rekonštrukcie budovy SAK, dokončenie IT systému SAKURA, rozvoj ekosystému a digitalizácia služieb, pokračovanie v reforme vzdelávania, vytvorenie zoznamu priorit SAK pre budúcnosť slovenskej advokácie, ktoré by mali byť reflektované v právnom poriadku, budovanie dobrého mena advokácie a jej postavenia v spoločnosti s dôrazom na etiku výkonu povolania, technologická infraštruktúra a podpora rozhodovania disciplinárnych orgánov a stanovenie priorit P SAK do konca volebného obdobia.

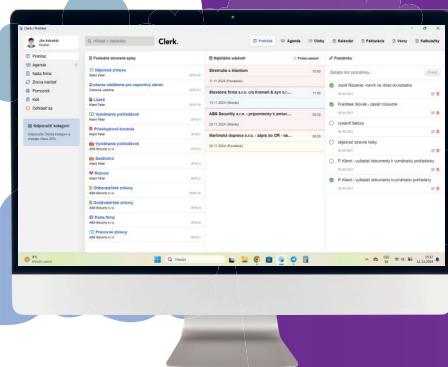
V rámci **legislatívnych aktivít** P SAK vzalo na vedomie **informácie o rekodifikácii Občianskeho zákonníka**, kde SAK v rámci pripomienkového konania uplatnila 550 pripomienok, **informácie o rozporovom konaní k návrhu zákona o medzinárodnej ochrane**, **informácie o pripomienkach SAK k novele Civilného sporového poriadku** a **správu zo stretnutia pracovnej komisie MS SR zaoberajúcej sa novelou Civilného mimosporového poriadku**.

Členovia P SAK vzali na vedomie informácie o **stave prác na vývoji nového informačného systému**. Kľúčovou fázou je stále **migrácia dát**. Pokiaľ ide o *Quality Assurance*, usku-

Clerk.

ŠIKOVNÝ POMOČNÍK NA SPRÁVU AGENDY?

Majte spisy, úkony a dokumenty
s Clerkom vždy prehľadne a poruke

www.clerk.sk

SÚDNE TROVY.

ALEBO IBA ZJEDNODUŠENIE POČÍTANIA SÚDNYCH TROV?

Rýchly a presný výpočet trov
podľa platnej legislatívy

www.sudnetrovy.sk

točnilo sa stretnutie na úrovni SAK a externého partnera na účel komunikácie zistených výstupov po kontrolovanej časti projektu SAKURA. Komore bola vyplatená **časť poskytnutého nenávratného príspevku** na informačný systém zo zdrojov MIRRI.

Predsedníctvo SAK vzalo na vedomie informácie o **stave prác na rekonštrukcii budovy komory** (montáž nábytku, práce na prízemí a v suteréne, montáž odvodňovacích čerpadiel). Komora vyvíja tlak na všetkých dodávateľov, aby bolo možné presťahovať sa vo februári. V decembri bolo začaté kolaudačné konanie. Kancelária komory sa na sťahovanie intenzívne pripravuje, je určený časový plán, na ktorý sa nastavujú dodávatelia. Po zracionalizovaní požiadaviek bol objednaný chýbajúci typový mobiliár do kancelárií pracovníkov a do archívu. Komora priebežne komunikuje s prenajímateľom dočasných priestorov, v ktorých vykonáva činnosti, pričom sa ponecháva možnosť prispôbiť ukončenie nájmu reálnym podmienkam stavu rekonštrukcie.

Členovia P SAK schválili **stanoviská** s úpravami na základe diskusie vo veci žiadostí súvisiacich s výkonom advokácie a koncipientskej praxe, ktoré spadajú do pôsobnosti **pracovnej skupiny pre veci advokátske a komisie pre zlučiteľnosť výkonu advokácie, resp. koncipientskej praxe s inými povolaniami**. Vzali na vedomie **odporúčanie pracovnej skupiny pre veci advokátske k otázke, či je možnosť zdržať sa hlasovania pri rozhodovaní konferencie advokátov o procesných otázkach alebo predpisoch nevyhnutná, a záver pracovnej skupiny pre veci advokátske k počtu advokátskych koncipientov zamestnávaných jedným školiteľom v zmysle § 62 ods. 4 zákona o advokácii**.

Predsedníctvo SAK sa venovalo prebiehajúcej **aktualizácii otázok** na písomný test, písomné úlohy a ústnu časť advokátskej skúšky a **zloženiu skúšobných senátov na advokátsku skúšku** po zapracovaní nominácií oslovených justičných inštitúcií. Proces **dopĺňania členov skúšobnej komisie** je priebežný podľa aktuálnych potrieb v jednotlivých odvetviach práva.

Členovia P SAK konštatovali, že **pravidlá komunikácie aktivít tretích subjektov schválené P SAK** sa budú rovnako používať aj na regionálne podujatia organizované komorou. Schválili **novelu uznesenia o pravidlách uplatňovania náhrady za stratu času** v tom smere, že člen pracovnej skupiny regionálnych zástupcov si môže vyúčtovať náhradu za stratu času za účasť na rokovaní pracovnej skupiny v skutočnom rozsahu trvania rokovania, za prípravu a organizačné zabezpečenie vzdelávacieho, regionálneho alebo iného odborného podujatia, školenia alebo akcie organizovanej pre SAK najviac v rozsahu dvoch hodín za každé jednotlivé podujatie a člen redakčnej rady *Bulletinu slovenskej advokácie* si môže za recenzné posúdenie jedného odborného článku do *Bulletinu* účtovať maximálne dve hodiny (pozri Vestník č. 88).

Členovia P SAK na základe výsledkov zrealizovaného prieskumu schválili **vytvorenie priestoru pre advokátky a advokátske koncipientky** Slovenskej advokátskej komory s názvom **Ženy v SAK** s tým, že bude vypracovaná metodika

postupu pri nahlasovaní nevhodného správania alebo obťažovania pri výkone advokátskeho povolania alebo prípravy naň a koncepcia komunikácie aktivít *Žien v SAK*. Členovia P SAK súhlasili s rozoslaním **prieskumu** prostredníctvom komunikačných prostriedkov komory s cieľom zistiť **záujem o založenie a fungovanie štruktúry pre začínajúcich advokátov** v rámci komory.

Členovia P SAK schválili **usmernenie k rozdeľovaniu finančných prostriedkov na celoslovenské a zahraničné športové podujatia** v nadväznosti na schválenú koncepciu organizácie a finančného zabezpečenia regionálnych športových, kultúrnych a vzdelávacích a spoločenských podujatí. Cieľom usmernenia je stanoviť transparentné a objektívne kritériá využívania prostriedkov na tieto podujatia zo sociálneho fondu s dôrazom na posilnenie advokátskej komunity, na zlepšenie verejného obrazu SAK a advokátov doma aj v zahraničí a na podporu športu a zdravého životného štýlu.

V rámci rokovania o **ekonomických otázkach** P SAK rozhodlo o doručení žiadostiach. Schválilo **rozpočet komory na rok 2026 so zohľadnením výdavkových limitov a racionalizácie niektorých nákladových položiek** podľa záverov z mimoriadneho zasadnutia P SAK v novembri 2025.

Predsedníctvo SAK vzalo na vedomie **návrh mediálnej spolupráce s televíziou Markíza TN Live**, kde by bolo možné prezentovať dôležité pilotné témy so zameraním na apolitickú propagáciu činnosti komory a formovanie dobrého mena advokácie v spoločnosti.

Členovia P SAK schválili **harmonogram podujatí komory na rok 2026** s opciami priebežných zmien a dopĺňaní, ktorý je k dispozícii v privátnej sekcii webovej stránky SAK v časti *Vzdelávanie a podujatia*. Schválili dodatok k rámcovej zmluve po zrealizovaní výberového konania na poskytovateľa hlasových a dátových mobilných služieb (**Program Advokát**) **s benefitmi pre členov SAK**, v rámci čoho sa podarilo zlepšiť obchodné podmienky mobilných telekomunikačných služieb pre komoru a jej členov.

V rámci referovania o **činnosti Slovenskej advokátskej komory na medzinárodných fórach** sa na zasadnutí P SAK zúčastnil **Mgr. Michal Bužek**, ktorý dlhé roky pôsobil ako vedúci slovenskej delegácie v CCBE, na vlastnú žiadosť 1. januárom 2026 svoju činnosť v CCBE ukončil. Predsedníctvo SAK mu za jeho dlhodobé pôsobenie, ktorým prispel k budovaniu prestíže SAK, poďakovalo. Členovia P SAK diskutovali aj o **navrhovaných zmenách vo vedení delegácie SAK v CCBE**. Vzali na vedomie informáciu o **podujatiach so zahraničným prvkom**, na ktorých sa zúčastnili poverení zástupcovia komory, a schválili **predbežný záujem** o zapojenie SAK do **ďalšieho pokračovania projektov LAWYEREX 3 a TRADICIL**, ktoré sa realizujú na európskej úrovni.

Členovia P SAK rozhodli o žiadostiach týkajúcich sa **matricných zoznamov** vedených komorou, osobitne rozhodli o **podnete predsedníčky RK SAK na zrušenie právoplatného rozhodnutia disciplinárnych orgánov**. Vzali na vedomie informáciu o **stave konaní v statusových veciach**.

Z januárového zasadnutia Predsedníctva SAK

Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory sa na **prvom riadnom zasadnutí v novom roku** stretlo **15. a 16. januára 2026 v Bratislave**.

Predseda komory informoval o **21. online stretnutí orgánov komory** a o rokovaní k **novele zákona o sociálnom poistení**, ktorá vyvolala otázku, či sa povinnosť platiť minimálny sociálny odvod vzťahuje aj na advokátov, ktorí neposkytujú služby ako fyzické osoby, ale výhradne ako konatelia/spoločníci spoločnosti s ručením obmedzeným, pričom však licenciu majú vydanú ako fyzické osoby. Advokáti boli s aktuálnou situáciou oboznámení v Newsletteri SAK, komora vec sleduje, o prípadných ďalších výstupoch vo vzťahu k Sociálnej poisťovni bude informovať.

V rámci **legislatívnych aktivít** P SAK vzalo na vedomie ■ pripomienky k **novele zákona o policajnom zbere**, ■ pripomienky k návrhu **zákona o medzinárodnej justičnej spolupráci v trestných veciach**, ■ vyjadrenie SAK k predbežnej informácii k **novele Stavebného zákona** a ■ informáciu o **novele banského zákona**. Predsedníctvo SAK sa osobitne venovalo **sumarizácii doterajších výstupov a pozícií SAK k novele zákona o katastri nehnuteľností**, ktorá v súčasnej podobe sťažuje prístup advokáta a klienta k potrebným údajom. Niektoré nové inštitúty otvárajú advokátom priestor na osobitné konto spolplatnené mesačnou sumou, a to v kontexte novely zákona o advokácii vo vzťahu k registru autorizácií, čo by bol dôvod na vstup do jednotlivých systémov. Komora presadzuje, že ak majú advokáti mať právomoc, ktorá sa týka osobitného predpisu, mali by mať výnimku z nových obmedzení, ak o údaje žiadajú v súvislosti s poskytovaním právnych služieb.

Členovia P SAK sa osobitne venovali **novele zákona o obchodnom registri**, ktorá rozširuje autorizáciu zmlúv a iných dokumentov. Autorizáciou zmluvy bude spísanie zmluvy o prevode nehnuteľnosti, zakladateľského dokumentu obchodnej spoločnosti, zmluvy o prevode obchodného podielu alebo akcionárskej zmluvy podľa § 220w ods. 3 Obchodného zákonníka, zistenie totožnosti účastníkov tejto zmluvy a ich zástupcov, posúdenie, či zmluva neodporuje zákonu, neobchádza zákon, neprieči sa dobrým mravom, a posúdenie, či uzavretím zmluvy nedôjde ku skutočnosti zakladajúcej vznik škody. Členovia P SAK vzali na vedomie informáciu o príprave registra autorizácií, ktorý bude viesť komora.

Členovia P SAK vzali na vedomie informácie o **pokračujúcom rozvoji ekosystému SAK**. Nový IT systém SAKURA predstavuje evidenčné jadro, zahŕňa kritické segmenty administratívy komory (databázy, matrika, ekonomika a správa členov), ale nezahŕňa segmenty interakcie a služieb s prida-

nou hodnotou, ktoré je nutné doplniť (napr. priestor na dokumenty a návody, archív webinárov, videoknižnica, študijné materiály, nástroje modernej komunikácie a networkingu). Ide o „medzivrstvu“ medzi novým IT systémom a webovou stránkou komory s pracovným názvom *Moja komora*, ktorá zastreší aplikačné náležitosti. Ideálne je mať jeden ekosystém, v rámci ktorého sa budú nastavovať služby. V decembri 2025 sa realizovali rokovania s piatimi potenciálnymi dodávateľmi, P SAK po bodovom posúdení kritérií schválilo spomedzi štyroch predložených ponúk dodávateľa analytickej časti projektu novej webovej stránky a projektu *Moja komora*. V rámci **budovania nového IT systému** prebieha testovanie migrácie, ako aj analytika a detailná funkčná špecifikácia vybraných modulov a tvorba nového registratúrneho plánu aj s ohľadom na budúcu elektronickú registratúru a archív.

Členovia P SAK boli informovaní o **postupe stavebných prác na rekonštrukcii budovy**. Dodávateľ plánuje ukončiť svoju činnosť do konca januára 2026. V porovnaní so stavom v decembri 2025 sa situácia vyvinula tak, že kancelária SAK sa bude sťahovať koncom februára a začiatkom marca 2026. Nájom dočasných priestorov preto bude trvať aj v marci 2026. Toto vytvára priestor, aby proces sťahovania bol plynulý podľa jednotlivých činností a spôsob ich prenosu do rekonštruovanej budovy bol nastavený škálovateľne podľa rozsahu činností (napr. praktické semináre, advokátske skúš-

Martina Gajdošová – Peter Kerecman

Prvé ženy v slovenskej advokácii

Pred stopäťdesiatimi rokmi bolo slovo *advokátka* neznáme. Na Slovensku sa stalo realitou až v období Československa. Advokácia bola mužskou doménou.

*Ako sa advokácia zmenila,
keď do súdnych siení vstúpili ženy?
Aké to bolo, keď sa prvý advokát v krajine
rozhodol zamestnať prvú ženu ako osnovníčku,
čo ho k tomu viedlo a koľko to vydržal?
Ako a prečo sa pridávali ďalší?*

Od zápisu prvej ženy – advokátskej osnovníčky do zoznamu osnovníkov advokátskej komory uplynie v roku 2015 práve 90 rokov. Dnes je v advokácii približne rovnako veľa mužov ako žien. Čo ženy do advokácie priviedlo, ako vykonávali osnovníčku a advokátsku prax, ako sa im darilo, ako a prečo sa postupne rozširovali a znižovali ich počty – práve o tom je táto kniha.

Cena: 9 eur Kontakt: PhDr. Ondrišová,
tel.: 0903 600 805, ondrisova@sak.sk

ky, vzdelávacie podujatia a na to nadväzujúci informačný systém, procesné úkony smerujúce k presunu a nastaveniu technických zariadení a riešení). Kolaudačné konanie začaté v decembri 2025 bude pokračovať.

Predsedníctvo SAK vymenovalo **nových členov redakčnej rady Bulletinu slovenskej advokácie** vzhľadom na požiadavky v súvislosti so zámerom registrácie Bulletinu v databáze SCOPUS.

Členovia P SAK schválili **výkladové stanovisko k otázke doručovania písomností medzi orgánmi SAK** v zmysle § 50 Disciplinárneho poriadku SAK a **odporúčacie stanovisko k ochrane dôvernosti vzťahu advokáta a jeho klienta**. Odporúčacie stanovisko je dôležitým východiskovým podkladom na úpravu dôvernosti v zákone o advokácii. Zo stretnutia najvyšších predstaviteľov justície v novembri 2025 (okružly stôl) vyplynul záver vytvoriť spoločnú pracovnú skupinu, ktorá by mala pracovať na doplnení úpravy dôvernosti v zákone o advokácii v premietnutí aj do osobitných právnych predpisov.

Predsedníctvo SAK schválilo **novelu uznesenia o podmienkach započítania inej právnej praxe do povinnej praxe advokátskeho koncipienta**, podľa ktorej do praxe advokátskeho koncipienta môže byť započítaná iná právna prax podľa článku 2 uznesenia najviac v rozsahu 6 mesiacov za každých nepretržite vykonávaných 24 mesiacov inej právnej praxe, pokiaľ uznesenie neustanovuje inak a do praxe

advokátskeho koncipienta sa započíta iná právna prax najviac v rozsahu 24 mesiacov v prípade, ak advokátsky koncipient preukáže splnenie zákonnej podmienky spočívajúcej v úspešnom absolvovaní odbornej justičnej skúšky, notárskej skúšky alebo prokurátorskej skúšky vykonanej na území Slovenskej republiky (pozri Vestník č. 89).

Predsedníctvo SAK schválilo **novelu uznesenia, ktorým sa upravuje postup pri sprístupňovaní informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov** tak, že poverená osoba vybaví žiadosť do **12 pracovných dní** odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa odstránenia nedostatkov žiadosti (pozri Vestník č. 89).

Členovia P SAK schválili **stanoviská** s úpravami na základe diskusie vo veci žiadostí súvisiacich s výkonom advokácie a koncipientskej praxe, ktoré spadajú do pôsobnosti **pracovnej skupiny pre veci advokátske a komisie pre zlučiteľnosť výkonu advokácie, resp. koncipientskej praxe s inými povolaniami**. Osobitne sa venovali **prezentácii/reklame advokáta a zverejňovaniu súdnych rozhodnutí na sociálnych sieťach**.

Predsedníctvo SAK bolo komplexne informované o **vianočných večierkoch v regiónoch** v novembri a decembri 2025 a o čerpaní sociálneho fondu na ich organizáciu. Spätné väzby od advokátov sú dôkazom toho, že stretnutia v tomto formáte považujú za prospešné v kontexte budovania vzťahov v advokátskej komunite.

Dobrovoľné dražby pri výkone záložného práva alebo v konkurze
Online dražby (aukcie) pri predaji majetku v konkurze

drazby@drzobnik.sk
055 671 0001

www.drazobnik.sk

www.onlinedrazby.sk

V rámci rokovania o **ekonomických otázkach** členovia P SAK rozhodli o doručených žiadostiach a vzali na vedomie informáciu o **stave pôžičiek poskytnutých zo sociálneho fondu** k 31. decembru 2025.

Na zasadnutí Predsedníctva SAK sa zúčastnili predseda Disciplinárnej komisie SAK, predsedníčka Odvolacej disciplinárnej komisie SAK a dvaja ďalší zástupcovia odvolacej disciplinárnej komisie v súvislosti s návrhom **ďalej profesionalizovať disciplinárne oddelenie** kancelárie komory. Podľa ich názoru je potrebné, aby na disciplinárnom oddelení pôsobila aj osoba, ktorá má skúsenosti s disciplinárnym konaním, s administratívou s tým spojenou a v neposlednom rade aj s disciplinárnymi konaniami v iných justičných povolaniach a s konaniami v týchto veciach na správnych súdoch, a to ako odborný koordinátor činnosti administratívnych pracovníčok disciplinárneho oddelenia s dennou prítomnosťou na oddelení. Predsedníctvo SAK tejto téme venuje veľkú pozornosť a pripraví **návrh krátkodobých a dlhodobých riešení efektívnej profesionalizácie činnosti disciplinárnych orgánov**.

Dňa **24. apríla 2026** sa v **Zámku Šimák v Pezinku** uskutoční **galavečer Slovenskej advokátskej komory**. O **spustení prihlasovania cez systém komory** budú advokáti včas informovaní. Predsedníctvo SAK po ukončení nominačného procesu v súlade so Štatútom udeľovania cien za celoživotný prínos advokácii rozhodlo udeliť v roku 2026 ocenenie **štyrom z nominovaných**, pričom jedno ocenenie bude udeľené *in memoriam*. Schválilo **úrovne sponzoringu pre externých partnerov galavečera**.

Predsedníctvo SAK vzalo na vedomie **historické kalendárrium termínov významných pre SAK** obsahujúce dôležité míľniky a zoznam významných osobností slovenskej advokácie a súhlasilo s **organizáciou nového podujatia** v roku 2026 s pracovným názvom **17. november – kľúč k slobode advokácie**.

Členovia P SAK prerokovali list riaditeľky Centra právnej pomoci vo vzťahu k **povinnosti advokátov uplatňovať si odmenu výlučne cez portál centra**, o čom boli advokáti informovaní v newsletteri, vzhľadom na to, že centrum evidovalo značné množstvo vyúčtovaní doručených poštou alebo elektronicky cez portál *slovensko.sk*.

Predsedníctvo SAK vzalo na vedomie informáciu o **stave konaní v statusových veciach** a o stave **vymáhania pohľadávok** komory.

Členovia P SAK schválili **memorandum o spolupráci s Rímskou advokátskou komorou** a súhlasili s **organizáciou úvodného seminára a kurzu HELP Umelá inteligencia a ľudské práva** v marci 2026 v Bratislave.

Predsedníctvo SAK rozhodlo o žiadostiach týkajúcich sa **matričných zoznamov** vedených komorou, osobitne rozhodlo po posúdení kritérií o nepozastavení výkonu advokácie **podľa § 8 ods. 2 písm. b) zákona o advokácii** a o **podnete predsedníčky Revíziej komisie SAK na zrušenie právoplatného rozhodnutia disciplinárnych orgánov**.

-km-

Pýta(j)te sa predsedníctva

■ **Je prípustné alebo dovolené, aby advokát publikoval (zverejnil) na svojom statuse rozhodnutie súdu, ktoré nie je verejne prístupné v neukončených sporoch? Za akých podmienok môže advokát na svojom statuse zverejňovať verejnosti neprístupné rozhodnutia súdu v neukončených konaniach?**

Podľa § 23 zákona o advokácii a súvisiacich ustanovení Advokátskeho poriadku SAK (§ 9) je advokát povinný zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie, a to bez časového obmedzenia, aj po skončení zastupovania.

Rozhodnutie súdu v neukončenom konaní je nepochybne súčasťou spisového materiálu veci klienta, vypovedá o procesnej stratégii, stave konania a právnom postavení klienta.

Aj v prípade, ak by advokát disponoval súhlasom klienta, je povinný posúdiť, či zverejnenie nie je v neprospech klienta, pričom zákon výslovne umožňuje advokátovi mlčanlivosť zachovať aj proti vôli klienta, ak by jej prelomenie mohlo klientovi uškodiť.

Advokát je povinný zachovávať vážnosť a dôstojnosť advokátskeho stavu pri výkone povolania aj mimo neho a zdržať sa konania, ktoré by mohlo oslabiť dôveru verejnosti v advokáciu alebo v riadny výkon spravodlivosti.

Podľa § 29b a § 29c zákona o advokácii advokát môže informovať verejnosť o svojej činnosti len vecne, objektívne a zdržanlivo, pričom nesmie vyzdvihovať svoju osobu alebo vlastnú úspešnosť v konkrétnych sporoch, informovať o konkrétnej veci alebo zverejniť údaje o klientovi bez jeho súhlasu a zverejňovať bez súhlasu klienta informácie, ktoré nie sú verejne dostupné. **Pri zverejňovaní rozhodnutí súdu je potrebné dodržať nasledovné:**

- (i) advokát má výslovný, informovaný a preukázateľný súhlas (zbavenie mlčanlivosti) alebo pokyn klienta,
- (ii) advokát po vlastnom odbornom posúdení dospeje k záveru, že zverejnenie rozhodnutia nie je v neprospech klienta.

■ **Je prípustné alebo dovolené, aby advokát na svojom verejnom statuse komentoval rozhodnutie súdu, ktoré nie je verejne prístupné v neukončených sporoch?**

Áno, za predpokladu zachovania pravidiel profesijnej etiky, najmä pravidla vecnosti a zdržanlivosti.

■ **Môže advokát poskytnúť médiám rozhodnutie, ktoré nie je verejne prístupné v neukončených sporoch?**

Áno, pri zachovaní podmienok podľa odpovede na prvú a druhú otázku.

Odporúčacie stanovisko

Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory k ochrane dôvernosti vzťahu advokáta a klienta pri požiadavkách orgánov verejnej moci adresovaných klientovi

Slovenská advokátska komora zaznamenala v aplikačnej praxi prípady, v ktorých orgány verejnej moci požadujú od klientov advokátov informácie o právnom poradenstve, najmä identifikáciu advokátov alebo advokátskych kancelárií, predmet a účel poskytovaných právnych služieb, prípadne iné údaje spôsobilé odhaliť obsah alebo existenciu právneho poradenstva.

Takýto postup vyvoláva zásadné otázky o rozsahu ochrany advokátskeho tajomstva a dôvernosti právneho poradenstva, najmä v situáciách, keď by rovnaké informácie nebolo možné legitímne požadovať priamo od advokáta.

Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory vypracovalo odporúčacie stanovisko s cieľom poskytnúť výklad ochrany dôvernosti právneho poradenstva, poskytnúť advokátom oporu pri ochrane práv ich klientov a predísť obchádzaniu advokátskeho tajomstva prostredníctvom požiadaviek adresovaných klientom.

I. Účel a dôvod prijatia odporúčania

Slovenská advokátska komora zaznamenala v aplikačnej praxi prípady, v ktorých orgány verejnej moci požadujú od klientov advokátov informácie o právnom poradenstve, najmä identifikáciu advokátov alebo advokátskych kancelárií, predmet a účel poskytovaných právnych služieb, prípadne iné údaje spôsobilé odhaliť obsah alebo existenciu právneho poradenstva.

Takýto postup vyvoláva zásadné otázky o rozsahu ochrany advokátskeho tajomstva a dôvernosti právneho poradenstva, najmä v situáciách, keď by rovnaké informácie nebolo možné legitímne požadovať priamo od advokáta.

Cieľom tohto odporúčacieho stanoviska je poskytnúť výklad ochrany dôvernosti právneho poradenstva, poskytnúť advokátom oporu pri ochrane práv ich klientov a predísť obchádzaniu advokátskeho tajomstva prostredníctvom požiadaviek adresovaných klientom.

II. Právny rámec ochrany dôvernosti právneho poradenstva

1. Národné právo

Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii je advokát povinný zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie, ak zákon neustanovuje inak.

Advokátske tajomstvo je neoddeliteľne späté s ústavne zarúčeným právom na súkromie a dôvernosť komunikácie

podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a s právom na spravodlivý proces.

2. Právo Európskej únie a Dohovor

Článok 7 Charty základných práv Európskej únie a článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd garantujú dôvernosť komunikácie, pričom judikatúra Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva priznáva posilnenú ochranu komunikácii medzi advokátom a klientom.

Súdny dvor Európskej únie opakovane zdôraznil, že ochrana podľa článku 7 Charty sa vzťahuje nielen na obsah právneho poradenstva, ale aj na jeho existenciu vrátane totožnosti advokáta a skutočnosti, že ku konzultácii došlo, a že túto ochranu nemožno obchádzať ani nepriamymi mechanizmami, ktoré formálne neukladajú povinnosť advokátovi, ale vedú k sprístupneniu informácií pochádzajúcich z dôverného vzťahu advokát – klient (napr. rozsudky SD EÚ vo veciach C-694/20, Orde van Vlaamse Balies, C-432/23, FSCS, a C-623/22, Belgian Association of Tax Lawyers a i.).

Rovnako Európsky súd pre ľudské práva považuje dôvernosť komunikácie medzi advokátom a klientom za jeden zo základných predpokladov práva na spravodlivý proces, pričom zásahy do tejto dôvernosti podliehajú obzvlášť prísnyim požiadavkám zákonnosti, nevyhnutnosti a primeranosti (napr. Pietrzak a Bychawska-Siniarska proti Poľsku, Bersheda a Rybolovlev proti Monaku, Kirdök a ostatní proti Turecku).

Tento výklad je aj v súlade s odporúčaním CCBE týkajúcim sa ochrany dôvernosti informácií klienta, podľa ktorého by popretie ochrany dôvernosti komunikácie medzi advokátom a klientom viedlo k odopretiu prístupu k právnomu poradenstvu a spravodlivosti; rešpektovanie advokátskeho tajomstva je preto nevyhnutným predpokladom práva na spravodlivý proces podľa článku 6 Dohovoru a práva na rešpektovanie súkromného života a korešpondencie podľa článku 8 Dohovoru, ktorý poskytuje posilnenú ochranu výmenám medzi advokátom a klientom.

III. Ochrana dôvernosti sa viaže na informáciu, nie na osobu

Slovenská advokátska komora považuje za rozhodujúce, že ochrana advokátskeho tajomstva a dôvernosti právneho poradenstva má objektívnu povahu – viaže sa na informáciu ako takú, nie na osobu, od ktorej je informácia požadovaná.

Ak by ochrana dôvernosti platila výlučne vo vzťahu k advokátovi, vznikla by neodôvodnená nerovnováha – orgán verejnej moci by nemohol získať informáciu od advokáta, tú istú informáciu by však mohol získať od klienta. Takýto výklad obchádza zmysel advokátskeho tajomstva, popiera jeho účel ako garancie dôvery medzi advokátom a klientom a oslabuje výkon práva na právnu pomoc, ako ho chráni právo Európskej únie a Dohovor.

Z tohto dôvodu musí byť informácia chránená u advokáta chránená rovnakým spôsobom aj u klienta, ak ide o identickú dôvernú komunikáciu.

IV. Povinnosť súčinnosti a jej hranice

Povinnosť súčinnosti voči orgánom verejnej moci nemá absolútny charakter. Informácie možno vyžadovať len na zákonom ustanovený účel, v nevyhnutnom a primeranom rozsahu a spôsobom rešpektujúcim základné práva.

Ak orgán verejnej moci požaduje informácie, ktoré nesúvisia s plnením jeho zákonnej pôsobnosti, alebo sú spôsobilé odhaliť právnu stratégiu, procesné úvahy či existenciu právneho poradenstva, nejde o legitímny výkon verejnej moci, ale o zásah do ústavne chránenej dôvernosti právneho poradenstva, ktorý je v rozpore s článkom 7 Charty a článkom 8 Dohovoru.

V. Konflikt rolí orgánu verejnej moci a princíp rovnosti zbraní

Osobitne závažná situácia nastáva v prípadoch, keď je orgán verejnej moci, ktorý informácie požaduje, zároveň procesnou protistranou klienta v súdnom alebo inom konaní.

Získavanie informácií chránených advokátskym tajomstvom prostredníctvom administratívnych alebo dohľadových oprávnení narušuje princíp rovnosti zbraní a obchádza procesné pravidlá dokazovania, čo je nezlučiteľné s právom na spravodlivý proces garantovaným článkom 6 Dohovoru

a článkom 47 Charty. Takýto postup nemožno legitimizovať poukazom na všeobecné oprávnenia orgánu verejnej moci.

VI. Odporúčania pre advokátov a klientov

Slovenská advokátska komora odporúča advokátom:

1. neposkytovať a nesprostredkovať informácie, ktoré by porušovali dôvernosť právneho poradenstva, ani v prípade, že výzva je formálne adresovaná klientovi;
2. upozorniť klienta, že nie je povinný sprístupniť informácie chránené základnými právami; odmietnutie poskytnutia informácií má byť založené na ochrane práva na súkromie a spravodlivý proces;
3. v sporných prípadoch využiť podporu Slovenskej advokátskej komory.

VII. Záver

Dôvernosť vzťahu medzi advokátom a klientom predstavuje jeden zo základných pilierov právneho štátu. Nemožno ju relativizovať ani obchádzať procesnými postupmi, ktoré formálne smerujú na klienta, ale materiálne zasahujú do advokátskeho tajomstva.

Slovenská advokátska komora považuje ochranu dôvernosti právneho poradenstva za nevyhnutnú podmienku výkonu advokácie a ochrany práv klientov a je pripravená ju dôsledne presadzovať.

Nekorunovaný kráľ Justičného paláca

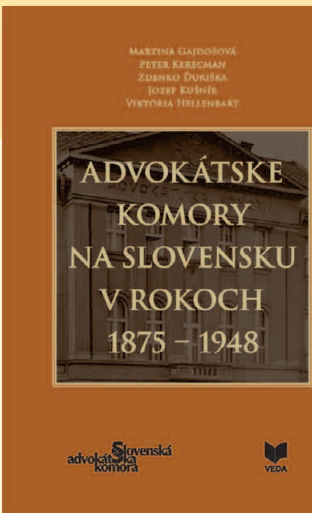
Slovenská advokátska komora vydala o svojom členovi, nezabudnuteľnej postave slovenskej advokácie **JUDr. Jánovi Eugenovi Kováčovi** publikáciu, ktorá nadväzuje na doterajšiu edičnú činnosť zameranú na významné osobnosti advokátskeho života a práce na Slovensku v dávnejšej minulosti.

Cena: 5 eur

V prípade záujmu kontaktujte:
stracinova@sak.sk alebo ondrisova@sak.sk

Tri zväzky o histórii advokátskych komôr

Slovenská advokátska komora vydala reprezentatívnu sériu troch publikácií v pevnej väzbe, ktoré mapujú históriu advokácie na území Slovenska. Ide o prvé komplexné spracovanie tejto témy u nás doplnené množstvom fotografií, faksimilií a prehľadných tabuliek. Súčasťou je aj biografický slovník osobností advokácie.

24,- vrátane DPH

20,- vrátane DPH

25,- vrátane DPH

Všetky tri publikácie spolu ako balík za zvýhodnenú cenu!

59,- vrátane DPH
Záujemcovia o kúpu kontaktujte: PhDr. Ondrišová 02 204 227 28 ondrisova@sak.sk Darina Stračinová 02 204 227 26 stracinova@sak.sk

208 | ADVOKÁTSKE KOMORY NA SLOVENSKU V ROKOCH 1875 - 1948 | 209 | ORGANIZÁCIA ADVOKÁCIE NA SLOVENSKU V ROKOCH 1948 - 1989 | 209 | SLOVENSKÁ ADVOKÁTSKA KOMORA V ROKOCH 1990 - 2020

Niektoré problémy v súvislosti s novým stavebným zákonom

1. časť

*Stavebný zákon č. 25/2025 Z. z., účinný od 1. apríla 2025, novo upravuje stavebné konanie, postup pri ohlásení stavby, rozhodnutie po schválení stavebného zámeru a ďalšie otázky stavebného konania. V dvoch súvisiacich príspevkoch reaguje **JUDr. Alexander Škrinár CSc.** na niektoré nejasnosti, ktoré sa v praxi vyskytli v súvislosti s aplikáciou niektorých jeho ustanovení. Prvá časť príspevku sa zaoberá všeobecnými otázkami spojenými so stavebným zákonom a stavebným konaním.*

Možnosť legalizácie tzv. čiernej stavby podľa zákona č. 25/2025 Z. z.

Pri posúdení možnosti legalizácie tzv. čiernej stavby postavenej ešte za účinnosti stavebného zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (pôvodný stavebný zákon) po účinnosti stavebného zákona č. 25/2025 Z. z. (ďalej len „Stavebný zákon“) je dôležité prechodné ustanovenie v § 84 ods. 7 písm. b) Stavebného zákona. Podľa § 84 Stavebného zákona vo všeobecnosti platí, že konania, ktoré začali do 31. marca 2025, sa posudzujú podľa pôvodného stavebného zákona č. 50/1976 Zb. V prípade nepovolených, teda tzv. čiernych stavieb však platí osobitný režim, keďže dodatočnú legalizáciu čiernej stavby postavenej po 1. apríli 2025 už nový stavebný zákon neumožňuje. Namiesto toho upravuje začatie konania o odstránení takejto nepovolenej stavby. Pri stavbách postavených bez stavebného povolenia do 31. marca 2025 sa však umožňuje stavebníkovi, aby požiadal o legalizáciu takejto stavby do **31. marca 2029**. Rovnaká možnosť platí aj pre možnosť preskúmania spôsobilosti stavby na užívanie. Stavebný úrad začne konanie o dodatočnom povolení takejto nelegálnej stavby na základe žiadosti stavebníka. Výnimočne by to mohol urobiť aj z vlastného podnetu tak, že vyzve stavebníka, aby podal žiadosť o dodatočnej legalizácii nepovolenej stavby. Stavebník k žiadosti o dodatočné povolenie stavby musí predložiť overený projekt stavby a všetky požadované doklady potrebné na vydanie stavebného povolenia. Konanie bude viesť stavebný úrad príslušný podľa doterajších predpisov. Záväzná stanoviská potrebné na dodatočnú legalizáciu stavby vydá orgán príslušný podľa doterajších predpisov.

Vyberanie správnych poplatkov v stavebnom konaní

V praxi sa vyskytujú prípady, že stavebník v žiadosti o schválenie stavebného zámeru uvedie viac samostatných stavieb, ktoré spolu súvisia alebo na seba nadväzujú. Podľa Stavebného zákona sa však vyberajú správne poplatky za viaceré spoločne posudzované stavby za každú stavbu samostatne.

Ak stavebník požiada príslušný stavebný úrad o vydanie rozhodnutia o stavebnom zámere a o overenie projektu stavby za stavbu rodinného domu, garáže, záhradného altánku alebo inej súvisiacej stavby, musí platiť poplatok za každú stavbu samostatne. Platí to aj v konaní o stavebnom zámere aj v konaní o overení projektu stavby. Výška poplatku je stanovená v zákone č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch. Príslušný stavebný úrad je oprávnený vydať rozhodnutie o vlastnom sadzobníku správnych poplatkov a výške uplatňovaných správnych poplatkov. Sadzobník poplatkov jednotlivého stavebného úradu musí byť schválený zastupiteľstvom obce.

Forma stavebnej dokumentácie podľa Stavebného zákona

V súlade s § 8 Stavebného zákona sa s účinnosťou od 1. apríla 2025 dokumentácia stavby vypracuje spravidla v elektronickej podobe a ukladá sa v informačnom systéme Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky. Dokumentácia stavby je ucelený súbor dokumentov, ktoré textovo opisujú a graficky znázorňujú stavbu. Súčasťou dokumentácie stavby je dokladová časť, ktorú tvorí súbor súvisiacich dokladov. Stupňami dokumentácie stavby sú projektová dokumentácia, realizačná dokumentácia a prevádzková dokumentácia. Povinnosť ukladania v informačnom systéme sa nevzťahuje na prevádzkovú dokumentáciu. V súlade s § 84 ods. 15 Stavebného zákona môže stavebník vykonať akýkoľvek procesný úkon podľa Stavebného zákona aj v listinnej podobe do 31. marca 2029; fyzická osoba môže vykonať akýkoľvek procesný úkon podľa tohto zákona aj v listinnej podobe aj po tomto dátume.

Značenie a číslovanie projektovej dokumentácie

Stavebný zákon vo svojom znení (ani v dôvodovej správe) neupravuje postup pri číslovaní jednotlivých častí projektovej dokumentácie. Neupravoval ho ani pôvodný stavebný zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov. Číslova-

nie nie je náležitou projektovou dokumentáciou, pre prehľadnosť projektovej dokumentácie a možnosť odkazov na jej jednotlivé časti by spracovateľ projektovej dokumentácie mal každú jej jednotlivú stránku označiť číslom (1, 2, 3, 4...). Číslo strany môže byť uvedené v jej záhlaví alebo na jej konci. Jednotlivé samostatné časti v projektovej dokumentácii by mali byť označené rímskymi číslami – I, II., III., IV., atď. Očíslovanie strán a označenie častí dokumentácie je dôležité pri odkazoch na ich znenie pri praktickom použití v stavebnom konaní.

■ Nečinnosť stavebníka v prípade konaní začatých do 31. marca 2025

Ak sa stavebné konanie začalo do 31. marca 2025, teda pred účinnosťou Stavebného zákona, v konaní sa podľa § 84 ods. 4 písm. b) Stavebného zákona pokračuje podľa stavebného zákona č. 50/1976 Zb.

Ak je stavebník nečinný, teda nepredložil požadovanú dokumentáciu, nepreukázal požadované náležitosti (§ 58 ods. 2 až 4 zákona), nedoplnil žiadosť v určenej lehote, neuviedol v určenej lehote predloženú dokumentáciu do súladu s podmienkami územného rozhodnutia alebo vzal žiadosť späť, stavebný úrad konanie zastaví podľa § 60 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb.¹

V praxi vznikajú problémy pri nečinnosti stavebníka na výzvy alebo oznámenia stavebného úradu bez ohľadu na to, či sú doručené verejnou vyhláškou alebo poštovou zásielkou, ako aj v prípade neprítomnosti stavebníka na úkone. Stavebný úrad je oprávnený rozhodnúť aj bez prítomnosti stavebníka. Dôležité je, aby bol stavebník na pojednávanie

riadne predvolaný a predvolanie mu bolo riadne doručené. Stavebný úrad v takom prípade posúdi, či je predložená dokumentácia stavebníkom vyhovujúca a či možno na jej základe rozhodnúť. V opačnom prípade je potrebné, aby stavebný úrad od stavebníka vyžiadaval jej doplnenie s upozornením na možnosť zastavenia konania v prípade nepredloženia chýbajúcej dokumentácie. Pri nečinnosti stavebníka a predložení neúplnej dokumentácie, ktorá nepostačuje na rozhodnutie a nie je doplnená ani po opakovanej výzve, môže stavebný úrad konanie zastaviť.

■ Stavebné konanie – neúčast' stavebníka na konaní

Podľa Stavebného zákona možno v niektorých prípadoch rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania alebo miestneho zisťovania. Ak je pojednávanie vytýčené a stavebník sa nedostaví bez ospravedlnenia na vytýčené pojednávanie, stavebný úrad môže konať aj bez osobnej účasti stavebníka. Stavebný úrad zasiela stavebníkom predvolanie na konanie s upozornením, že ak sa bez ospravedlnenia nedostaví bude konať bez jeho prítomnosti. Pre rozhodnutie je dôležité, či stavebník predložil k žiadosti o začatie konania riadne vyhotovenú projektovú dokumentáciu a všetky požadované podklady potrebné na rozhodnutie. Ak predložená dokumentácia nie je postačujúca na prerokovanie a rozhodnutie aj bez jeho účasti, je nutné vyzvať stavebníka na doplnenie žiadosti. Nedoplnenie žiadosti je v zmysle § 56 ods. 1 písm. e) Stavebného zákona dôvodom na zastavenie konania. Ďalšími dôvodmi na zastavenie konania podľa § 56 ods. 1 a 2 Stavebného zákona sú aj nepreukázanie právneho vzťahu k pozemku alebo k stavbe, zánik právnickej osoby bez právneho

Ladislav Čendula: Mojich šesť desaťročí v banskobystrickej advokácii

Slovenská advokátska komora nadväzuje na už skôr vydané knihy o niektorých významných slovenských advokátoch pôsobiacich v dávnejšej minulosti, či v druhej polovici 20. storočia. Vydala ďalšiu knihu spomienok, tentoraz banskobystrického advokáta Ladislava Čendulu.

Kniha Mojich šesť desaťročí v banskobystrickej advokácii vznikla v spolupráci s banskobystrickým redaktorom Jozefom Habočíkom. Spomienky Ladislava Čendulu približujú čitateľom nielen jeho život v advokácii, ale aj život banskobystrickej advokácie. Súčasťou knihy sú aj spomienkové texty viacerých súčasných advokátov z Banskej Bystrice a Zvolena, ktorých profesijný život bol so životom staršieho kolegu úzko spätý.

Publikácia je k dispozícii za 5 eur.

V prípade záujmu kontaktujte: ondrisova@sak.sk

nástupcu, odpadnutie dôvodu konania, späťvzatie žiadosti alebo uskutočňovanie stavby už počas konania.

■ Predĺženie platnosti oznámenia

k ohláseniu drobnej stavby do 31. marca 2025

Ak bolo ohlásenie drobnej stavby realizované do 31. marca 2025, bude sa postupovať podľa zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov. Postup stavebníka, ktorý chce požiadať o predĺženie platnosti oznámenia k ohláseniu stavby nie je priamo upravený v stavebnom zákone, keďže upravený je len postup ohlásení stavby. Ak stavebník nedodrží lehotu na zhotovenie stavby určenú v jej ohlásení, postačuje, ak podá žiadosť o predĺženie lehoty v oznámení k ohláseniu drobnej stavby bez odkazu na ustanovenie zákona. V žiadosti uvedie, že žiada o predĺženie pôvodnej lehoty, ktorú mu určil stavebný úrad v identifikovanom oznámení na konkrétnu drobnú stavbu. Takúto žiadosť však stavebník musí podať na stavebný úrad pred uplynutím lehoty platnosti oznámenia k ohláseniu stavby. Stavebný úrad v oznámení o predĺžení platnosti oznámenia k ohláseniu stavby potvrdí, že sa predlžuje lehota oznámenia k ohláseniu stavby podľa pôvodne vydaného oznámenia o ohlásení stavby podľa § 15 ods. 5 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb.

■ Povolenie informačnej konštrukcie

Informačná konštrukcia, ktorej plocha nepresahuje 20 m², sa považuje za drobnú stavbu. Pri takejto stavbe sa nevyžaduje stavebný zámer, ale stavebník ju musí **ohlásiť**. Ohlásenie musí obsahovať náležitosti uvedené v § 15 ods. 5 písm. b) Stavebného zákona. Ak by informačná konštrukcia zasahovala

do susedného pozemku, stavebník musí zabezpečiť aj súhlas vlastníka tohto pozemku. Správny poplatok sa vyberá podľa položky 60a zák. č. 26/2025 z. z. vo výške 30 eur pre právnickú osobu a 10 eur pre fyzickú osobu. Niektoré obce vyberajú správny poplatok za ohlásenie vo výške určenej vo všeobecnom nariadení obce (pohybuje sa až do 300 eur).

■ Postavenie a činnosť stavebného dozoru

Postavenie stavebného dozoru je upravené v § 34 ods. 2 písm. b) Stavebného zákona. V § 36 Stavebného zákona sú uvedené jednotlivé činnosti, ktoré vykonáva pre stavebníka pri zhotovovaní stavby. Dôležitý je aj odkaz na poznámku 13 Stavebného zákona, ktorá upravuje kvalifikáciu stavebného dozoru v súlade so zákonom o autorizovaných architektoch. Stavebný dozor vykonáva činnosť v priebehu zhotovenia stavby, osobitne však v štádiu jej dokončenia, keď pripravuje podklady na prevzatie stavby. Stavebný dozor dohliada na činnosť stavebníka najmä z hľadiska, či zhotoviteľ stavby vykonáva stavebné práce v súlade so schváleným investičným zámerom a projektovou dokumentáciou. V prípade zistenia nedostatkov na ne upozorní zhotoviteľa a oznámi ich aj stavebníkovi, ktorý na základe tohto oznámenia vytkne zhotoviteľovi vady. Stavebný dozor nevykonáva činnosť ani sa nezúčastňuje v konaní o schvaľovaní stavebného zámeru ani sa nevyžaduje jeho vyhlásenie k stavebnému zámeru.

Poznámka:

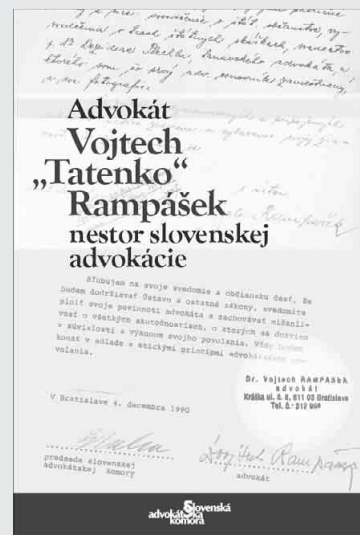
- 1 Stavebný úrad môže konanie zastaviť, ak stavebník začal uskutočňovať stavbu predtým ako stavebné povolenie nadobudlo právoplatnosť.

Advokát Vojtech „Tatenko“ Rampášek nestor slovenskej advokácie

Slovenská advokátska komora vydala ďalšiu zo série publikácií venovaných osobnostiam slovenského kultúrneho života z radov advokátov, tentoraz venovanú bratislavskému advokátovi JUDr. Vojtechovi Rampášekovi. Knihu napísal mladý advokát **JUDr. Michal Rampášek**, ktorý je zároveň vnukom zosnulého advokáta. Publikácia sa vyznačuje podrobným zmapovaním života JUDr. Vojtecha Rampášeka v tesnej väzbe na aktuálny vývoj v spoločnosti a právnej úprave výkonu advokácie. Práve zasadenie profesionálnej dráhy JUDr. Rampášeka v tomto kontexte je osobitne dôležité, pretože je zachytený pomerne dlhý a rôznorodý časový úsek 57 rokov histórie advokácie – od obdobia česko-slovenskej advokácie z konca 30. rokov až po znovuzrodenie slobodnej advokácie po roku 1990.

Publikácia je k dispozícii za 5 eur

V prípade záujmu o kúpu kontaktujte: stracinova@sak.sk alebo ondrisova@sak.sk

DO VAŠEJ KNIŽNICE

Ivan Dérer

poslední obhájce československé národní jednoty

JAHELKA, Tomáš: **Ivan Dérer poslední obhájce československé národní jednoty.**

Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis. 2024, 136 s.
ISBN 978-80-568-0707-1

V minulom roku uplynulo 140 rokov od úmrtia významného slovenského právnika Ivana Déreera, ktorý sa počas svojho života profesijne exponoval ako advokát, minister spravodlivosti i predseda Najvyššieho súdu. Práve jeho osobe venoval pedagóg z Trnavskej univerzity v Trnave **Tomáš Jahelka** monografiu, ktorú tvoria po Úvode štyri kapitoly, Záver, Použitá literatúra a pramene, Menný register, Obrazová príloha a Medailón autora.

V Úvode autor poukazuje na pomerne malé penzum informácií o Ivanovi Dérerovi, ktoré má k dispozícii slovenská verejnosť napriek jeho dlhodobému exponovaniu sa v právnickom milieu i v politickom živote Československa. Medzeru vo faktografii týkajúcej sa Dérerových životných peripetií zaplnila nedávno aj publikácia Milana Katuninca *Posledný Čechoslovák. Potulky dejinami Slovenska s Ivanom Dérerom*, či na stránkach Bulletinu slovenskej advokácie článok Petra Kerecmana *Ivan Dérer – slovenský advokát, československý minister* (č. 11/2018, č. 12/2018, č. 1-2/2019).

Z kapitoly **Kto bol Ivan Dérer** vyplýva, že právnické prostredie Dérer poznal už z mladosti. Narodil sa 2. marca 1884 v rodine advokáta Jozefa Déreera a Pavly, rod. Christenovej v Malackách. Študoval na právnickej akadémii v Prešporku, potom na právnickej fakulte v Budapešti, tu aj získal v roku 1906 akademický titul doktora práv.

V profesijnej praxi sa následne zamestnal ako advokátsky koncipient u svojho otca Jozefa Déreera v Malackách, Kolomana Somlaja v Prešporku a napokon u svojho svokra Miloša Štefanoviča. Po zložení advokátskych skúšok v roku 1909 bol zapísaný do zoznamu pravotárov Advokátskej komory v Prešporku. Od novembra 1909 tak vykonával advokáciu viac ako 30 rokov až do podania žiadosti o vyčiarknutie zo zoznamu v decembri 1939.

V rámci svojej profesie v predrevratovom období obhajoval Slovákov v trestných politických procesoch a ako hlasista rád prispieval článkami do *Ľudových novín* či *Slovenského týždenníka*.

Po vzniku Česko-slovenskej republiky sa Dérer exponoval v Československej sociálnodemokratickej strane robotníckej na poste jej podpredsedu a predsedu krajinského výkonného výboru na Slovensku. V skutočnosti Ivan Dérer vstúpil do radov sociálnej demokracie už v roku 1919 so svojim dlhoročným kolegom advokátom i ministerským súputníkom Ivanom Markovičom rovnako väzneným počas druhej svetovej vojny nacistami.

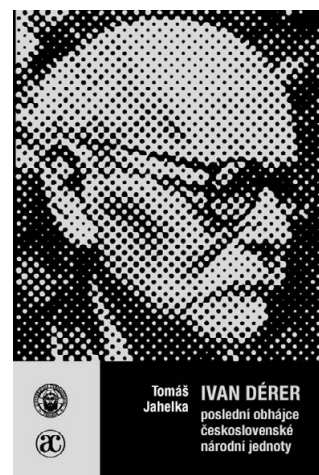
Po prevrate Dérer pôsobil v rôznych funkciách, do roku 1929 s prestávkami počas výkonu postov ministra unifikácií, spravodlivosti i školstva a národnej osvety aj ako poslanec Národného zhromaždenia. V januári 1939 mandátový senát Najvyššieho správneho súdu prehlásil jeho poslanecký mandát v Národnom zhromaždení za neplatný, čím sa skončila Dérerova politická aktivita.

Z Prahy sa po vyhlásení nezávislosti Slovenska už domov nevrátil, vo februári 1940 Slovenská republika celý majetok Déreera ako politického zbohatlíka i jeho manželky skonfiškovala. Z dôvodu zapojenia sa do protinacistického odboja zatkl Gestapo Ivana Déreera v auguste 1944 v Prahe, väznený bol až do mája 1945 v Terezíne i v Prahe.

Po oslobodení sa Dérer vo februári 1946 dočkal menovania na vrcholný justičný post, a to prezidenta Najvyššieho súdu v Brne, prijal aj funkciu čestného predsedu Strany práce ako novej sociálnej demokracie na Slovensku. Po Februárovom víťazstve pracujúceho ľudu odišiel do dôchodku, z Brna sa presťahoval do Prahy a žil tam po zvyšok života.

V máji 1954 bol Ivan Dérer zatknutý a následne vo februári 1955 odsúdený na trest odňatia slobody na 3,5 roka za neoznámenie trestného činu, a to údajného sprisahania proti ľudovodemokratickému zriadeniu. Prepustený bol v máji 1955.

Ivan Dérer zomrel v roku 1973. V roku 1992 mu bol udelený rad T. G. Masaryka I. triedy in memoriam ako najvyššie štátne vyznamenanie Československa.

Autor monografie v tejto kapitole poukázal tiež na fakt, že pred prvou svetovou vojnou sa v Uhorsku učilo na stredných školách 78 000 študentov, z toho však len 1 620 patrilo k Slovákom.

Druhá kapitola s názvom **Ľudácke hnutie a Déreerov odpor** popisuje autonomistické úsilie Slovenskej ľudovej strany (SĽS, od roku 1925 HSĽS) v období Prvej republiky a opozičné úsilie Ivana Déreera o zachovanie československej jednoty. V pre Československo kritickom roku 1938 Ivan Déreer vypracoval tri memorandá s návrhom opatrení na potieranie protištátnych a separatistických živlov.

V tretej kapitole **Exkurz – podstata slovenského autonomistického hnutia** je prezentované celoživotné zotrvávanie Déreera na princípe čechoslovakizmu: „*My Čechoslováci tvrdíme, že existuje jeden československý národ s dvoma rovnocennými a rovnoprávnymi vetvami, českou a slovenskou.*“ Z predprevratových údajov je v tejto kapitole uvedené, že v roku 1910 bolo z radov Slovákov na území Uhorska len 72 obecných notárov, 474 kňazov, 477 učiteľov, dvaja stredo-

školskí profesori a jeden sudca. V roku 1934 už mali Slováci na území Slovenskej krajiny 147 sudcov, 72 okresných náčelníkov a 1002 obecných notárov.

Záverečná – štvrtá kapitola **Nie federalizácii** pojednáva o odmietavom stanovisku Ivana Déreera k vzniku československej federácie koncom obrodného procesu z obdobia Pražskej jari. V zmysle jeho varovania nebezpečenstvo predstavovala „*nespokojnosť šírená na Slovensku určitou časťou inteligencie ľudáckeho či nacionalistického pôvodu, dnes však vystupujúca v komunistickej maske*“.

Anotovaná monografia približuje život aj dielo významného predstaviteľa právnickej obce na Slovensku, do ktorého osobnej slobody zasiahol monarchistický, nacistický aj komunistický režim. Ivan Déreer participoval na prvom, druhom aj treťom československom odboji, preto si dozaista zaslúži väčšiu pozornosť (nielen) právnickej a historickej obce, akú mú doterajšia dejinná spisba na Slovensku poskytovala.

JUDr. PhDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA

Poviedky o advokátoch a spravodlivosti

Kniha prináša 23 poviedok z pera známych slovenských spisovateľov

Jednotliví autori v nich ukazujú prácu advokáta, vyzdvihujú význam čestnosti a obetavosti advokáta pre naplnenie jeho poslania. Advokátov v týchto poviedkach stretáme pred súdom, v ich súkromí, v situáciách, keď pomáhajú svojim klientom, ale aj ako ľudí až príliš tvrdých k svojim zamestnancom, či klientom. Ukazujú čitateľovi, akým by advokát byť mal a akým byť nesmie. To všetko na pozadí hľadania spravodlivosti v konkrétnom prípade.

V knihe sú zaradené poviedky humorné i vážne, ktoré oslovia nielen advokátov, ale aj širšiu čitateľskú verejnosť, pre ktorú je literárne spracovanie práce advokáta tradične príťažlivé.

Kniha ponúka obraz advokáta a spravodlivosti v našej modernistickej literatúre v jej umelecky najhodnotnejších poviedkach. Obsahuje poviedky **Janka Jesenského, Tida J. Gašpara, Mila Urbana, Jána Čajaka, Jozefa Gregora Tajovského, Ladislava Nádaši-Jégeho, Alberta Martiša, Gustáva Maršalla-Petrovského, Petra Jilemnického, Jána Poničana a Ivana Horvátha.**

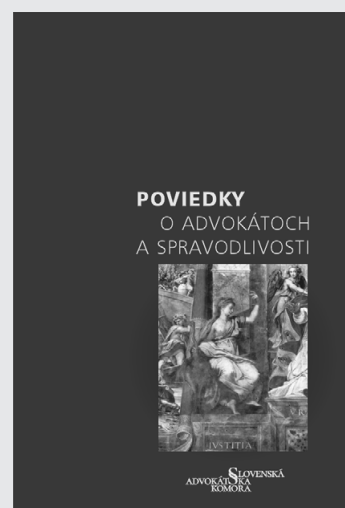
Slovenská advokátska komora vydaním tejto knihy v roku 2021 priniesla prvú tematickú

zbiereku poviedok venovaných advokácii v našej literatúre. Postavy advokátov v nich privádzajú čitateľa k zamysleniu nad významom advokácie v spoločnosti, konanie ich hrdinov nastavuje zrkadlo aj samotným advokátom.

Kniha je doplnená **esejom prof. Pavla Holländera** nazvanou *Umenie advokácie a advokácia v umení*, predslovom predsedu Slovenskej advokátskej komory a dvoma doslovmi – *Advokát v slovenskej literatúre* (Peter Kerecman), ktorý približuje niektoré ďalšie diela slovenskej literatúry, v ktorých vystupujú advokáti a doslovom PhDr. Jany Kuzmíkovej z Ústavu slovenskej literatúry SAV, ktorá výber poviedok i spoluzostavila (*Obraz advokáta v modernistickej literatúre*).

Cena 8 eur

Kontakt: ondrisova@sak.sk

Pokyny pre autorov príspevkov

1. Rukopis treba zasláť do redakcie (ondrisova@sak.sk) v elektronickej podobe (Word). V správe treba uviesť meno a priezvisko autora (autorov) vrátane akademických a vedecko-pedagogických titulov.
2. **Odborný a vedecký článok svojím obsahom musí byť prínosom k riešeniu aktuálnych problémov právnej vedy a praxe. Príspevok nesmie byť publikovaný v inom periodiku.**
3. Titulok príspevku (aj v anglickom jazyku) má byť krátky, vecný, výstižný. Text je vhodné členiť medzitulkami. K textu je potrebné pripojiť abstrakt (v rozsahu do 600 znakov vrátane medzier), v ktorom autor zhrnie problém a svoje závery, ako aj kľúčové slová (3 až 5) v slovenskom a anglickom jazyku.
4. Autor uvedie **stručnú informáciu o svojom aktuálnom odbornom pôsobení** (CV) v rozsahu do 500 znakov vrátane medzier. Pripojí tiež **fotografiu s rozmermi minimálne 290 × 343 pixelov**.
5. **Maximálny odporúčaný rozsah odborného a vedeckého článku je 34 000 znakov vrátane medzier.** K článku treba pripojiť zoznam použitej literatúry (bibliografia) v abecednom usporiadaní. Rozsah poznámok pod čiarou k článku nesmie prekročiť 25 % rozsahu textu. **Maximálny odporúčaný rozsah recenzie, poznámky, správy z podujatia, úvahy na aktuálnu tému a pod. je 4 500 znakov vrátane medzier.** K recenzii je potrebné dodať sken obálky knihy, pričom od jej vydania by mal uplynúť **maximálne 1 rok**.
6. **Autor je povinný riadne označovať citované alebo parafrázované zdroje použité pri písaní príspevku vo forme poznámky pod čiarou.** Poznámky v texte sa označujú číslom bez zátvorky a bez bodky. Pri citovaní treba uvádzať bibliografické údaje podľa nasledovnej schémy:

Priezvisko1, M. Priezvisko2, M.: Názov diela. Prípadný podtitul.
Miesto vydania: Vydavateľ, ROK, s. XY

Priezvisko1, M. Priezvisko2, M.: Názov článku.
Online. Dostupné na: URL/URI. [Dátum zobrazenia].
7. Ak autor použil pri písaní príspevku **nástroje umelej inteligencie [UI]**, netreba ich citovať ani uvádzať v texte, len ak bol nástroj UI použitý výlučne na formálnu úpravu textu. Použitie UI na preklad textu je potrebné v poznámke označiť zdrojom pôvodného textu podľa citačnej normy (pozri vyššie) a informáciou „*Preložené nástrojom [NÁZOV NÁSTROJA].*“ Pri použití nástrojov UI pri tvorbe príspevku je potrebné na záver príspevku uviesť do poznámky pod čiarou informáciu „*Pri príprave tohto príspevku boli použité nástroje UI [ZOZNAM NÁSTROJOV] na účel [DÔVOD]. Za správnosť výslednej podoby textu zodpovedá autor/autorka.*“ V prípade citovania alebo parafrázovania výstupov UI treba uviesť bibliografický odkaz v štruktúre [UI Názov dodaný autorom textu], rok, Online. In: NÁZOV SLUŽBY. Verzia. Dostupné na: Služba/Distribútor. URL/ URI. Dátum zobrazenia. Poznámka. (Poznámka v tomto prípade obsahuje informáciu, na akú činnosť bola UI použitá/zadanie).
8. **Všetky odborné príspevky sú povinne recenzované.** Recenzentov určuje redakčná rada v počte zodpovedajúcom povahe príspevku. Vedecký príspevok posudzujú vždy najmenej dvaja recenzenti. Posudzovatelia **postupujú objektívne a nestranne na základe vopred stanovených hodnotiacich kritérií.**
9. Recenzné konanie sa riadi princípmi **anonymného, objektívneho posudzovania** príspevkov, rešpektu k názorom autorov a takej pomoci autorom, ktorá umožní publikovanie príspevkov po ich úprave, prepracovaní alebo doplnení.
10. Recenzenti predložia recenzné posudky redakčnej rade v lehote, ktorá zodpovedá zložitosti posudzovaného textu, alebo v rovnakej lehote navrhnú jeho úpravu, prepracovanie alebo doplnenie.
11. Požiadavky na úpravu, prepracovanie alebo doplnenie príspevku sa autorom zasielajú výlučne v mene redakčnej rady. Po úprave redakčná rada posúdi, do akej miery autor splnil určené požiadavky a podľa výsledku rozhodne o prijatí príspevku na publikovanie alebo o jeho odmietnutí. Vyhradzuje si tiež právo uverejniť svoj kolektívny názor k publikovanému príspevku.
12. **Uverejnené príspevky sú honorované.** O výške autorského honoráru rozhoduje redakčná rada na základe výsledkov recenzného konania.
13. Redakcia si po schválení príspevku vyhradzuje právo vykonať v rukopise potrebné stylistické, jazykové a technické úpravy. Pred publikovaním dostane autor svoj príspevok na odsúhlasenie redakčných zásahov a na prípadné doplnenie a aktualizáciu. Autorizovaný príspevok sa uverejní bez ďalších redakčných zásahov.
14. Príspevok bude uverejnený na základe písomného súhlasu autora na osobitnom redakčnom formulári *Návratka*.

Autorská licencia

Zaslaný rukopis je slovesným autorským dielom osoby, ktorá ho vytvorila („autor“). Osoba, ktorá rukopis do redakcie zaslala, ubezpečuje vydavateľa, že je autorom zaslaného rukopisu, respektíve je nositeľom práv, ktoré ju podľa platných právnych predpisov oprávňujú udeliť vydavateľovi súhlas na použitie diela v nižšie uvedenom rozsahu a/alebo autor v danom prípade koná v mene a na účet svojho zamestnávateľa.

Autor zaslaním rukopisu vydavateľovi udeľuje vydavateľovi súhlas použiť rukopis („licencia“), a to na všetky spôsoby jeho použitia známe k momentu jeho zaslania redakcii (najmä § 19 ods. 4 zákona č. 185/2015 Z. z. v platnom znení, autorský zákon) a bez vecného alebo územného obmedzenia licencie a po dobu trvania majetkových práv k takémuto predmetu ochrany (§ 32 autorského zákona).

Autor poskytuje vydavateľovi licenciu bezodplatne a ako nevýhradnú. Vydavateľ je oprávnený udeliť súhlas tretej osobe na použitie rukopisu v rozsahu udelenej licencie („sublicencia“).

Vydavateľ aj autor sú oprávnení požiadať druhú stranu o vydanie písomného potvrdenia o uzavretí licenčnej zmluvy podľa § 65 ods. 4 autorského zákona. Ak strana toto právo neuplatní v lehote 15 dní od uzavretia licenčnej zmluvy, nárok na vydanie tohto potvrdenia zaniká. Ak právo uplatnené bolo a strana potvrdenia nevydá do 15 dní od doručenia žiadosti na vydanie potvrdenia, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo. Vydavateľ a autor sa zároveň dohodli, že autor nie je oprávnený udelenú licenciu jednostranne vypovedať alebo od licencie odstúpiť.

Author Guidelines

1. Submit your manuscript to the publisher in MS Word file format by e-mail (ondrisova@sak.sk). As the author(s), provide your first name(s) and last name(s) including academic degrees, titles or any other academic ranks.
2. **Your research article must in terms of its contents contribute to solving current issues in legal theory and practice. The article cannot have been previously published in any other journal.**
3. Publication title (also in English) should be concise and informative. It is recommended to divide the text into sections and subsections with subheadings. A concise abstract is required (maximum of 600 characters including spaces) that briefly summarizes the problem and the author's/authors' conclusions as well as keywords (3 – 5) both in Slovak and in English.
4. As the author, **briefly inform of your current academic work (CV)** (maximum of 500 characters including spaces). Also provide your **photograph using a resolution of at least 290 × 343 pixels**.
5. **The maximum recommended length of the research article is 34 000 characters** including spaces. The article must include a list of references (bibliography) in alphabetical order. There is a footnote limit; footnotes shall not exceed 25 % of the text length. **The maximum recommended length of a book review, commentary, event report, reflection on a current topic or current trend etc. is 4 500 characters** including spaces. A scan of the book cover must be provided with a book review on condition that **no more than one year** has passed since the book was published.
6. **The author is required to properly cite or paraphrase sources used while writing the article in the form of footnotes.** Notes in the text should be assigned sequential numbers without parentheses or periods. When citing, bibliographic data should be provided in the following format:
Last Name1, M. Last Name2, M.: Work Title. Or Subtitle.
Place of Issue: Publisher, YEAR, p. XY.
Last Name1, M. Last Name2, M.: Publication Title. Online.
Available on: URL/URI. [Date accessed].
7. If the author used any **artificial intelligence tools [AI]** when writing the article, there is no need to cite or mention them in the text if the AI tool was used exclusively for formal text editing. The use of AI for the text translation must be indicated in a note with the source of the original text according to the citation norm (see above) and with the information "*Translated by [TOOL SPECIFICATION].*"
When using AI tools to write the article, it is necessary to include the following information in a footnote at the end of the article: "*AI tools [LIST OF TOOLS] were used to write this article for the purposes of [REASON]. The author is responsible for the accuracy of the final text.*"
When citing or paraphrasing AI outputs, a bibliographic reference must be provided in the following format: [*AI Title provided by the author of the text*], Year, Online. In: SERVICE NAME. Version. Available on: Service/Distributor. URL/URI. Date accessed. Note. (In this case, the note shall include information what activity AI was used for/assignment.)
8. **All articles must be peer-reviewed.** Peer-reviewers are appointed by the Reviewing Committee; their number shall depend on the nature of the article, however, there shall always be at least two peer-reviewers to evaluate and validate each article. Peer-reviewers **act objectively and impartially on the basis of pre-defined evaluation criteria.**
9. The peer-review process strictly follows the principles of **anonymous, objective evaluation and validation** of articles, respect for the authors' opinions and such assistance to the authors that will enable the publication of articles after their revision, modification or after adding missing information or content.
10. Peer-reviewers shall submit their peer-reviews to the Reviewing Committee within a period of time corresponding to the complexity of the text under review, or they shall within the same period of time propose revision or modification of the text or any information or content to be added to the original text.
11. Requests for modification, rewriting or for adding any missing information or content shall be sent to the authors exclusively on behalf of the Reviewing Committee. The Reviewing Committee will then evaluate to what extent the author has met the specified requirements and, based on the result, it will decide whether to accept the article for publication or reject it. It also reserves the right to publish its collective opinion on the published article.
12. **The authors whose articles were published will be remunerated.** The body that decides about the amount of the author's remuneration is the Reviewing Committee on the basis of the results of the peer-review process.
13. Once the article is approved for publication purposes the Editorial Board reserves the right to edit and proofread the manuscript and make necessary stylistic, language and technical corrections. Just before publication, the author will receive his/her article to approve editorial changes and to add any missing information or content or update the article. Once approved by the author, the article will be published without any subsequent proofreading or editorial changes.
14. Articles are published on the basis of the authors' written consent given in a separate *Proof Correction Form*.

Author's Licence

The manuscript is the verbal work of the person who created it (the "author"). The person who submitted the manuscript to the Editorial Board assures the publisher that he/she is the author of the manuscript or that he/she holds the rights which under applicable legal rules authorise him/her to give his/her consent to the publisher to use the article to the extent specified below and/or that the author is acting on behalf of and for the account of his/her employer in the respective case.

By sending the manuscript to the publisher, the author gives his/her consent to the publisher to use the manuscript (the "licence") in all ways known at the time of its submission to the Editorial Board [in particular Sec. 19(4) of Act No. 185/2015 Coll. as amended (Copyright Act)] and without any material or territorial restrictions on the licence and for the time the economic rights to such subject matter of protection exist (Sec. 32 of the Copyright Act).

The author grants the licence to the publisher free of charge and on a non-exclusive basis. The publisher may give its consent to a third party to use the manuscript within the scope of the licence granted (the "sublicence").

Both the publisher and the author may request the other party to issue a written confirmation that the Licence Agreement was entered into under Sec. 65(4) of the Copyright Act. If either party does not exercise this right within 15 days after the date of the Licence Agreement, the right to issue this confirmation no longer exist. If the right has been exercised and either party fails to issue the confirmation within 15 days after having received the request for confirmation, the Licence Agreement shall be deemed not to have been made. The publisher and the author also agree that the author may not unilaterally revoke the licence.

Bulletin slovenskej advokácie

CENNÍK INZERCIE platný od 1. 1. 2026

Charakteristika

Bulletin slovenskej advokácie je **odborný recenzovaný časopis pre právnu vedu a prax** vydávaný Slovenskou advokátskou komorou.

Periodicita: dvojmesačník (6 čísel ročne)

Formát: A4 (210 × 297 mm)

Rozsah: 64 – 96 strán + obálka

Podklady inzerátov

v elektronickej podobe musia byť definitívne spracované pre tlač vo formátoch EPS, PDF, JPG, TIF... a spĺňať **technické parametre:** nedegradované fotografie s rozlíšením cca 300 dpi, farebnosť CMYK, texty v krivkách. Pri osobitnej požiadavke na vernosť reprodukcie musí inzerent dodať nátláčok. Materiál na vkladanú inzerciu si zabezpečí inzerent a doručí ho na adresu, ktorú mu oznámi redakcia. Inzerent zodpovedá za obsah inzerátu i za kvalitu podkladov.

Ceny inzercie

Vnútorne strany

– *viď obrazové schémy*

2./3. strana obálky – 600 eur

rozmery: 210 × 297 mm

(+ 3 mm dookola na orez)

Farebnosť inzerátu nerozhoduje.

4. strana obálky – 1 200 eur

rozmery: 210 × 297 mm

(+ 3 mm dookola na orez)

Farebnosť inzerátu nerozhoduje.

Vkladaná inzercia – 0,10 eura/ks

Ide o distribúciu inzerentom dodaných tlačovín spolu s bulletinom.

Maximálna veľkosť je A4.

Špeciálny inzerát – 12 eur

Výlučne pre advokátov a advokátske kancelárie, ktorého

účelom je ponuka práce

pre koncipienta/koncipientku,

má jednotnú úpravu a rozmer

štvrtiny strany (kvadrant).

Inzerát pre koncipientov/ky,

ak si hľadajú prácu v AK

– **zadarmo**

Riadková inzercia

sa neuverejňuje.

Zľavy z opakovania

Ceny sú uvedené bez DPH 23 %

a sú zmluvné, pre množstevné zľavy

sa informujte na ondrisova@sak.sk

alebo telefonicky: **02 204 227 28.**

Osmina strany
83 x 58 mm (š x v)

čb 30 eur
cmyk 60 eur

Štvrtina strany
– kvadrant
83 x 123 mm
(š x v)

čb 60 eur
cmyk 120 eur

Štvrtina strany – vodorovný pás
174 x 58 mm (š x v)

čb 60 eur
cmyk 120 eur

Vodorovná
polovica strany
spadavka
210 x 145 mm
(š x v)

+3 mm dookola na orez

čb 120 eur
cmyk 240 eur

Vodorovná
polovica strany
zrkadlo
174 x 123 mm
(š x v)

čb 120 eur
cmyk 240 eur

Zvislá
polovica strany
zrkadlo
83 x 254 mm
(š x v)

čb 120 eur
cmyk 240 eur

Zvislá
polovica strany
spadavka
101 x 297 mm
(š x v)

+3 mm dookola na orez

čb 120 eur
cmyk 240 eur

Celá strana
zrkadlo
174 x 254 mm
(š x v)

čb 240 eur
cmyk 480 eur

Celá strana
spadavka
210 x 297 mm
(š x v)

+3 mm dookola na orez

čb 240 eur
cmyk 480 eur